

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Ford Paič
Fiesta 1.400.000 tolarjev
Krška vas ☎ 0608/59-059
faks 0608/59-359
Novo mesto ☎ 068/321-423, 321-529

OSTREJE PRI NABIRANJU GOB

LJUBLJANA - Slovenska vlada je te dni sprejela uredbo o varstvu samoniklih gliv (gob), ki bo omogočila lažje izvajanje dosedanjih predpisov o odkupu in prodaji gob. Nova uredba ukinja časovno omejitev odkupa in izroga gob, ohranja pa omejitve količine nabranih gob vseh vrst, ki, kot je znano, znaša 2 kilograma na dan, z izjemo ogroženih in redkih vrst, ki so posebej navedene in za katere velja prepoved nabiranja. Nova uredba tudi določa, da posameznik lahko proda le toliko gob, kolikor jih sme nabrati sam oz. skupaj z družinskimi člani, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu (kar odkupovalci kaj lahko obidejo oz. ne preverjajo). Kršitve uredbe bodo kaznovane z zneski od 50.000 do 500.000 tolarjev, za izvajanje odredbe pa so pristojni gozdarski, okoljski in drugi inšpektorji ter policija in carinski organi.

DBD

d.o.o.

Dolenjska borznoposredniška družba
Glavni trg 10
8000 Novo mesto

obvešča svoje cenjene stranke, da lahko naročilo za prodajo ali nakup delnic oddajo v naših prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu ali pa na enotah Dolenjske banke v Kočevju, Metliki, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Brežicah in Ljubljani.

Dolenjska borznoposredniška družba
tel.: 068/371-8221, 371-8228; fax: 068/323-552

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

* Odprli smo poslovni prostor v Trebnjem, na Rimski cesti 11, ☎ 068/460-730
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

TUDI JAZZ NAVDUŠIL - Organizatorji metliških poletnih prireditev "Pridi zvečer na grad" niso pozabili na ljubitelje jazz, za katere so minulo soboto pripravili nastop kvinteta Ljubljana Jazz Selection, ki velja za eno najpopularnejših slovenskih jazz zasedb. Žan Prešern (trobenta), Drago Gajo (bobni), Tadej Tomšič (saksofon), Blaž Jurjevčič (klaviature) in Saša Borovec (kontrabas) so skoraj tri ure navduševali metliško poslušalstvo. Škoda pa, da ga je bilo manj kot običajno na poletnih kulturnih večerih. (Foto: M. B.-J.)

KAR 129 DNI STAVKE V PODPRESKI

Na robu obupa in preživetja

Obeti gospodarskega ministrstva, ki pa jih delavci Lip Jelka odločno zavračajo

PODPRESKA - Kakšno je vzdušje med delavci po 129 dneh stavke, ni potrebno posebej poudarjati. Stavkajoči pravijo, da so izčrpali vse pravne možnosti, da bi rešili sebe in tovarno. To tragično zgodbo doživlja vsak po svoje, vsem pa je skupno, da so na robu obupa in preživetja.

Žalostno je, da lahko en sam človek, v tem primeru najemnik Darko Ukmar, v pravni državi izgrava vsa zakonska določila. Še več. Od delavcev zahteva povrnitev izpada dohodka v višini 79.144.000 tolarjev, očita pa jim tudi odtujevanje osnovnih sred-

• SKUPNA IZJAVA - Delavci podjetja LIP, d.o.o., stavkajo že od 6. aprila, saj so zadnjo plačo prejeli za december 1997. V času stavke pa so prejeli januarsko plačo, od takrat pa nič več. Glede na to, da se uprava podjetja ni odzvala na nobeno ponujeno možnost, je sindikat v imenu delavcev vložil predlog za stečaj. Direktor podjetja pa je zadevo še poslabšal, saj je vložil predlog za uvedbo prisilne poravnave. Da je položaj še brezizhodnejši, so se začele sodne počitnice. Zadeva miruje, delavci pa nimajo denarja za preživetje in so vse bolj obupani. Zato smo v sindikatu Neodvisnost - KNSS pozvali svoje člane na solidarnostno akcijo. V ta namen smo odprli žiro račun števil. 50105-678-71010, sklic na števil. 00 641998, kamor lahko nakažete svoje prispevke. Že vnaprej se zahvaljujem vsem, ki boste finančno ali kako drugače pomagali.

Sindikat Neodvisnost in delavci LIP - Podpreska

stev. Pri tem povedo, da gre dejansko za kopirni stroj, za katerega je policija že ugotovila, da je še vedno v prostorih uprave. Za 18. avgusta so delavci posamično poklicani na ustno obravnavo, kjer bodo dobili sklepe o disciplinskem postopku in odškodninskem zahtevku. Najemnik Ukmar zanika legitimnost stavke, oziroma članstva v sindikatu.

Svoje sklepe sprejemajo tudi stavkajoči in če so že pomišljali, da bi obrat zapustili, so jih podle grožnje prepričale, da bodo tovarno za vsako ceno še ubranili. Pro-

testni odbor, ki je ustanovljen pri KS Draga v solidarnost z delavci, je napovedal zaporo republiške ceste za 10. avgust, vendar je bil na pobudo ministrstva za gospodarstvo 7. avgusta sklican sestanek, ki ga je vodil državni sekretar Boris Suštar. Da ni prišlo do zapore ceste, je pripomoglo to, da so se v ponedeljek, 10. avgusta, začeli intenzivni pogovori, v katere so bili vključeni vsi odgovorni. Po trenutnih dokaj skopih informacijah kaže, da se sicer vse nagiba k stečaju, ki je že v rokah sodišča. Vendar državni sekretar priporoča, naj delavci vendar priključijo najemniku Ukmarju, to pa je tisto, za kar delavci menijo, da je najslabša možnost.

A. KOŠMERL

MIRNSKO "MORJE" - V vročih poletnih dneh nudi grajski bajer na Mirni prijetno osvežitev; čeprav marsikoga od kopanja odvrača tabla z napisom "Kopanje na lastno odgovornost". Mirnskih otrok tabla zagotovo ne moti, zelo priljubljeno pa je med njimi skakanje z zapornice. Če bo krajevna skupnost uspešno izpeljala načrte in pod gradom v skladu s predpisi uredila javno kopališče, bo omenjeno tablo nadomestila žična ograja z blagajnikom na vhodu. Več na 6. strani. (Foto: I. V.)

SAMOVOLJA NOVOMEŠKEGA ŽUPANA

Za popotnico šoli polena pod noge

Zaradi županove pritožbe še vedno ni rešeno vprašanje prostorov za novomeško Visoko šolo za upravljanje in poslovanje - Ministrstvo in občinski svet za, župan proti

NOVO MESTO - V zvezi z zapleti s prostori za Visoko šolo za upravljanje in poslovanje, o čemer je naš časopis pisal v prejšnji številki, so svoje stališče v torek povedali predstavniki svetniških skupin LDS, SLS, ZLSD, Liste podjetnikov in obrtnikov in Društva Novo mesto.

"Šola je ustanovljena in registrirana, njena soustanoviteljica je novomeška občina, sklepi občinskega sveta glede dodelitve prostorov za potrebe te šole v Kulturnem centru Janeza Trdine so jasni in nedvoumni. Gre za prvi samostojni visokošolski zavod v Novem mestu in glede na vse povedano smo dolžni tej šoli zagotoviti, da začne oktobra normalno delovati," je svetnik LDS Boris Dular strnil stališče nastitih svetniških skupin, ki imajo v občinskem svetu veliko večino.

Novomeški župan Franci Koncili-ja je namreč vložil pritožbo na odločbo o priključitvi del za ureditev prostorov za potrebe šole, čeprav je tudi Ministrstvo za obrambo kot solastnik prostorov dalo soglasje šoli. Sedaj je župan prišel na dan s predlogom, naj bi prostore urejali kot investicijo, čeprav za tak namen v občinskem proračunu ni predviden denar. "Tak predlog bi lahko upoštevali, če bi bil danes februar, ne pa avgust, šola pa

mora začeti s predavanji v začetku oktobra," pravi svetnik Marjan Somrak (ZLSD). Očitno gre za županov maneuver, s katerim bi preprečil, da bi šola dobila njej namenjene prostore. "Namesto, da bi tej prvi novomeški visokošolski ustanovi na začetku poti dali spodbudno popotnico, ji mečemo polena pod noge!" pravi Jože Drganc (LDS). "Županove prvotne ljubezni do te šole je bilo konec ko je prišlo na vrsto vprašanje prostorov v KC Janeze Trdine, ki jih hoče on na vsak način dati Klubu novomeških študentov in ko se je pokazalo, da ne bo mogel vplivati na kadrovske zasedbe šolskega vodstva."

Občinska tajnica Martina Vrhovnik (SLS) je po novem namestu župana v začasem upravnem odboru šole. "Dosegli smo, da bo za delovanje šole v prvem delu prvega šolskega leta namenjenih 18 milijonov tolarjev, ki jih bo šola dobivala po dvanajstih letih, a mora njihovo porabo dokumentirati."

Žalostno je izvenelo dejstvo, da je usoda te visoke šole v bistvu odvisna od dobre volje, bolje rečeno samovolje župana. "Če hoče na začetku šole onemogočiti, bo našel za to tisoč bolj ali manj formalnih razlogov," je resignirana ugotovitev svetniških skupin.

Svoje pritožbe glede del za ureditev prostorov v KC Janeza Trdine za

Borut Likar

Borut Likar - generalni direktor 7.400 policistom

Policija neodvisna

Pred kratkim je Slovenija dobila novo vodstvo slovenske policije. Mesto generalnega direktorja policije, funkcije, ki jo je naša država tako dobila prvič, je zasedel Borut Likar iz Straže pri Novem mestu. Mož je slovenski javnosti dobro znan, saj je v policiji, v kateri dela že polnih 25 let, vedno zasedal vodilna mesta. Zadnjih pet let je bil državni sekretar v ministrstvu za notranje zadeve.

In kaj Borutu Likarju pomeni nova funkcija, ki jo je uvedel novi zakon o policiji? "Zavedam se velike odgovornosti (v upravi policije je zaposlenih okoli 8.000 ljudi, od tega približno 7.400 policistov, op. p.) in trdil se bom, da bo policija odigrala svojo vlogo ter da bo upravičila pričakovanja državljanov. Skušal bom ustvarjati vzdušje, v katerem bodo ljudje delali z zanosom in pripadnostjo, s čimer bo policija navzven pridobivala na pomenu in ugledu ter da se bo zaupanje vanjo krepilo," je v pogovoru za Dolenjski list povedal Borut Likar. Več na 11. strani.

T. G.

Berite danes

stran 3:

• Ob avtocesti še most in obvoznica

stran 5:

• Teorija je eno, življenje drugo!

stran 7:

• Vriskove tri zrasle v šolarke

stran 9:

• V Semiču zvarili pivo s konopljo

stran 11:

• Za strokovno in prijazno policijo

stran 16:

• Ni vsaka mati vredna biti mati!

stran 17:

• Po človeško srečo v Auroville

stran 24:

• Je bil usoden strel ali elektrika?

Slovesno v Prilozju

Organizacije ZB že zbirajo prijave

PRILozJE - V nedeljo, 6. septembra, bo ob 11. uri na belokranjskem športnem letališču v Prilozju svečanost ob 55. obletnici ustanovitve 7. korpusa NOV Slovenije in 39. srečanje domicilnih enot Bele krajine. Slavnostni govornik bo Janez Stanovnik, medtem ko bo predsednik države Milan Kučan opravil obhod častne enote.

Ker pričakujejo na prireditvi veliko obiskovalcev iz koordinacijskega odbora 7. korpusa NOV in POS, prosijo občinske odbore ZZB, da organizirajo prevoze. Še zlasti iz oddaljenih krajev, posebno s Primorske, Gorenjske in Štajerske, saj so bili od tam številni borci 7. korpusa. Prijave v Ljubljani sprejema 12. in 25. avgusta od 8. do 12. ure MO ZZB (tel. 061/13-25-241). Prav tako pa zbira prijave in vplačila za avtobusni prevoz do Prilozja in nazaj območni odbor ZB NOB Novo mesto (tel. 068/325-111). Hkrati zbirajo v Novem mestu tudi prijave za udeležbo na slovesnosti, ki bo 26. septembra v Sentiernju, posvečena pa bo tudi 55. obletnici napada na Pletenje.

A. BARTELI

IZHOD - KMEČKI TURIZEM

Vzletela prva lastovka

Po stečaju malone vseh obratov v občini Loški Potok in širši okolici ni več prav veliko delovnih mest. Ljudje se zato vozijo na delo v sosednjo Loško dolino, nekateri, kot denimo zakonca Vesel iz Lazca, o kateri več pišemo še na kmetijski strani, pa kljub siceršnji nenaklonjenosti prebivalcev teh krajev turizmu, vidita svojo priložnost prav v tem. Za turizem in biološko pridelavo hrane na podedovani stari Popovi kmetiji v Lazcu sta se odločila potem, ko sta spoznala, da drugače ne bo šlo. Ves lastni denar in kredite sta ob pomoči ribniške kmetijske svetovne službe začela vlagati v urejanje kmetije za sprejem gostov željnih oddiha v mirnem podeželskem okolju in letos imata končno prve goste. Med hišnimi specialitetami, ki jim jih ponujata in so toplo sprejete, so petersiljevo medeno vino, krompirjeve palačinke s skuto, ajdovi štruklji, koruzni žganci, korenčkov sok in različne gobove jedi. Zaradi pester ponudbe jedi in njune prijaznosti jima gostov, ki so želijo nepotvorjeno vaško gostoljubje ne manjka.

Zakonca Vesel, ki predstavljata prvo lastovko kmečkega turizma v občini, za zainteresirane skupine organizirata različne ogledne krajeve in običaje. Vodič jih tako lahko popelje v gozd, na obisk k čebelarju ali na ogled ročne izdelave kuhinjskih in lesenih žlic, z lovcom pa lahko njihovi gostje odidejo na ogled medvedjega mrhovišča. Pač turist je tudi na turistični kmetiji - kralji!

M. LESKOVŠEK-SVETE

VREME

Do konca tedna bo sončno vreme, vročina pa bo postopno popustila.

Ali gojiti konopljo?

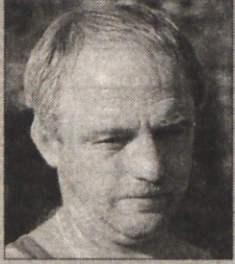
Slovenska vroča tema zadnjih mesecev je verjetno tudi konoplja. Dogajanje je doseglo skoraj vrelišče: pridelovalec Anton Gazvoda protestira pred slovenskim parlamentom, varnostniki so okoli nasadov, spomini na lanske žetve konoplje v okolici Novega mesta burijo duhove, vladni ministri se ne morejo zmeniti, ali naj dovolijo gojiti konopljo ali naj preženejo enkrat za vselej s slovenskih polj to dišečo rastlino. Tovrstno razpoloženje z nekaj izjavami odslkava tudi tokratna anketa Dolenjskega lista. Odgovori na anketno vprašanje "Ali legalizirati pridelovanje konoplje?" kažejo, da ljudje verjamejo v možnost zlorab. Vsekakor drži, da konoplja da obleko in mamilo, stvar posameznika pa je, za kaj jo bo imel. Razpiti primer lani požete Gazvodove konoplje na Ratežu je naul obilo vprašanj tudi o tem, zakaj kdo na Slovenskem uporablja konopljo in ali je kriminalce že zgolj zato, če jo je posejal. Slabo pri vsej zadevi bo, če bo v Sloveniji več pametnih in poklicanih v pogovorih o legalizaciji pridelave konoplje (še naprej) vleko vsak na svojo stran, najslabše pa to, če bodo v tem vlečenju zmagali naivni. Konopljo bi mogoče za poštene namene gojila glavnina pridelovalcev, a "je možnost velikega zaslužka s prodajo marihuane preveč mamljiva, da ji ne bi marsikdo podlegel", kot je prepričan eden od tokratnih anketirancev.

JOŽICA TRAVEN, administratorica iz Sevnice: "Ne vem, če naj bi dovolili gojiti konopljo, ker se nikoli ne ve, zakaj bi jo uporabljali. Jasno je, da se konoplja uporablja za mamila. Nadzor nad pridelovanjem in uporabo ni možen. Zato se starši upravičeno bojijo za otroke, da ne bi ti prišli v stik z mamili. In zato bi bilo treba kaznovati tiste, ki dobavljajo mamila."

DEJAN DVORŠEK, direktor gimnazije iz Krškega: "Po mojem ne bi bilo prav, če bi legalizirali pridelavo konoplje. Če bi jo gojili, bi jo uporabljali za različne namene. Človek pač izkoristi vse možnosti. Verjetno bi vsak pridelovalec znal izkoristiti konopljo sebi v prid, verjetno bi slo gojenje konoplje v tej smeri. Podrobno pa ne poznam tega v zvezi s konopljo."

ALOJZ RETELJ, kmet iz Gazi pri Cerkljah: "Po vojni je bila obvezna oddaja toliko in toliko platna. Najbrž ga je bilo kaj tudi iz konoplje. Se pravi, da so jo sejali. Če so jo takrat gojili naši starši, zakaj je ne bi imeli tudi zdaj. V Avstriji imajo kmetje s konopljo kar dober zaslužek. Če se pri nas govori o konoplji, pa se v glavnem govori samo o mamilih."

ANICA MIKŠIČ, upravnica pošte v Vinici: "Če bi sejali konopljo, ker pravijo, da je vsestransko uporabna, bi morali nasade primerno zaščititi, da ne bi prišlo do zlorab. Vendar bi zaščita najbrž tako podražila pridelavo, da je vprašanje, če bi jo bili potem še pripravljani gojiti. Če pride do legalizacije, bi se morali, preden zasejejo prvo seme, dogovoriti na državni ravni."

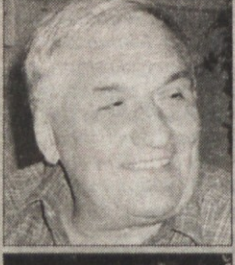
ANTON NEMANIČ, študent iz Rosalnice: "Najprej bi se morala uskladiti ministrstva, da ne bi prišlo do neprijetnih pripetljajev. Nadzor nad gojenjem bi moral biti, da bi šla konoplja res v industrijsko predelavo in ne za mamila. Ne odobravam letošnjega početja, ko eno ministrstvo dovoli pridelavo, drugo pa grozi z žetvijo, zato naj bi dorekli nejasnosti."

MARTIN STREL, poklicni plavalec iz Trebnja: "Kajenje konoplje je marsikje po svetu dovoljeno in zgodi se, da ti jo ponudijo kot pri nas šilce žganja. Če bi nekatere droge pri nas legalizirali, bi s tem zmanjšali kriminal. Kdor si drogo želi, bo do nje prišel. Ali bo od nje postal odvisen, je odvisno od osebnosti. Tudi precej športnikov se sprošča z indijsko konopljo."

VINKO PAHULJE, upokojenec iz Ribnice: "Kmetovanje v ribniški dolini opušča, češ da se ne izplača, prepričan pa sem, da bi se mnogi hitro oprijeli gojenja konoplje, če bi bilo to dovoljeno. Marsikdo bi v tem videl priložnost za hiter in dober zaslužek, kaj vse bi se lahko iz tega rodilo, pa si lahko le mislim. Zato naj ostane tako, kot je bilo do sedaj."

SEKULA AČIMOVIČ, dipl. inž. in dipl. ekonomist iz Kočevja: "Konoplja je industrijska rastlina z zelo široko porabo v industriji in potrošnji. Nič bolj ni droga kot preveč močnega čaja, kave ali alkohola. Njeno gojenje bi zato morali legalizirati, proizvajalce registrirati, izhajajoč iz tega pa nato tudi uvesti ustrezno kontrolo nad njeno pridelavo in porabo."

IVO IVANKO, natakár v Zdravilišču Dolenjske Toplice: "Zaradi velike možnosti zlorabe pri nas ne bi smeli dovoliti gojenja konoplje. Saj bi jo morda za poštene namene gojila večina, vendar je možnost velikega zaslužka s prodajo marihuane preveč mamljiva, da ji ne bi marsikdo podlegel. To, da na lahek način pridejo do mamila, bi pripeljalo veliko mladih ljudi do jemanja drog."

Ogenjca naj bi postala muzej in pomnik vojne

S spominske slovesnosti

LOŠKI POTOK - Konec julija 1942 so ljudje doživljali eno največjih tragedij, ki jo je uprizoril italijanski okupator. V sedanjih KS Loški Potok je največ gorja prizadejal vaščanom Travnika in Matevleja. Znana je tragedija, ki se je odigrala v partizanski bolnišnici na Ogenjcah, ki je bila do tal požgana, ranjenci pa so večinoma našli zadnje domovanje skriti v kasneje izdani kraški jami. Vedno pa le ostane kakšna priča, tako da je izdajstvo danes povsem razkrita.

2. avgusta se je na Ogenjcah zbralo najmanj 1000 domačinov, preživelih borec in gostov. Proslavo je organiziral odbor Notranjskega odreda, zbranim pa je spregovoril nekdanji borec in član odreda Jože Silc iz Podpeči pri Ljubljani. Tokrat je izpadla tragična pripoved preživelega iz jame Ivana Mulca, ki se slovesnosti ni mogel udeležiti.

Zanimivo pa je bilo prisluhniti potoškemu županu Janezu Novaku, ki je govoril o prihodnosti Ogenjca, ki naj bi s pomočjo občine in borčevske organizacije postala muzej in pomnik druge svetovne vojne. Župan je dejal: "Borba še ni končana ujam, da ta ne bo več krvava, pač pa bo to borba za intelektualno lastnino in slovenstvo. Zato moramo znanecem zapustiti jasno sled, kako se bori za svoj jezik in državo. To naj bi bil pomen tega muzeja. Že sedaj se močno trudim, da bi v zapuščenem gozdarskem domu v Glazuti organizirali nekatere obšolske dejavnosti. Prav načrtovani muzej, ki bi stal na dosegu tega obšolskega centra, bi bil lepa učna pot za otroke in odrasle. Do Glazute načrtujemo asfaltirano cesto in upam, da bomo pri vstopu v tretje tisočletje prisotni ob odpiranju načrtovanega projekta."

A. KOŠMERL

KRKAŠI NA VISOKO PONCO

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka prireja v soboto, 15. avgusta, pohod na Visoko (Rateško) Ponco (2272 m). Odhod bo ob pol šestih zjutraj izpred Krke v Ločni, mejo bodo prestopili v Ratecah in se zapeljali še do Belopeškega jezera. Izlet je zahteven in ni primeren za vrtočlavo, taki naj bi šli samo do kočice Luigi Zachi; cel dan bo okoli 7 ur hoje. Obujete dobre čevlje in se toplo oblecite, vzemite s seboj rezervno perilo, kapo, rokavice in malico. Prijave in denar za prevoz (2000 tolarjev) zbirajo v oddelku za oddih do četrta, 13. avgusta.

Čisti nad državnim povprečjem

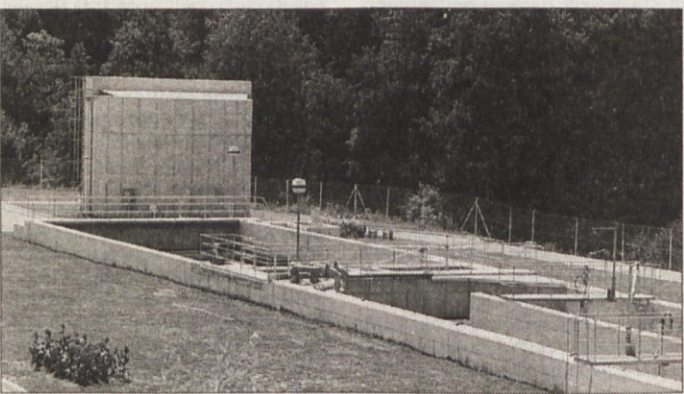
Črnomljska centralna čistilna naprava je dobro prestala poskusno obratovanje - Slabše le pri fosforju in dušiku - Brez hrupa in smrada - Učne ure ekologije

ČRNOMELJ - Črnomljska centralna čistilna naprava, s katero upravlja tukajšnja Komunala, je pričela z enoletnim poskusnim delovanjem februarja lani. Do zadnjega maja letos so v njej očistili skoraj 1,2 milijona prostorninskih metrov fekalnih in meteoritnih odpadnih voda ter 351 prostorninskih metrov voda iz greznice.

Čistilna naprava je trenutno obremenjena z okrog 4.500 populacijskimi enotami (PE). Po prvotnem projektu je bil delež industrije ocenjen na okrog 1.900 PE, a se je zaradi spremenjenih razmer občutno zmanjšal. Sicer pa so v času, odkar čistilna naprava obratuje, največ pozornosti namenili odpravi okvar in reklamacij. Tri velike okvare so vplivale tudi na uspešnost čiščenja. Pokvaril se je namreč odcejalnik na zgoščevalcu blata, verižno posnemalo v naknadnem usedalniku, počil pa je še nosilni steber potopne elise v ozačevalnem bazenu. Sicer pa so rešili tudi okrog 70 reklamacij in pripomb, medtem ko na Komunali opozarjajo ne nerešene problematiko poplavljanja črpališča zgoščevalca in ureditve dovodne poti.

Kljub okvaram pa je iz poročila o meritvah in obratovalnem monitoringu, ki ga opravlja Zavod za zdravstveno varstvo iz Novega mesta, moč ugotoviti, da je čistilna naprava dobro očistila odpadne vode. Kot je dejal direktor Komunale Bojan Košir, je uspešno črnomljske naprave nad slovenskim povprečjem, poudaril pa je, da bodo morali nadaljevati s privažanjem fekalij iz greznice. Vendar pa imajo sedaj pri tem težave, ker fekalne vode zelo obremenjujejo čistilno napravo, nimajo pa še sprejemne postaje, kjer bi fekalije zbirali in jih postopoma spuščali v čistilno napravo.

Čistilna naprava je bila res nekoliko manj učinkovita pri čiščenju celotnega dušika in fosforja, sicer pa nima nikakršnih stranskih učinkov, ki bi negativno

ČISTILNA NAPRAVA - Na črnomljski centralni čistilni napravi je zaposlen vzdrževalec, ki skrbi za redno vzdrževanje in ukrepa v izrednih primerih. Sicer pa jo večkrat v okviru naravoslovnih dni ali ekoloških krožkov obiščejo osnovnošolci in srednješolci, a tudi strokovnjaki in projektanti, ki se ukvarjajo s čiščenjem odpadnih voda v Sloveniji in tujini. (Foto: M. B.-J.)

Krkin enap na ameriškem tržišču

Zelena luč ameriških inšpektorjev Urada za hrano in zdravila za Krkino generično zdravilo enap, ki je predmet tožbe multinacionalke Merck - Že 25 let v ZDA

NOVO MESTO - Novomeška Krka bo svoja generična zdravila prodajala tudi na ameriškem tržišču. Maja so namreč na ameriško Upravo za hrano in zdravila (FDA) vložili dokumentacijo za registracijo štirih oblik svojega zdravila - tablet enap. Pred dnevi pa so inšpektorji FDA po natančnem pregledu Krkine proizvodnje, razvoja, kontrole, registracijske dokumentacije in sistema zagotavljanja kakovosti ugotovili, da Krka izpolnjuje vse zahteve ameriških standardov, ki veljajo za proizvajalce aktivnih farmacevtskih učinkovin in končnih farmacevtskih izdelkov.

Uspešno opravljena inšpekcija ameriške FDA je za Krko izjemno pomembna faza v postopku pridobivanja dovoljenja za promet in prodajo izdelkov na ameriškem farmacevtskem trgu, saj na njem lahko prodajajo zdravila le tista podjetja, ki dosegajo najvišje standarde kakovosti. Obenem je pozitivno mnenje inšpektorjev FDA, ki jo strokovnjaki priznavajo kot najvišjo instanco na tem področju, pomembna za Krko tudi zaradi nedavnih dogodkov glede substance enalapril.

Krka prodaja farmacevtske surovine in dodatke živalski krmi v ZDA že skoraj 25 let, odkar je od FDA dobila prvo dovoljenje za prodajo na ameriškem trgu, in to za antibiotik oksitetraciklin. V razvojni strategiji je Krka opredelila tudi prodor na ameriški trg z lastnimi farmacevtskimi izdelki, najprej z lastnim generičnim zdravilom enap. To zdravilo je plod lastnega razvoja, postopek pa je patentno zaščiteno tudi v ZDA. Krkina učinkovina enalapril in iz nje izdelane tablete

zdravila enap so popolnoma enakovredne izdelku največje ameriške multinacionalne farmacevtske firme Merck, in to kar se tiče kakovosti, varnosti in učinkovitosti zdravila.

Inšpektorji FDA, ki so na osnovi Krkine vloge za registracijo štirih oblik tablet enap julija v Novem mestu pregledali skladnost predane dokumentacije z dejanskimi podatki v razvoju, proizvodnji in kontroli, so ugotovili, da Krka izpolnjuje vse zahteve ameriških standardov. Tako je Krka dobila še eno potrdilo, da njeni izdelki in proizvodnja ustrezajo tudi najzahtevnejšim svetovnim standardom.

A. B.

TEK ZA JERNEJEVO

ŠENTJERNEJ - Atletski klub Šentjernej bo skupaj s turističnim društvom v petek, 21. avgusta, ob 17.30 v počastitev občinskega praznika pripravil tek po ulicah Šentjerneja Jernejevo 98. Prijavite se lahko do srede, 19. avgusta, na naslov Atletski klub Šentjernej, Prvomajška 9, 8310 Šentjernej. Pionirji in pionirke v obeh mlajših kategorijah bodo tekli na 1 km, letniki 83 in 84 bodo morali premagati 1700 m dolgo progo, mladinci in mladinke 2600 m, člani in veterani 5200, članice in veteranke pa 2600 m. Pripravili bodo tudi družinski tek 3 X 300 m.

TEK ZA JERNEJEVO

ŠENTJERNEJ - Atletski klub Šentjernej bo skupaj s turističnim društvom v petek, 21. avgusta, ob 17.30 v počastitev občinskega praznika pripravil tek po ulicah Šentjerneja Jernejevo 98. Prijavite se lahko do srede, 19. avgusta, na naslov Atletski klub Šentjernej, Prvomajška 9, 8310 Šentjernej. Pionirji in pionirke v obeh mlajših kategorijah bodo tekli na 1 km, letniki 83 in 84 bodo morali premagati 1700 m dolgo progo, mladinci in mladinke 2600 m, člani in veterani 5200, članice in veteranke pa 2600 m. Pripravili bodo tudi družinski tek 3 X 300 m.

DRUGI SPOMINSKI POHOD VANJE FURLANA

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo v soboto, 15. avgusta, ob drugi obletnici njegove smrti pripravilo spominski pohod Vanje Furlana. Brezplačni avtobus bo z novomeške avtobusne postaje odpeljal ob 9. uri, iz Gabrja pa bo s prevoz planincev krenil ob 9.30. Tisti, ki bodo odšli peš iz Novega mesta, se bodo zbrali pri Agroservis v Žabji vasi ob 6.30. Pri Gospodini bodo pred Vanjevim doprsnim kipom pripravili spominsko svečanost, po njej pa bodo planinski vodniki pohodnike popeljali še na Trdinov vrh. Povratek avtobusa iz Gabrja bo ob 17. uri, v primeru slabega vremena pa že ob 14. uri.

Mariborsko pismo

Plus za župana

Mariborčani so sklenili izjemno dober posel

MARIBOR - V Mariboru so več kot deset let potekale razprave o izgradnji centralne čistilne naprave, ki jo mesto nujno potrebuje. Ker mesto ni imelo nikoli dovolj denarja, da bi čistilno napravo zgradilo samo, je leta 1994 tedanja mestna skupščina sprejela Odlok o koncesiji za čiščenje odpadnih voda. Na osnovi odloka je bil objavljen mednarodni razpis. Po dolgotrajnih in napornih pogajanjih z vsemi ponudniki je mariborski župan dr. Alojz Križman pred dnevi podpisal koncesijsko pogodbo s predstavnikom francoskega ponudbenega konzorcija pod vodstvom firme Suez Lyonnaise des Eaux. Na osnovi te pogodbe bodo Francozi v Mariboru v prihodnjem desetletju zgradili čistilno napravo in jo upravljali naslednjih 22 let. Izgradnja centralne čistilne naprave, ki bo potekala v treh fazah, bo stala okoli 5 milijard tolarjev.

Mariborčani pa s tujim konzorcijem niso sklenili samo pogodbe o koncesiji za čiščenje odpadnih voda, temveč so po dolgotrajnih pogajanjih s člani podpisali tudi pogodbo o dol-

goročnem gospodarskem sodelovanju. Povejmo po domače: zato, da so Francozi v Mariboru sklenili velik posel in pridobili koncesijo, so se morali tudi obvezati, da bodo pomagali pri razvoju mesta in njegovega gospodarstva.

Tako se je firma Suez Lyonnaise des Eaux obvezala, da bodo 70 odstotkov vseh investicijskih del na novi čistilni napravi opravila mariborska podjetja, poleg tega pa bo francoska firma v Mariboru ustanovila tudi svoj regionalni razvojni center, ki si bo prizadeval za pospeševanje gospodarskega razvoja Maribora in širšega območja. Podjetje Degremont, ki je prav tako v francoskem konzorciju, bo v Mariboru organizirala podružnico za prodajo svojih proizvodov za vse države bivše Jugoslavije ter za Ukrajino in Albanijo. V primeru, da bo podružnica prodala letno več kot 10.000 ton proizvodov, bo Degremont v mariborski ekonomski coni ustanovil svoj proizvodni obrat. Poleg tega bo Degremont v Mariboru ustanovil svoj center za trženje manjših čistilnih naprav za balkanske države. Tudi podjetje Stewaeg iz Avstrije bo v Mariboru ustanovilo svoje podjetje.

Številni mariborski gospodarstveniki so tokrat zadovoljni z ravnanjem župana in njegovih sodelavcev, saj ob sklepanju koncesijske pogodbe s tujci niso pozabili na interese in razvoj domačega gospodarstva.

TOMAŽ KŠELA

Ob avtocesti še most in obvoznica

Še en priključek na avtocesto ne bi rešil prometnih zagat mesta - Državi "obesiti" most čez Krko v Mačkovcu in belokranjsko obvoznico - Otočec noče oskrbne postaje

NOVO MESTO - V prejšnji številki našega časopisa je tekla beseda o zapletih glede poteka bodoče avtoceste na karteljevskem klancu. Celoten obravnavani odsek tega dela avtoceste pa poteka od Hrastja do Kronovega, njegova dolžina je 13 km. Čeprav po karteljevskem klancu ni več bistvenih razlik med državo, načrtovalci in Dolenjci glede poteka avtoceste do Kronovega, pa vse le še ni povsem jasno in dorečeno.

Pri Mačkovcu je predviden priključek za Novo mesto. Ta je zasnovan tako, da omogoča poleg povezave proti jugu, se pravi za Novo mesto in proti Beli krajini, tudi možnost povezave na morebitno bodočo cesto Novo mesto-Trebelno-Mokronog-Štajerska.

V primeru poteka avtoceste po karteljevskem klancu po varianti KA 3 (2 viadukta in 800-metrski

predor), za katero se zavzemajo Novomeščani, še en priključek za Novo mesto sploh ni možen, po prepričanju občinskega sekretarja za varstvo okolja in urejanje prostora Miloša Dularja pa tudi potreben ne. "Ne dva in niti trije priključki ne bi prav nič razbremenili prometnih težav mesta, saj zastoji ne nastajajo in ne bodo nastajali zaradi priključka na avtocesto, ampak zaradi neizgrajene obmestne cestne mreže," trdi Dular. Zato je po njegovem treba doseči, da v uredbo o lokacijskem načrtu avtoceste pride gradnja novega mostu čez Krko v Mačkovcu in nanj navezana belokranjska obvoznica do gorjanske ceste v Gotni vasi. Po tej cesti bi promet, namenjen proti Beli krajini in naprej v Hrvaško in Bosno, speljali mimo Novega mesta. To, ne pa drugi priključek, ki nič ne rešuje, naj bi Dolenjci "obesili" državi pri gradnji avtoceste. Končen koncept je belokranjska obvoznica predvidena tudi v urbaništnih zasnovah Novega mesta.

Kakšen je odnos države do njenega juga, kar Dolenjska in Bela krajina sta, kaže tudi to, da

so gorjansko cesto, ki je bila včasih magistralna, kot sedanjo državno cesto preklasificirali in jo "ponizali" za en red, v glavno cesto II, kar pomeni manj denarja za vzdrževanje in kasnejšo morebitno rekonstrukcijo. Pri tej kategorizaciji so največ pridobili Štajerci in Primorci, ki imajo najvplivnejši lobi.

• Od Mačkovca poteka predvidena trasa avtoceste mimo Lešnice in severno od naselja in turističnega kompleksa Otočec, v zaledju Lutrskega sela in se pri Dolenjem Kronovem priključi na sedanjo traso magistralne ceste. Nad Otočcem je predvidena oskrbna postaja z bencinskim servisom, gostinskimi obratoma in še čem. Tako Krka Zdravilišča kot občinska stroka so proti tej lokaciji oskrbne postaje, saj bi ta moteče vplivala na sedanji turistično-gostinski kompleks Otočca, poleg tega pa naj bi bil prostor, kjer naj bi stala ta postaja, namenjen za načrtovano širitev otoškega kompleksa, s katerim imajo v Krki velike načrte.

Pri Kronovem je predviden priključek proti Šmarjeti, ki sedaj ni povezan z regionalno cesto, zato se tu odvija paralelni, ponekod tudi nevaren, promet do priključka na Otočec. Krajani temu priključku ne nasprotujejo, izvedli pa naj bi ga tako, da ne bi obremenjeval kraja. Sedanja magistralna cesta proti Otočcu in Mačkovcu bo po izgradnji avtoceste ostala v funkciji regionalne in medkrajne povezave, lokalna cesta Kronovo-grad Otočec-vas Otočec pa naj bi postala turistično promenadna pot ob Krki.

A. BARTELJ

ČLOVEK KRIV ZA LETALSKO NESREČO NA DVORU

LJUBLJANA, DVOR - Letalsko nesrečo, v kateri je 22. julija pri bencinski črpali na Dvoru pri Žužemberku slovensko vojaško transportno letalo turbolet L 140 udarilo v 110 kV daljnovod in z letom pod njim utrgalo dve žici, je zakrivil človek, ki je samovoljno spremenil načrtovano višino leta. Tako je ugotovila posebna vojaška preiskovalna komisija, ki je ugotovila, da je pri nesreči, ki bi bila lahko neprimerno bolj tragična, nastalo za 57.000 ameriških dolarjev škodo na letalu. Škoda na daljnovodu in dveh stanovanjskih hišah še ni ocenjena. Krivcem je prepovedano letenje, do končne razsodbe o odvzemu njihovih licenc za letenje pa prejema jo polovične plače.

BALINIŠČE V GABRJU - V nedeljo, 9. avgusta, so pri kulturnem domu v Gabrju odprli balinišče, ki ga je KS Gabrje zgradila s pomočjo krajanov, upokojencev in novomeške občine. Na prvem tekmovalnem se pomerile ekipe iz Novega mesta, z Uršnih sel, iz Škocjana in Gabrja (na fotografiji). (M. Golob)

KOMISIJA JE SVOJE DELO OPRAVILA

ŠENTJERNEJ - Naša bralka iz Polhovice v šentjernejski občini se je v prejšnji številki Dolenjskega lista v rubriki "Halo, tukaj je bralc Dolenjca!" jezila zaradi komisije, ki po njenih besedah v njeno vazo sploh ni prišla. S to trditvijo se člani komisije za elementarne nesreče v občini Šentjerneje, predsednik katere je Jože Jakše, ne strinjajo. Na teren so namreč odšli takoj po sobotni toči, tako da jih je torkova toča presenetila na terenu, ko so ocenjevali že nastalo škodo. "Škoda nismo ugotavljali po posameznih njivah, ampak po okoliših. Če je kdo želel osebni obisk, smo šli k njemu, nismo pa obiskali vsake gospodinjice, ker za to ni bilo časa," pravi Jakše. Škoda je bila tako ocenjena po vsej občini, v Polhovici pa je bila komisija dvakrat in ne nobenkrat, kot trdi bralka. En dan je bil pri ogledu škode zaradi toče v šentjernejski občini celo minister Smrkolj.

Natisnili nove zloženke

Uresničujejo se načrti Turističnega društva Suha krajina

ŽUŽEMBERK - Turistično društvo Suha krajina, ki je s svojim delovanjem vedno bolj odmevno, izdaja tudi promocijske zloženke, ki jih popotniki lahko dobijo v trgovini Hotko, na žužemberški šoli in v dolenjskih turističnih krajih. Letos so natisnili zloženke Pridite k nam na počitnice, O žužemberškem gradu in Zgodovinsko-rekreacijsko popotovanje s kolesi od Ivančne Gorice do Dvora. V društvu pa so zaradi zanimanja ponatisnili tudi turistični pešpoti Rimska cesta I in II.

"Radi bi natisnili tudi barvno zloženko zemljevid Suhe krajine z znamenitostmi, ki ga je narisala učenka žužemberške šole, in naredili oglasno desko za zemljevid," je povedal predsednik društva Vlado Kostevc. Za zemljevid so dobili zlato državno priznanje na festivalu Turizem pomaga lastna glava. Sedaj iščejo pokrovitelje, radi pa bi ponatisnili tudi eno najlepših starih razglednic Žužemberka iz leta 1914. V kratkem

bodo s tablam označili znamenitosti kraja.

Domačine smo povprašali, kako spremljajo turistično prebujanje kraja:

DAVID KUHELJ, osnovnošolec: "S sošolci se pogovarjamo o tem, kako dolgo bodo grad obnavljali in kaj bo v njem. Lahko bi bila kinodvorana."

TEREZIJA KRAKAR, upokojenka: "Bil je zadnji čas, da so grad začeli obnavljati. V gradu so prireditev in pride kar veliko ljudi. Opazila pa sem tudi nove kažipote."

LUDVIK MARINČ, upokojenec: "Pomembno je, da grad obnavljajo, na to smo ponosni. To dokazuje, da se nekaj v kraju dogaja."

ANDREJA LEGAN, gospodinja: "Obnovo gradu spremljam in jo podpiram. Z družino se skoraj vedno udeležimo poletnih krajskih prireditev. S tem želimo pomagati kraju, pa tudi ambient je zelo lep."

A. J.

David Kuhelj

Terezija Krakar

Ludvik Marinč

POLETJE V TOPLICAH - Posnetek prikazuje pred leti v starem slogu obnovljeni stari leseni bazen v Šmarjeških Toplicah. (Foto: A. B.)

Zasedena Krkina zdravilišča

V zdraviliščih prevladujejo domači gostje, na Otočcu pa tuji - Obnovljena hotela in restavracija

NOVO MESTO - Krkina zdravilišča Dolenjske in Šmarješke Toplice ter Strunjan so skozi celo leto med najbolje zasadenimi zdravilišči v Sloveniji, v poletnih mesecih pa še posebej, saj so zasedena 85- do 92-odstotno, kar je na zgornji meji zmogljivosti. V vseh Krkinih zdraviliščih prevladujejo domači gostje, med tujimi je v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah največ Izraelcev, v Strunjanu pa so enakoverno zastopani predvsem Italijani, Avstrijci in Nemci. Za razliko od zdravilišča pa v Hotelih Otočec, ki prav tako spadajo pod Krko Zdravilišča, prevladujejo tuji gostje, teh je kar dve tretjini vseh, med njimi daleč največ Italijanov, ki že leta najraje obiskujejo Otočec v času avgustovskih počitnic ter med novoletnimi prazniki.

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta so na Otočcu kar za 16 odst. presegli število prenočitev v enakem lanskem obdobju, v Strunjanu za 2 odst., medtem ko je v Dolenjskih in Šmarjeških Toplicah to število

nekoliko nižje, to pa zaradi obnove hotelov v teh zdraviliščih v januarju in februarju, ko sta bila hotela Kristal v Dolenjskih Toplicah in Krka v Šmarjeških Toplicah zaprta. "Ob upoštevanju dejanskega števila razpoložljivih zmogljivosti pa je zasedenost obeh zdravilišč še večja kot lani," pravi Branka Videtič, vodja prodaje v Krki Zdraviliščih.

Zasedenosti v zdraviliščih ne morejo več povečevati, zato so se usmerili predvsem v povečevanje kakovosti celotne ponudbe, kar so lani kronali s certifikatom kakovosti ISO 9001.

Letos je družba Krka Zdravilišča poleg hotelov Kristal in Krka obnovila tudi restavracijo v Zdravilišču Šmarješke Toplice, nadaljujejo izgradnjo hotelske informacijske sistema in se zavzeto pripravljajo na obnovo Zdravilišča Strunjan. Ob tem pa uvajajo tudi nove zdravstvene storitve in druge novosti v programih oddiha in zdravljenja v njihovih zdraviliščih ter na Otočcu.

A. B.

Zahvala in prošnja

Župnijska Karitas

20. julija je bilo za člane in prijatelje Kapiteljske Karitas nadvse slovesno. Ta dan nam je družba Revoz iz Novega mesta podarila avtomobil znamke Clio, ki ga je na kapiteljsko dvorišče pripeljal Tom Pleterski s svojimi sodelavci. Od gospoda Pleterskega je prevzel ključke novomeški župan Franci Koncilija, ta jih je takoj predal novomeškemu proštu Jožefu Lapu, vodji župnijske Karitas Kapitelj Novo mesto. Po blagoslovu je bil Clio predan v uporabo za karikatívno delo.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vodstvu družbe Revoz, gospodu Pleterskemu, njegovim sodelavcem in vsem, ki so

na kakršen koli način pomagali pri dobavi avtomobila. Velika zahvala novomeškemu županu gospodu Franciju Konciliju in gospodu Marjanu Dvorniku, ki sta sodelovala z vodilnimi v Revozu, da je kapiteljska Karitas dobila svoje prevozno sredstvo.

In prošnja: morda imate doma odvečna, a še uporabna oblačila, obutev, otroške stvari, igrače, prinesite jih na ŽKK in jih darujte tistim, ki bi jih bili veseli. Če sami nimate časa, da bi nas obiskali, pa bi stvari radi darovali, pokličite (telefon 27-478 v ponedeljek med 9. in 10. uro in četrtek med 16. in 17. uro) in radi se bomo oglasili na vašem naslovu.

Razveselite s svojimi darovi brate v stiski, ti vam bodo tiho in nadvse hvaležni.

Sodelavci Kapiteljske Karitas

Novomeška podiplomska fakulteta

Pobuda za ustanovitev mednarodne podiplomske fakultete za visoke tehnologije v Novem mestu - Ob Krki naj bi bila ustanoviteljica še občina - Iz domovine in tujine

NOVO MESTO - Društvo "Akademska pobuda - univerza v Novem mestu", ki ga sestavljajo ugledni strokovnjaki, med katerimi je več uveljavljenih univerzitetnih profesorjev, predseduje pa mu prof. dr. Miha Japelj, se zavzema za ustanovitev mednarodne podiplomske fakultete za visoke tehnologije v Novem mestu. Tako pobudo je društvo poslalo tudi novomeškemu občinskemu svetu.

Ta fakulteta naj bi v Novem mestu začela delati brž ko bo možno, če se le da, že v novem študijskem letu. Ustanovitev take mednarodne podiplomske šole zelo podpira Krka, ki bi bila ob občini tudi njena soustanoviteljica. "Že v prihajajočem študijskem letu lahko naše društvo pripravi ustrezne načrte in mednarodno primerljive programe in opravi vse za organizacijo te mednarodne fakultete za podiplomski študij visokih tehnologij, predvsem s področja biotehnologije, biokemije, kemije, farmacije, biofarmacije, medicine, načrtovanja zdravilnih učinkovin idr.," pravi prof. Miha Japelj.

Za tak program je zainteresirana predvsem Krka, ki ima dobro organiziran lastni razvoj in vrhunsko kontrolo kvalitete, številne specializirane raziskovalne laboratorije, polindustrijske obrate za biotehnologijo, farmacevtsko in kemijsko tehnologijo. Poleg tega so v Krki tudi vse druge možnosti za izvajanja zahtevnega eksperimentalnega dela na raznih področjih znanosti in tehnologije.

V predvideni vsaj dvojezični mednarodni podiplomski študij se naj bi vključevali študenti s končano 2. stopnjo visokošolskega študija iz Slovenije in tujine, predavali pa naj bi znani slovenski

univerzitetni profesorji in vrhunski raziskovalci ter profesorji iz razvitih držav.

"Z ustanovitvijo take šole bo Novo mesto dobilo prvo mednarodno podiplomsko šolo v Sloveniji na področju visokih tehnologij, ki bo omogočala pridobitev doktorskih nazivov," pravi prof. Japelj. "Ponudbo obeh slovenskih univerz bomo dopolnili z novim komplementarnim in mednarodno izmenljivim študijskim programom, zadostili potrebam gospodarstva po strokovnjakih s širokim znanjem s področja visokih tehnologij, zagotovili boljši razvoj raziskovalne in izobraževalne dejavnosti v Novem mestu in regiji ter izkoristili položaj Novega mesta in Slovenije za oblikovanje bodočega mednarodnega študijskega centra za potrebe Slovenije in evropskih držav."

A. B.

Ena gospa je rekla, da delničar Zavarovalnice Tilia, ki je na zadnji skupščini nasprotoval dokapitalizaciji, ker bi bile njegove delnice pri tem preveč razvrednotene, skrbi za njihovo krepitev na ta način, da ne vrača posojila Tilii, ki ga je najel, ko je bil tam še vodilni uslužbenec.

Suhokranjski drobiž

STARI DOPISNIK - Na prireditvi ob 70-letnici PGD Smihel pri Žužemberku smo srečali tudi nekdanjega tajnika, predsednika KS Žužemberk in dopisnika Dolenjskega lista Milana Senico (na sliki), ki je v šestdesetih letih poročal iz Suhe krajine. Novice so bile objavljene v rubriki Suhokranjski drobiž, katere ime je predlagal že dolga leta upokojeni novinar Miloš Jakopec, Milan Senica je po odhodu iz Žužemberka odšel v svoj rojstni kraj Grobelno na Štajerskem, kjer živi še danes.

POLETNE GRAJSKE PRIREDITVE - TD Suha krajina in njen predsednik Vlado Kostevc pripravljata v avgustu in septembru zanimiv program, ki se bo v okviru poletnih grajskih prireditev odvijal v žužemberškem gradu. Tako bo 28. avgusta nastop in revija otroške skupine Pinocchio, 5. septembra nastop legendarnih bratov Boštjančič, 19. septembra koncert mešanega pevskega zbora Črnuče in MPZ OŠ Žužemberk, 12. septembra komedija Nevesta iz Amerike KD Hinje in 26. septembra pesniški večer z Milo Kačič in Jurijem Marusigom.

NIDENARJA - Po sporazumu o delitveni bilanci, ki sta ga sklenili KS Žužemberk in KS Dvor, bi morali na račun KS Dvor s strani KS Žužemberk, kjer se steka ves samoprispevek, ustrezen odstotek pripisati tudi dvorski KS. Ker denarja ni, je KS Dvor sprožila ustrezeni postopek, ki naj bi rešil zaplet.

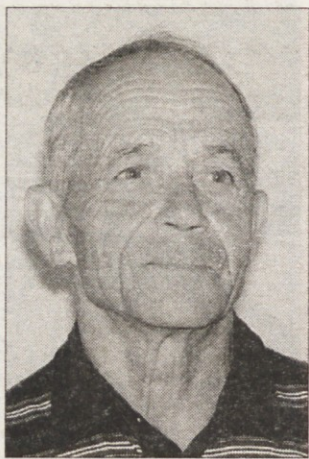
Zanimivo Ivanovo brskanje

Ivan Mohar je v knjižnici strnil bogato zgodovino viniškega gasilskega društva

VINICA - Viniško gasilsko društvo praznuje letos 100. obletnico ustanovitve in je eno najstarejših v Beli krajini. Med gasilci z nekaj desetletnim gasilskim stažem pa je tudi Ivan Mohar iz Vinice. Ponosno pove, da je gasilec že skoraj štiri desetletja, mednje pa je zašel kot učitelj v Koprivniku. Ko je prišel učiteljevat v Vinico, se je kmalu pridružil tukajšnjim gasilecem.

Po gasilskem izobraževanju - sedaj je častnik 1. stopnje - se je posvetil delu z mladimi. Od leta 1975 naprej je imel celo po štiri pionijske desetine, hkrati pa je vodil še mladinsko, žensko in veteransko desetino. Pionirji so bili sicer člani osnovnošolskega krožka Mladi gasilec, hkrati pa tudi podmladek v društvi domačih vasi. Mnogi so danes na vodilnih mestih v gasilskih društvih in Mohar je ponosen nanje, saj je tudi njegova zasluga, da so dobili osnovno znanje in veselje do gasilstva. Ko je leta 1987 odšel v pokoj, je prenehal delati z mladimi, še vedno pa so njegovi nasveti zelo dobrodošli.

Seveda je še naprej ostal gasilec-veteran. Ob letošnjem jubileju viniških gasilcev je zbral tudi gradivo za knjižico o delu društva. V njej so nanašani številni podatki in zanimivosti, ki jih je zbral z brskanjem po arhivih, kronikah, zapisnikih, medtem ko dogodke iz novejšega obdobja tudi sam dobro

Ivan Mohar

pozna. "Sreča je, da je ohranjenega veliko gradiva, saj so ga znali ljudje dobro zavarovati in ga ni uničila nobena od vojn. Zasluge za ustanovitev ima viniški nadučitelj Franjo Lovšin, ki je na ustanovnem obnem zboru zbral več kot 30 možakarjev, ki so kmalu začeli z nabavo opreme. Leta 1951 so gasilci kupili staro Mikuličevovo hišo in jo več kot 20 let preurejali, dograjevali, prizidali so tudi garaže. Krajani so opravili več kot 15.000 ur prostovoljnega dela ter prispevali material, pomagala so druga društva, organizacije, tovarne, veliko zaslug pa je imel predsednik Jože Mravinec, ki je z vsem srcem živel za gasilstvo," niza drobce iz bogate zgodovine viniškega gasilstva Ivan Mohar. O vsem tem in še marsičem je pripovedoval na slovesnosti ob stoletnici društva, njegovo pripoved pa je izvrstno dopolnila zanimiva razstava, ki jo je pripravil Anton Troha.

M. BEZEK-JAKŠE

Kmečki praznik na obrobju Metlike

Pester program na tretjem tradicionalnem kmečkem prazniku privabil mnoge obiskovalce - V kmečkih igrah najboljši Semičani, pri striženju ovc pa Andrej Črnugelj

METLIKA - Društvo podeželske mladine Metlika in tukajšnja Kmetijska svetovalna služba sta v nedeljo pripravila v Mestnem logu v Metliki tretji kmečki praznik, ki je postal že tradicionalen. Dan poprej pa je bilo v okviru praznika v Vinski kleti predavanje dr. Julija Nemanica o kulturi pitja.

Društvo podeželske mladine (DPM) Metlika praznuje letos peto obletnico ustanovitve, čeprav sega tradicija povezovanja mladih v metliški občini že v leto 1914, ko je bilo ustanovljeno Društvo kmečkih fantov in deklet. Pozneje se je ime društva spreminjalo, namen pa je ostajal isti. "V društvu se trudimo spoštovati drug drugega, sprejemamo drugačnost, podpiramo ideje in krepiimo dobre medsebojne odnose. Program

gradimo na tradicionalnih podeželskih vrednotah, saj se zavedamo pomena podeželja. Trudimo se ohraniti identiteto naroda, ki bo zagotovila narodov obstoj," je dejal predsednik društva Martin Pečarič.

Na nedeljskem prazniku so organizatorji pripravili pester program, osrednja prireditev pa so bile kmečke igre, na katerih se je pomerilo pet ekip društev podeželske mladine. Najbolje so se

odrezali Semičani in Ziljani, sledile pa so ekipe Sonček, Zbularji (obe iz metliške občine) in iz Novega mesta. Hkrati z razglasitvijo rezultatov je metliško DPM pripravilo tudi program ob svoji petletnici.

Sicer pa so si številni obiskovalci lahko ogledali tudi bogat spremljalni program. Poleg DPM in Kmetijske svetovalne službe so se predstavili še kmetje z različnimi pridelki, Društvo kmečkih žena, turizem na vasi v občini, strojni krožek, metliška kmetijska zadruga, na ogled pa so bili tudi izdelki domače obrti. Peljati se je bilo moč s konjsko vprego. Veliko zanimanja je pritegnilo tekmovanje v striženju ovc, žal pa se ga je iz vsake belokranjske občine udeležil le po en tekmovalac. Najbolje se je odrezal Andrej Črnugelj z Grabrova, sledila pa sta mu Ana Golobič s Štrekljevca in Peter Štefanič iz Črnomlja.

M. B.-J.

RIBOLOV PO METLIŠKO - Metliške kmečke igre so se nekoliko odmaknile od klasične tovrstnih iger, kjer navadno žagajo drva, prekladajo seno in podobno. V Metliki je pet ekip štrikalo, snubilo dekleta, izpihovalo moko in sklade, jajcalo, torej prenašalo jajca. Še največ smeja med gledalci pa je poželo ribarjenje (na fotografiji), kjer so morali fantje iz velike kadi, polne vode, z usti pobirati jabolka, dekleta pa so jih v ustih odnesla v vedro. (Foto: M. B.-J.)

KMEČKI PRAZNIK V GRIBLJAH

GRIBLJE - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj, Društvo kmečkih žena Griblje in Društvo podeželske mladine Črnomelj pripravljajo v nedeljo, 16. avgusta, v Gribljah kmečki praznik. Ob 13. uri bo na Brodaričevi njivi ob cesti med Gribljami in Krasincem regijsko tekmovanje oračev. Uro pozneje bo pri gasilskem domu tekmovanje ekip belokranjskih Društev kmečkih žena v pletenju čebule v vence. Ob 17. uri se bodo v kmečkih igrah pomerile ekipe Društev kmečke mladine, sledilo pa bo družabno srečanje z ansambлом Veliki in mali baron.

BISERNA MAŠA

BOŽAKOVO - V soboto, 15. avgusta, ob ob 16. uri obhajal domačin Anton Vukšinič, po domače Logarjev, v cerkvi sv. Magdalene na Božakovem biser-no mašo. Vukšinič, ki zadnja desetletja živi v kanadskem Torontu, je imel novo mašo v Metliki leta 1938.

Mavrica za socialno ogrožene

Socialdemokratska mladina v Gribljah pripravila tabor za otroke, ki si sicer ne bi mogli privoščiti počitnic ter mednarodni mladinski tabor z okrog 300 udeleženci

GRIBLJE - Letošnje poletje so se ob Kolpi zvrstili številni tabori, eden od njih pa je bil otroški tabor, imenovan Mavrica, ki ga je za socialno ogrožene otroke pripravila v Gribljah Socialdemokratska mladina Slovenije. V SDM se zavedajo, da je v državi vse več otrok, ki jim starši ne morejo plačati počitnic, zato so jim priskočili na pomoč.

Vendar pa pravijo, da njihov cilj ni le osrečiti otrok in njihovih staršev, ampak želijo s taborom opozoriti na vse bolj pereč problem počitnikovanja socialno ogroženih otrok. Ker je SDM tovrstni tabor s pomočjo pokroviteljev in projekta, ki so ga prijavili na Uradu za mladino, letos pripravila prvič, je trajal le štiri dni. A kot je ob zaključku povedala vodja tabora in predsednica SDM Slovenije Anja Bah, ga bodo zaradi dobrih letošnjih izkušenj gotovo pripravili tudi prihodnje leto. Verjetno pa se bodo zopet odločili za Griblje, kjer so najeli šotore od tabornikov rodu Zelenega Jošta iz

Kranja. "Dobro pa smo se spoprijateljili tudi z domačini, ki nam gredo zelo na roko. Marsikdaj nam sami prinesejo kaj za približek," je bila zadovoljna Bahova. Letošnji tabor je povsem po naključju postal mednarodni. Poleg 25 otrok iz vseh koncev Slovenije in 15 vzgojiteljev-prostovoljcev so v njem tudi trije otroci iz Amerike, ki so sicer nameravali ostati le en dan, a se jim potem vse do konca ni mudilo domov. Sicer pa so poleg kopanja v topli Kolpi za otroke, stare od 7 do 13 let, pripravili še različne delavnice, zabavne večere ter jih navajali na red v taboru.

Ko so preteklo soboto po štirih dneh otroci zapustili tabor, pa so prišli v Griblje udeleženci mladinskega tabora SDM. Desetdnevni tabor, ki je letos že tretjič, je že od vsega začetka mednaroden. Slovincem so se pridružili še Avstrijci in Nemci, v njem pa se bo izmenjalo okrog 300 mladih. Poleg tega, da se pripravljajo na lokalne volitve, imajo tudi pohode, se seznanjajo z ekološkimi problemi, že na začetku pa so obljubili, da bodo priskočili na pomoč tudi krajanom, če bo to potrebno.

M. BEZEK-JAKŠE

KONCERT RENESANČNE GLASBE

ČRNOMELJ - V četrtek, 13. avgusta, ob ob 21. uri v okviru kulturnih prireditev Poletje v Črnomlju koncert renesančne glasbe. V atriju črnomaljskega gradu bo nastopil vokalni tercet Prima vista z Jesenic, ki bo predstavil renesančno glasbo italijanskih avtorjev 16. in 17. stoletja.

NAJHITREJŠI ČRNUGELJ - Na kmečkem prazniku v Metliki je bil pri striženju ovc najbolj spreten Andrej Črnugelj (na fotografiji) z Grabrova pri Metliki, ki je v času, ki sta ga porabila tekmeča za "obdelavo" ene ovce, ostrigel kar dve. Sicer pa je poleg časa komisija ocenjevala še urezine in zunanji izled postrizene drobnice. (Foto: M. B.-J.)

VEČER DOMAČIH GLASBENIKOV

METLIKA - Na mednarodnih poletnih kulturnih prireditvah bodo obiskovalci v soboto, 15. avgusta, ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu lahko zopet prisluhnili domačim izvajalcem. Predstavila se bo namreč plesno-vokalna skupina Pojoče stelj'ce. V skupini, ki so jo lani ustanovili Andreja in Robi Zupančič ter Stane Vlašič, pojejo metliške osnovnošolke. Prav tako so lani Belokranjci Peter Jakša, Tone Grahek, Kristina Oberžan in Judita Ilenič ustanovili skupino Bard, ki se je s svojim pestrim repertoarjem že dobro uveljavila. V sredo, 19. avgusta, pa bo ob 10. uri v okviru kulturnega poletja v tukajšnjem kulturnem domu brezplačna filmska predstava. Na sporedu bo ameriška komedija Nabrita družabnica.

Vsaka Malenškova piščal zapiska

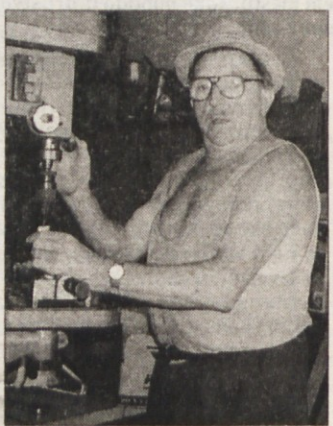
Na natečaju za semiški turistični spominek je z brezovo piščalko zmagal Anton Malenšek - Najprej so na piščali piskali vnuki, sedaj pa že mnogi drugi, saj jih je izdelal okrog osemsto

MALINE PRI SEMIČU - Turistično društvo Semič je konec letošnje zime razpisalo natečaj za izvirne turistične spominke. Odziv je bil veliko večji, kot so v društvu pričakovali.

Razumljivo torej, da je imela komisija težko delo. Končno se je odločila za brezovo piščal, ki jo je izdelal Anton Malenšek iz Malin. Zanimivo je, da Anton sploh ni vedel za razpis, kaj šele, da njegova piščal "kandidira" za nagrado. Da si je prislužil prvo nagrado, ki so mu jo sicer izročili pretekli mesec ob Semiški ohceti, je prebral šele v Dolenjskem listu. "Očitno je vso stvar zakuhal sin Peter, ki je imel v gostilni Pri Peclu v Semiču več mojih piščali, pa je eno odnesel na turistično društvo," domneva Malenšek.

Še kot otrok na paši je delal piščali iz kostanjevega ali leskovega lubja. Potem so prišle druge skrbi in na piščali je pozabil. Ko pa je začel na jesen življenja obujati spomine na mlade dni, se je spomnil tudi piščalk. Vendar je tokrat nekoliko spremenil tehni-

ko, saj je uporabil brezove veje, ki jih okrog podgorjanskih Malin ne manjka. Navadno jih nabere je-

Anton Malenšek pri izdelovanju brezove piščali

seni, da se čez zimo dobro posušijo. Potem jih nareže na približno deset centimetrov velike kose. Z električnim vrtnalnim strojem zvrtal luknjico, naredi z nožičem zarezo ter da v luknjico čep. "Izdela-va je precej enostavna, včasih pa mi da katera piščal tudi več dela, posebno še, če les ni dovolj suh. Vendar na koncu vsaka zapiska," pravi Anton.

Malenšek je začel delati piščalke za vnuke in druge vaške otroke, sedaj pa je to delo že preraslo v njegov hobi, s katerim si krajša čas v svoji delavnici. Lani jih je naredil okrog 400, letos pa že približno prav toliko, a jih je v glavnem poklonil. "Čeprav je bil moj izdelek izbran za semiški spominek, pa doslej v občine še nisem dobil nikakršnega naročila, da bi jih morda potrebovali. Če pa bodo imeli kakšno željo, jim jo bom z veseljem izpolnil," pravi Anton.

M. BEZEK-JAKŠE

VESELJE V REKI - Udeleženci otroškega tabora Mavrica, ki ga je v Gribljah pripravila Socialdemokratska mladina Slovenije, so najbolj uživali v mlačni Kolpi. Mnogi od njih še nikoli niso bili na morju, zato so z morjem poimenovali kar belokranjsko reko, ob kateri je marsikateri preživel prve počitnice brez staršev. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

DOBER OBISK OB NASTOPU domačih ljubiteljskih skupin je prepračil pripravljeno mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad, le-te uvrščajo med sicer kakovne tuje izvajalce. Tako bodo soboto nastopile na grajskem dvorišču Pojoče stelj'ce, nadarjena, simpatična in sproščena de-letca, ki delujejo v okviru Društva prijateljev mladine. S Pojoče stelj'cami se ukvarjajo Andreja Robi Zupančič ter Stane Vlašič, ki imajo s skupino obetavne načrte: posneti nameravajo av- in televizijske posnetke.

ISTI VEČER BO NASTOPIL tudi kvartet Bard, vokalno-instrumentalna skupina, ki jo so postavljali Judita Benič, Kristina Oberžan, Tone Grahek in Peter Jakša, preverjeni in uspešni belokranjski glasbeniki. Bard oživljajo glasbo šestdesetih in gojijo črnske duhovne pesmi, standardne, slovenske popevke, belokranjske ljudske pesmi, vstopnino bo treba potegniti žepa le 500 tolarjev, poleg tega imela študirajoča mladež in upokojenci dvajset odstotni popust.

ZUPAN BRANKO MA KOVIČ je uspešno opravil gasilski izpit, kar po lastnih izjavah ni bilo tako enostavno. Gasilski veščine mu bodo prišle prav tu jeseni, ko bo ponovno kandidiral za županski položaj in se bo predvolilnem polju srečal z vrstni borci za stolček, ki je v vsi občini le eden.

VSESTRANSKI MATJA RUS je za Velikega in malega rona napisal besedilo za popevki ki poje o Beli krajini. Zda- more spati, ker razmišlja o te- kaj si bo kupil za avtorske pr-vice: ne more se odločiti med ziko in kepico sladoleada.

Črnomaljski drobci

ODLOKI - Ko črnomaljski munalni nadzornik preveri, kako ob Kolpi spoštujejo odloki so jih za red ob belokranjski lepotici sprejeli občinski svetniki, ima včasih občutek, da je v črnomaljski občini še vse preveč pismenih. Najpogostejše se pr-tisti, ki bi morali najbolje vede kakšen red velja ob Kolpi, iz- varjajo, da za odloke še ni slišali. Če pa jim je vest o njih prišla na ušesa, ne vedo, kaj v n- piše. In ko jim nadzornik že s- raj verjame, se izdajo: natanč- vedo namreč povedati, kate- točke odloka krši njihov sosed.

DONOS - Pred leti, ko ob Kolpi poleti ni bilo nikakršnega re- in so si ljudje postavljali šotore, kjer se jim je zazdelo, so se do- čini pritoževali zaradi kraj- tijskih pridelkov, ki so si j- privoščili počitnikarji. S tem m- testirali le, kako so sposo- preživeti v naravi, ampak se jim- dopust znatno pocenil. Seveda- si tudi prostor za opravljanje marnih bioloških potreb našli n- vadno kar v koruzi, tako da s- tista leta hektarski donos koru- na obkoljskih njivah zelo p- čal. Tovrstnega dognovanje- sedaj v glavnem ni več, lahko- pričakujejo večji prirast ribi- Tisti, ki nekaj dni preživijo o- reki, vedo povedati, da vsako- ko v katerem od kampov konč- z zajtrkom, kosilom ali večer- po Kolpi priplava za eno m- menzo hrane...

KONOPLJA - Na polemiki- tem, ali in kakšno konopljo- dovoljeno gojiti, se v Beli kraj- ne ozirajo preveč. Tudi to, al- konoplja mamilu ali ne, jih k- malo briga. Vsi, ki se želijo p- pričati, ali imajo bolj prav na- nistrstvu za kmetijstvo, za zd- stvo ali za notranje zadeve, b- to lahko storili jutri na prired- na kmetiji Zatrresen v Jank- vičih, kjer bo na voljo pivo- konoplje.

Semiške tropine

PEŠ - Tisti, ki so se pred p- drugim mesecem podali z voz- polnimi vinskih sodov, iz B- krajine in Ljubljano, naj nika- mislijo, da je bil to kakšen p- ben podvig. Tega so prete- teden dosegli semiški šolski h- nik Dušan, učitelj športne vzgo- Sašo in ducat semiških osnov- šolcev, ki so se peš podali i- Semiča preko Blok v Ankaru- Za 170 km dolgo pot so pora- štiri dni, vinogradnikom pa s- tujejo, da si prihodnje leto tu- ni optajto sodečke na ramen- jo peš mahnejo v Ljubljano. p- goj je le, da ne bodo vsega v- med potjo spili sami.

VESELICA - Nedavna zelo v- pela gasilska veselica v Rožne- Dolu je bila ena redkih, če ne e- edina v semiški občini, na kate- bilo Romov. Tako so morali g- pečenih ovc in prašičkov kupov- civilni. Zlebarji, kot šaljivo im- nujejo Rožnodolčane, pa se sed- sprašujejo, kaj so zagrešili, da v- njihovi veselici ni bilo "naših".

Kljub zamudi ni še nič zamujeno

Kočevska je končno v celoti pokrita s pupi, prostorsko ureditvenimi programi - Javna razgrnitev osnutkov bo prihodnji mesec - Uspešni v pogajanjih z ministrstvom za obrambo

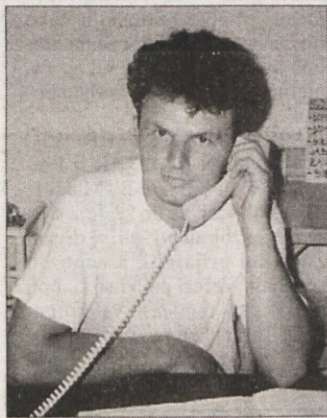
KOČEVJE - Da bi septembra lahko pričeli z javno razpravo o spremembah in dopolnitvah prostorskega plana in pupov za posamezna območja kočevske občine, so se kljub času dopustov kočevski svetniki konec prejšnjega meseca zbrali v zadostnem številu, da so za to sprejeli potrebne sklepe. Že prihodnji mesec bodo tako javno razgrnjeni osnutki odlokov o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana kočevske občine za obdobje 1986-2000 in pupov za SV in JZ del mesta, prav tako pa tudi osnutka odlokov o pupu za območje KS Kočevska Reka in Kočevski Rog, ki sta še zadnja izmed pupov, s katerimi je tako sedaj kočevska občina v celoti pokrita.

Delavci kočevske občinske uprave so opravili veliko delo, čeprav, kot so neuradno menili nekateri svetniki, bi moralo biti narejeno že dosti prej. Vendar pa ni še nič

pomembnega zamujeno, saj do razglasitve naravnega parka še ni prišlo, pa tudi o regijah se še vedno samo govori. Namreč: v prostorskem planu se sedaj govori tudi o

HARMONIKAŠI PRI URŠKI - Na šestem tradicionalnem tekmovanju harmonikašev Urška 98, ki ga je pripravilo istoimensko društvo iz Zamostca pri Sodražici, je nastopilo 35 mojstrov tipk in gumbov. Da je zanimanje za tekmovanje čedalje večje, so potrdili tudi nastopi mladih tekmovalcev, najmlajši je imel osem let. Prireditev si je ogledal tudi gost iz Ljubljane, kjer vsako leto pripravljajo prestižno državno tekmovanje. Za popestritev pa sta poskrbela tudi izseljenca iz Amerike in Kanade, ki sta zaigrala nekaj poskočnih viž, ter narodne noše v konjski vpregi. Med dekleti je zmagala Nataša Obrž iz Tomažje vasi pri Novem mestu, do 12 let je bil najboljši Janez Lekše iz Škocjana, do 17 let Roman Strekar iz Sevnice, do 45 let Matej Pečan iz Ljubljane in nad 45 let Anton Springer iz Novega mesta. (Foto: M. Glavonjić)

Ivan Konda: "Dol naj bi bil prepoznaven po turizmu"

Za oddih v Dolu

Odrpli turistično informacijsko središče - Sezona vse leto

DOL - Te dni so v šotorišču Konda v Dolu odrpli Turistično informacijsko središče, v katerem naj bi bile gostom pri roki vse informacije o turističnih ponudbi oziroma zmogljivostih v občinah Osilnica, Kostel, Kočevje, Črnomelj in Metlika. Povezovanje v enoten informativni sistem bo omogočilo učinkovito predstavitev čedalje pestrejših turističnih ponudb občin od izvira do sotočja Kolpe po slovenskem ozemlju.

"Vsa društva si prizadevajo, da turizem postane celoletna dejavnost, saj je zaslužek v poletnih mesecih zaradi muhastega vremena na trhljih nogah. Kolpa se namreč ob večjih padavinah hitro ohladi. Zaradi tega si prizadevamo, da sezono nekoliko podaljšamo z drugimi dejavnostmi, med katere zagotovo sodi tudi izletniški in popotniški turizem," je povedal Ivan Konda, predsednik TD Kozice (prej Dol) ob sobotnem odprtju turistično-informacijskega središča. Za Dol je dejal, da je tudi na kočevsko-ribniškem, kaj šele v širšem slovenskem prostoru, malo znan kraj, ki s svojo okolico gostom ponuja malodane vse. Pri njih so redni gostje številni tujci, predvsem Nizozemci, slovenski gostje pa prihajajo iz Zavarstva, s Štajerske in Gorenjske, najmanj pa je domačih.

M. G.

Pešpot do Turjaka

Priprave na 25-letnico

RAŠCA, VELIKE LAŠČE - "Že lani načrtovano sprehajalno pot od Rašče do Turjaka bomo uredili letos. Pri tem bomo zaprosili za pomoč prizadevne mladince iz Turjaka in udeležence mednarodnega delovnega tabora na Rašci," je povedal o načrtih za letos predsednik Turističnega društva Rašca Janko Žužek.

Za to pot, ki bo potekala vzporedno z magistralno cesto, so se odločili zato, ker turisti in izletniki neradi pešajo ali se vozijo po magistrali. Te dni se bo skupaj s Turjačani potrebno dokončno odločiti, ali bo nova pot le za pešce ali pa tudi za motorizirane izletnike. Vsekakor pa je pot zelo pomembna, saj bo povezovala dva zgodovinsko in kulturno najpomembnejša sosednja kraja ne

Janko Žužek, predsednik TD Rašca. (Foto: J. Primc)

le za občino Velike Lašče, ampak za vso Slovenijo.

Ob rednih drugih dejavnostih tega društva, kot je vsakoletna organizacija pohoda po kulturni poti itd. pa se bodo v društvu že letos začeli pripravljati na praznovanje 25-letnice delovanja društva. Ta svečanost bo junija prihodnje leto v okviru praznovanja občinskega praznika.

J. PRIMC

Pojasnilo, ne prepriča nikogar več!

V družbi Recinko prihaja do novih programov, zato potrebujejo nove poslovne prostore. Da so še ne tako dolgo nazaj prevzeli projektni center za razvoj malega gospodarstva, katerega nosilec je bila v začetku kočevska občina, jim pri tem pride še kako prav. Tudi zato namreč potrebujejo nove poslovne prostore, občina pa se čuti dolžna, da jim pomaga. Po sklepu občinskega sveta, ki je bil sprejet na zadnji seji, so zato Recinku priskrbeli potrebne poslovne prostore mimo sicer običajnega javnega razpisa za oddajo poslovnih prostorov v najem.

Vendar pa to še ni vse! Čeprav je kočevska občina daleč od bogate občine, so Recinku oddali 326 kvadratnih metrov poslovnih prostorov na Reški cesti 64 za dobo 10 let v najem brezplačno. V znano kočevsko pojasnilo v opravičilo zamujenih in neizkoriščenih priložnosti, izgub in kdo si ga ve česa še vse drugega, da skozi brezplačno oddajo poslovnih prostorov Recinku občina vlaga v reševanje brezposelnosti, pa občinarji ob tem niso uspeli prepričati več niti vseh svetnikov!

M. LESKOVŠEK-SVETE

SKLAD BO VODIL JOŽE LAMPE

RIBNICA - Ustanovitev območne izpostave Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti pomeni za območje Ribnice in Loškega Potoka v prihodnje morda tudi za novo občino Sodražica ustanovo, s katero se povezujejo vsi, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s kulturo v društvih ali kot posamezniki. Sedež izpostave bo v Ribnici, vodil pa ga bo Jože Lampe. Temeljna naloga izpostave bo povezovanje ljubiteljske kulture, ki je bila pred leti prav v Ribnici zelo pestra.

TRSTIČEVJE LEZE PO TURISTIČNI CESTI

OB KOLPI - Pred leti je krajane v vasi ob Kolpi najbolj motila neasfaltirana cesta od Žage do Dola, saj so se makadamu vsi izogibali. Zdaj, ko je cesta asfaltirana, pa je visoka trava ob njej nastavila številne pasti, ki so zelo nevarne posebno za hitre voznike. Od Fare do Žage je cesta nekoliko "širša", saj so poskrbeli za košenje trave ob njej, od Žage pa do Bilpe se po cestišču bohoto trstičevje in robida, tako da ponekod spominja na kozjo stezo. Nekoliko je boljša, a zelo neurejena od Bilpe do Dola, za čiščenje rastlinja pa so poskrbeli le v obcestnih naseljih.

Teorija je eno, življenje drugo!

Barakarskemu naselju pri Cvišlerjih vzdolž ceste proti Koprivniku se ne obeta dobro, vendar pa tudi ne bo tako hudo, kot se zdi - Nov občinski odlok bo prinesel več reda

KOČEVJE - Ob preveč popustljivem občinskem odloku in brez ustreznega nadzora se je gradnja pomožnih objektov v kočevski občini zelo razpasla. Zrastli so številni objekti, ki jih ni več moč obravnavati kot pomožne objekte, za postavitev katerih ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Takšne objekte, med katerimi so tudi barake, ki se razprostirajo pri Cvišlerjih vzdolž ceste za Koprivnik, bo zato, kot so poudarili na zadnji seji kočevskega občinskega sveta, potrebno odstraniti.

Z združitvijo obeh obravnav so kočevski svetniki na zadnji seji sprejeli nov odlok o določitvi pomožnih objektov, naprav in drugih posegov v prostor, za katere ni potrebno lokacijsko dovoljenje. Sprejem novega odloka so poleg potrebe po uskladitvi z novim zakonom, po katerem občine same določajo objekte, ki se jih lahko postavi kot pomožne brez lokacijskega dovoljenja, narekovali tudi pomanjkljivosti starega odloka. Ta namreč ni opredeljeval kot pomožnih objektov tudi kozolcev toplarjev, zložljivih škarp in montažnih bazenov, dovoljeval pa je postavljanje lesenih lop v večji velikosti, kot to zadošča za spravo vrtnega orodja. Zato so z novim odlokom velikost lesenih lop zmanjšali iz 12 na 6 kvadratnih metrov, s tem pa omejili tudi možnost, da bi vrtno lope prerasle v prostore za piknik.

Soglasja je občine, ki se po novem zahteva k postavitvi takšnih objektov, bo zato, kot so menili nekateri svetniki, prispevalo tudi, da se bo uredilo stanje barakarskega naselja pri Cvišlerjih. Tam se namreč sedaj nahaja že preko

BARAKAM BIJE PLAT ZVONA - Barake pri Cvišlerjih, ki so jim dnevi šteti.

Gasilske pridobitve

Novo hitro tehnično vozilo in električna dvizna vrata - Tradicionalno srečanje

RIBNICA - Letos je bilo v ribniški dolini nekaj odmevnih gasilskih prireditev (Sodražica, Laze), zadnja večja pa bo v soboto, 22. avgusta; na njej bodo prizadevni člani PG Ribnica pokazali, kaj vse so s prostovoljnimi in poštornovalnim delom naredili v treh letih. Ob 13. uri bodo pripravili tradicionalno srečanje in tekmovanje starejših gasilcev iz vse Slovenije za Pokal ribniške znamenitosti. Po končanem tekmovanju bo prevzem novega hitrega tehničnega vozila (HTV-1), ki je namenjeno reševanju uklešenih v prometnih nesrečah, ter električnih dviznih vrat na garaži z vozili in opremo. Blagoslov bosta opravila dekana Maks Ipavec in Dobrovoljci. Hkrati pa bodo na ovinku ulice v Ribnici prikazali delovanje nove pridobitve.

Gasilci so denar za novo vozilo, z opremo vred jih je stalo okrog deset milijonov tolarjev, zbirali tri leta. Največ so pridobili z novoletnimi voščilnicami, bili so zelo dejavni pri čiščenju kanalizacij, prevozu pitne vode, sodelovali so tudi na pomembnih prireditvah v Ribnici. Nekaj malega so prispevali tudi podjetniki in obrtniki, zelo so zahvalni pomoči košarkarskega kluba Ribnica, ki jim je namenil ves izkupiček z dobrodelne tekme. Del denarja za nakup opreme sta primaknili občina in država, ki jih je pooblastila za reševanje v prometnih nesrečah od Velikih Lašč do Jasnice ter proti Dragi in Podklancu.

M. GLAVONJIĆ

OČIŠČEVALNA AKCIJA ŽELJNSKIH JAM - V soboto je bila prva izmed številnih (tudi očiščevalnih) akcij, ki jo bodo pripravili pred jesenskim odprtjem jam v Željnah. Osnovni cilj teh dejavnosti je zavarovanje jam, saj se hočejo izogniti nekontroliranim obiskom jame (v jamske sisteme rove in tja, kjer ni zaželeno) oziroma urediti načrtovano vodenje turističnih skupin in strokovnih ekskurzij do vхода v jame. Pred kratkim so se udeležili strokovnega predavanja o Nagljiu, ki je prvi narisal te jame, skupaj z Gimnazijo Kočevje pa so v okviru Razvojnega centra pripravili raziskovalno nalogo, ki bo trajala do zime. Pripravljajo tudi brošuro, v kateri bodo zajeta vsa dela in zgodovina željnskih jam. Do odprtja bodo odstranili rastlinje (leščevje) za varen prehod ter označili in uredili poti. (Foto: Milan Glavonjić)

Dobrepoljski krompirčki

STOP ALI OGLEDALO? - Občinski svetnik Igor Ahačevič meni, da je na križišču, kjer zavija cesta z Vidma na Veliki Videm, potrebno zaradi prometne varnosti namestiti ogledalo. Župan pa trdi, da bi bil tam dovolj STOP znak, s čimer pa se svetnik ne strinja.

POČNIK SE NI POPRAVLJEN - Občinski svetnik Jože Samec in še nekateri opozarjajo, da v Predstrugah počnik še vedno ni popravljen, zato zahtevajo, da se počnik popravi, račun pa pošlje prejšnjemu izvajalcu, ki se ne želi odpovedati.

LETOŠ KANALIZACIJA - Letos bo za vas Potiskavec v Strugah urejena kanalizacija, prihodnje leto pa pride na vrsto asfalt. Tak je odgovor župana Antona Struga Edvarda Pogorela.

BO, KO BO - Svetnik Stane Škulj opozarja, da je bilo asfaltiranje cestišča v Mali vasi prekinjeno že pred letom dni. Župan odgovarja, da bo zadeva rešena že letos, prej je treba le še narediti zapisnik, v katerem bo zapisano, da vaščani-mejaši z deli soglašajo.

CRNO ODLAGALIŠČE V LOGU - Svetnik Anton Novak je opozoril, da so zapletli okoli odlagališča komunalnih odpadkov (ki so zdaj rešeni) pripomogli tudi k ponovnemu nastajanju črnih odlagališč in eno takih je v Logu. Za ukrepanje proti odlagalcem in onesnaževalcem okolja pa je potrebno prijaviti kršitelja.

USPEŠNI MLADI KEMIKI

IVANČNA GORICA - Na regijskem tekmovanju so bili ivanški kemiki zelo uspešni, saj so domov prinesli kar devet srebrnih Preglovih priznanj. Na državnem tekmovanju pa so zlata Preglova priznanja prejeli: Rok Sever in Jurij Obreza iz OŠ Stična ter Boštjan Genorio in Matjaž Koželj iz Gimnazije Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

PRIPRAVE NA 1. SEPTEMBER

IVANČNA GORICA - 1. september in začetek novega šolskega leta se bliža, zato v občini hitijo z različnimi investicijami in vzdrževalnimi deli: v Višnji Gori pridno nadaljujejo z gradnjo nove osnovne šole, pripravljajo projektno dokumentacijo za novo osnovno šolo ob Solškem centru Josipa Jurčiča, v šentviški šoli zaključujejo z obnovitvenimi deli, ki bodo omogočila razširitev vrtca na celoten prostor v objektu tamkajšnjega vrtca, v prostorih ivanškega Traiga pripravljajo prostor za nov oddelek varstva otrok, podobne priprave pa tečejo tudi v zagraškem zdravstvenem domu.

OB AVTORADIO

ŠENTLOVRENC - V noči na 9. avgust je neznan storilec v bližini stanovanjske hiše v Šentlovrencu vlomil v osebni avto ter ukradel avtoradio, znamke Sony XR 4750. S tem dejanjem je lastnika J. B. iz Gradišča oškodoval za 35.000 tolarjev.

- Zavistnejš je svoj lastni rabelj. (Pregovor)
- Naj bodo dobri in poštene ljudje še tako brez moči, je samo zaradi njih življenje vredno življenja. (Einstein)
- Dolenjci so skromni ljudje, ki znajo veliko potrpeti, pripravljene so veliko dati in ne znajo protestirati oz. "štrajkati". (predsednik DS Tone Hrovat v Slovenskih brazdah)

Kopanje na lastno odgovornost

Iz grajskega bajerja želijo Mirnčani narediti pravo javno kopališče v skladu z vsemi predpisi - Prihodnje leto med prednostnimi nalogami trebanjske občine

MIRNA - Vse kaže, da bo Mirna kmalu le dobila pravo javno kopališče, saj je kopanje v sicer lepo urejenem grajskem bajerju pod mirnškim gradom dovoljeno le na lastno odgovornost. Krajevna skupnost Mirna ima z bajerjem in njegovo okolico velike načrte, ki naj bi jih uresničili že prihodnje leto.

Krajevna skupnost Mirna je grajski bajer preuredila v kopali-

šče pred več kot 30 leti. Del bajerja je kot bazen velik približno 50 X 100 m, tlakovan do globine pol drugega metra, drugi, globlji del pa je posut s prodrom. Sprva je bajer polnila voda iz Vejerja, ki pa je zdaj preveč onesnažen, zato vodo za kopališče črpajo iz bližnje reke Mirne.

Lani so za vzdrževanje in delno posodobitev kopališča porabili 2,6 milijona tolarjev. Obnovili so dno bazena, brvi, sanitarije, javno razsvetljavo, tuše, zapornice in napisne table. Za bazen sedaj skrbi redar oziroma vzdrževalec. Kljub vsemu kopališče ni urejeno v skladu s predpisi, zato ob njem še vedno stoji opozorilo, da je kopanje na lastno odgovornost.

Svet krajevne skupnosti je imenoval posebno komisijo za ureditev kopališča v skladu s predpisi, s čimer bi Mirna dobila tudi turistično zanimiv objekt. Lastništvo parcel, na katerih je kopališče, je že urejeno, saj je tudi del, ki je bil do sedaj v lasti države, prešel v občinsko last. Naročili so tudi že lokacijsko dokumentacijo za ureditev kopališča in objektov ob njem. Po besedah predsednika krajevne skupnosti Mirna Pavla Jarca želijo v prihodnosti v bližnjem gozdčiku urediti kamp, poskrbeli bodo za parkirne prostore in recepcijo ter kopališče zaščitili z ograjo. Iz reke Mirne nameravajo speljati 700 m dolg cevovod, ki bi zagotavljal, da bo rezervoar poln v 8 urah. Gradnja cevovoda in ustreznih objektov naj bi glede na ponudbo stala 20 milijonov tolarjev.

Vse to bo mirnska krajevna skupnost zmogla, če bo pri tem sodelovala tudi trebanjska občina, ki je po sklepu občinskega sveta uvrstila ureditev kopališkega bazena na Mirni med prednostne naloge za leto 1999. Tako bi Mir-

V Zagradcu gradijo, da se kadi!

V letošnjem letu so začeli uresničevati večletne želje: gradnja novega gasilskega doma in mrliške vežice ter razširitev pokopališča - Veliko del sami - V pripravi oddelek vrtca

ZAGRADEC - Že samo sprehod po Zagradcu pove, da so tamkajšnji prebivalci zelo dejavni. Predvsem v letošnjem letu imajo v tem suho-kranjskem kraju kaj pokazati, predvsem po zaslugi prizadevnega vodstva KS Zagradec in predsednice Marije Zaletelj. Gradijo nov gasilski dom, ki bo večnamenski, novo mrliško vežico, ob kateri bodo tudi razširili pokopališče, veliko pridobitev pa pomeni odprtje novega oddelka otroškega varstva v prostorih tamkajšnje zdravstvene ambulante, s čimer pa problem varstva otrok še ni popolnoma rešen.

Prejšnji gasilski dom je bil sicer še vedno lep in vzdrževan, toda žal je postal premalo uporaben in premajhen za sodobnejšo gasilsko opremo. Kot je povedal predsednik PGD Zagradec Silvo Perko, so marca porušili starega, ohranili so le manjši prizidek s stolpom. Že v mesecu dni so položili temelje za novega ter ga tudi spravili pod streho, vse skupaj v rekordnih dveh mesecih. Zgradba je velika - približno desetkrat dvaindvajset metrov, v pritličju bo imela sodobno garažo, v 1. nadstropju pa veliko dvorano in druge prostore. Predračunska vrednost investicije znaša 48 milijonov tolarjev. "Pri

gradnji na različne načine sodelujejo vsi člani društva, krajanji in donatorji. Redki so tisti, ki ne. Nekateri so prispevali les, denar, spet drugi pomagajo z delom. Praktično smo do zdaj vse naredili sami," je zadovoljen Perko, ki se za pomoč vsem zahvaljuje. Projekt je izdelal in ga nadzira domačin Jože Maver.

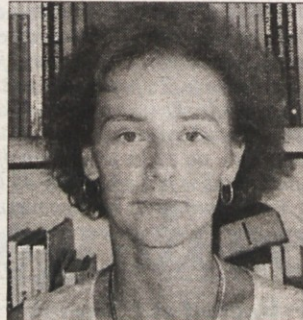
Lani so v Zagradcu postavili temeljni kamen za gradnjo mrliške vežice, letos pa so začeli graditi. Z njeno gradnjo in z razširitvijo pokopališča za približno 85 grobov se uresničuje zastavljeni in sprejeti program samoprispevka, ki se bo izteklet novembra 1999. Vse kaže, da bo bolje tudi glede otrok. Varstvo bi jih potrebovalo kar 90, nov oddelek, ki ga bodo jeseni odprli v tamkajšnjem zdravstvenem domu, pa jih bo sprejel približno 25. Zaleteljeva zagotavlja, da se zaradi tega ne bo v ničemer zmanjšal program splošne in zobozdravstvene ambulante.

L. MURN

Poleti se Prevole prebudijo

Raglja oživi kraj - Z njo se predstavljajo v državi

PREVOLE - Letos so na Osnovni šoli Prevole že šesto leto organizirali počitnice za otroke iz vse Slovenije, o čemer smo v Dolenjskem listu že pisali. Vendar pa ima Raglja, kakor imenujejo te počitnice in radijsko oddajo, ki jo pripravljajo, velik pomen za kraj in krajanje. Raglja kraj prebudi s prireditvami in ga oživi iz mrtvila. Nekaj krajanov smo spraševali o njenem pomenu:

Irena Blatnik

IRENA BLATNIK iz Prevol, učiteljica na OŠ Prevole: "V vseh šestih letih je v Ragljo vključenih vseh devet učiteljev šole. Pred začetkom se s krajanji pogovarjamo in dogovarjamo o obrtih in zanimivostih, ki jih bodo mladim predstavili. V program želimo vključiti čim več domačinov. Slednjim to pomeni malo več življenja v mirnem kraju. Tu se takrat zbirajo mladi in stari, pa

Ciril Škufca

tudi ljudem nekaj pomeni, da se o njih sliši."

CIRIL ŠKUFCA z Ratja, čebelar in kmet: "Otrokom povem veliko o čebelah. Skupaj obiščemo tudi jamo pod Hinjami. Zelo sem vesel in zadovoljen, da lahko sodelujem v tem programu. Otroci to povedo doma in tako ljudje vsaj vedo, kje je Suha krajina in kaj vse delamo tukaj. Pametno je tudi, da se ljudje spoznavamo."

VIKTORIJA VUKMIROVIČ in KARMEN BLATNIK iz Prevol, končali 8. razred: "Mladi iz okoliških vasi vse do 22. leta smo se zvečer zbirali pri šoli, se družili z novimi prijatelji, ki smo jih spoznali. Večeri pa, ki so tu bolj mirni, so v tem času veliko pestrejši. Marsikatero glasbene skupine tako ne bi videli, če ne bi nastopila tu." A. J.

VODA BO PRITEKLA KMALU - Jože Grm (na fotografiji levo) bi se strinjal, da so bile poti do vode, ki bo pritekla k njim, bolj zavite kot cev, ki so jo polagali prejšnji teden. (Foto: L. M.)

SREČANJE ZADRUŽNIKOV

TREBNJE - M-Kmetijska zadruga Trebnje bo organizirala v soboto, 22. avgusta, ob 16. uri pri lovskem domu LD Velika Loka na Gornjem Vrhu pri Primskovem 6. srečanje svojih zadružnikov. Za prijetno razpoloženje bo poskrbel tudi ansambel Efekt.

GASILSKA VESELICA

MOKRONOG - PGD Jesenice, sv. Rok pri Mokronogu, prireja tradicionalno veselico z bogatim srečelovom, ki bo v soboto, 15. avgusta, ob 19. uri. Rokovski gasilci bodo postregli z jedmi z žara in dobro kapljico. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel Mladi Dolenjci. Gasilci bodo poskrbeli za vas tudi v nedeljo, ko bo pri Sv. Roku žegnanje. Vabljeni!

Voda pomeni več, kot nov avto

Kmalu voda v Žurkovem Dolu - Na sevniški javni vodovod, potem ko se je zataknilo pri priključevanju na vaško omrežje - "Cisterna vode je draga in ni za dolgo"

ŽURKOV DOL - Če bo vse po sreči, bo Grmova petčlanska družina iz Žurkovega Dola pri Sevnici kmalu točila iz pip vodo iz vodovoda. Potem ko sta Darja in Jože dolgo časa hodila od vrat do vrat, v teh dneh v Žurkovem Dolu brnijo stroji in ljudje delajo, tako da bodo cevi in druge potrebne vodovodne naprave na svojem mestu in bo vse, kot mora biti v takih primerih.

Cevi, s katerimi bodo oskrbovali 5 hiš, priključujejo na sevniški javni vodovod. "Najprej smo prosili, če bi lahko dobili vodo iz vaškega vodovoda Ostrešje-Lamperče. Nismo se mogli zneniti. Zdaj bo naša hiša dobivala vodo iz javnega vodovoda za Sevnico. Tako pa je še bolje, saj je voda iz

javnega vodovoda pod stalno kontrolo in je tudi boljše kot v vaškem vodovodu," je rekel Jože Grm.

Grmovi so v zadnjem času naredili prenekateri korak, da bi se bolje oskrbeli z vodo. Kapnica, ki jo bodo pili najbrž le še nekaj tednov, po njihovem prepričanju ni najbolj zdrava. Deževnice je tudi

premalo, zato jim vodo vozijo gor v hrib. "Cisterna vode je draga in tudi ni za dolgo. Zato sva se odločila, da napraviva vse za vodovod," sta povedala Grmovi, ki sta bila pripravljena sama kupiti črpalko, ki bi jo vgradili v že obstoječi vaški vodovod in ki bi potiskala vodo k njima v hrib. "Ne da se povedati, kaj pomeni, da bo v našo hišo pritekla voda. Pomeni več, kot bi imeli nov avto," ne moreta skriti veselja nad skorajšnjo pridobitvijo Darja in Jože Grm iz Žurkovega Dola. L. M.

Krjavljewe iskrice

KAJ PA KARTONČKI? - Ivanske seje občinskega sveta so zvečer, morda celo preveč, dostikrat zgodile, da svetniki, tem, ko že glasujejo za nekaj, sprašujejo, za kaj so dvignili roke. Največ dela pri štetju ima sekretarka oz. občinski tajnik in ne bilo napak, če bi se pri vzpostavljanju večjega reda zgedlovali nekaterih ostalih dolenjskih svetnikov. Na primer v Trebnju. Novem mestu, Sentejnerju, Škocjanu imajo namreč na tla ljo kartončke - rdeče, rumene, zelene. Ko jih dvignejo, je jasno, kaj kdo hoče.

PRİHAJA VESELJAK - ivanško občino prihaja Veselj. Da ne bo nesporazumov - ta žive prav prijetni in veseli ljudje pa za radijsko postajo s takim imenom. Javili so se na javni razpis za oddajo točko Polze za dodelitev te frekvence pa potrebujejo tudi soglasje svetnikov, ki so jim ga dali. "Menimo, da program Radia Veseljak dobro v vašem okolju in bo popeljal ponudbo programov," so zapisali, mi pa dodajamo, da bo v ostalim medijem na tem področju nedvomno tudi "kradel" oglas med drugim tudi občinskemu glasilu Klasje, na kar pa svetniki očitno niso pomislili.

VESELICA IN NOVO GASILSKO VOZILO

HRASTOV DOL - PGD Hrastov Dol vabi v soboto, 15. avgusta, ob 19. uri na tradicionalno veselico, na kateri bo za zabavo skrbel ansambel Slapovi, pravili pa bodo tudi bogat srečelov. Ob tej priložnosti bodo krstili novo gasilsko vozilo, podarjeno iz države.

Trebanjske iveri

EVROPSKI ŽUPAN - Trebanjski župan Alojzij Metelj komaj čaka jesen, ko bo njegova občina z rokometnim klubom, nosi ime po svojem mestu, zapeljala v evropske vode. Cilji trebanjskih rokometašev so visoki, velik o čebelah. Skupaj obiščemo tudi jamo pod Hinjami. Zelo sem vesel in zadovoljen, da lahko sodelujem v tem programu. Otroci to povedo doma in tako ljudje vsaj vedo, kje je Suha krajina in kaj vse delamo tukaj. Pametno je tudi, da se ljudje spoznavamo."

TOKRAT JE STREL TREBANJE - Kaj je športni marketing, dobro ve tudi plavalec Martin Strel, ki se ima še vedno. Mokronožana, čeprav že dolgo leta živi v Trebnju. Ko je odšel varjal na anketo Dolenjskega, sta, je na vprašanje novinarja, naj napiše, od kod je, odgovoril: "Napiši, da sem iz Trebnja, bo županu fejest zdelo." Očitno ima Martin pred sabo spet nov podvig in si obeta kakšen tolažnik več tudi iz županove malhe.

Sevniški paberki

HLAJENJE IN OGREVANJE - Potem ko bo popustila s danja huda vročina, ki ni prinesla niti vsega hudega vajeta, bo mogoče drugače. Ampak zdaj je tako: mesto, kjer je katera banka je najboljše. očno gredo naprave za hlajenje javnih bančnih prostorov. Po tem merilih se menda nekateri izmed najzvestejših varčevalcev že odločajo, da bodo v teh dneh zapustili "svoje" dosedanje banke, ki imajo menda slabe klimatske naprave, ki namesto da bi hladile, dodatno ogrejejo stranko pred bančnim okencem.

POMEMBNO JE, KAJ - Dolenjski smo sporočili, da pri sevniškem hotelu nekaj smrdi. O smrdi lahko marsikaj. Se najbrž je, če smrdi kakšen kontejner za smeti, ki se sonči. Teža izprazni, preostavi ali, če ne gre drugače, opere vsake "kvatre". Hup bi bilo, ko bi bilo vse v redu s smetmi, a bi še zmeraj smrdelo.

VODA IN ŠE KAJ - Pri najnovejših sevniških izkopih je vodovod na območju Žurkovega Dola so se najbrž gledali precej pisano. Verjetno bo kar držalo, da ni dosti manjkalo, pa bi se začela pravcata omejena lokalna vojna. Ampak bo že minilo, zemlja se bo zravnila, trava se bo zarasla, potem bo jesen in takrat bo na vodo mislil malokdo, posebno če ima dovolj vina.

ŽIVLJENJE OB RIBNIKU - Ribiška družina Brežice, ki združuje 550 članov, vzorno skrbi za svoj ribnik v Prilipah. Vsako leto ga obogatijo s približno 2,5 tone rib, hkrati pa lepo urejeno območje služi za ribiška tekmovalna in družabna srečanja. Nedavni ribiški piknik je bil združen z ribiškim tekmovalnim za naslov ribiškega carja. Laskavi naslov eno leto nosi tisti, ki ujame največjo ribo. Zdaj je to Stanko Špiler iz Loč pri Dobovi, ki je iz ribnika potegnila 1200 gramov težko ribo. (Foto: M. Vesel)

OZNAKA KRAJA, NAJBREŽ - Pravijo, da prideš v Spodnje Šapole, če pogledaš kažipot s temle napisom in upoštevaš označeno smer. Tuju kažipot zdaj ne pomeni ničesar, domačinom - starim ali mladim? - očitno ni pomenil nikoli nič, drugače ga ne bi tako spremenili. (Foto: L. M.)

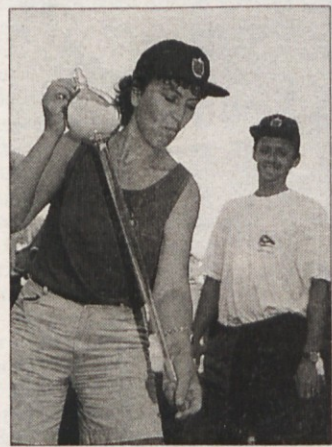
V KAPELAH SPET VEZEJO - V Kapelah so za mlade šolarke in šolarje pripravili tečaj vezenja. Ta nekajdnevni razširjena ročna spretnost okraševanja belih kuhinjskih krp, prtov, posteljine in drugih koristnih, nekoč pretežno platnenih izdelkov je mnogokje obsojena na izumrtje, v Kapelah pa sta aktivisti tamkajšnjega turističnega društva Milena Vranetič in Mojca Radanovič s pomočjo mentoric in starejših, izkušenih žena poskrbeli, da temu ne bo tako. Izpod mladih rok nastale kapelske veznine bodo na ogled ob krajevnem praznovanju v soboto. (J. Š., Foto: Foto: M. Vranetič)

V Kapele med ptice in na plesišče

V soboto prireditve Kapele 98 - Tri razstave in prikaz starih obrti - Lahko tudi z vozovi po okolici - Bogata naravna in zanimiva kapelska kulturna dediščina

KAPELE - Ni čisto res, da poletje poleni ljudi in jih zrine v senco. Dokaz poletne živahnosti so tudi Kapelci, ki zadnje tedne vneta pripravljajo nekaj za obiskovalce. S čim se trudijo, bodo pokazali v soboto, ko se bo v Kapelah izvrstilo precej dogodkov pod skupnim naslovom Kapele 98.

Ob 16. uri bodo pred gasilskim domom in na trgu v Kapelah od-

ZABAVNO - Kmečke igre so postregle za obilo zanimivih in predvsem zabavnih situacij. (Foto: J. Š.)

pri razstavi Srečanje s kapelskim muzejem ter Ptice in ljudje in razstavo otroških likovnih del na temo stare hiše in ptice. Tega dne že od 10. ure naprej si bodo obiskovalci lahko pogledali nekatere izmed starih obrti, med temi lončarstvo, pokrivanje slamnate strehe, izdelavo suhe robe, vezenje ter peko kruha in peciva. Vrata bo odprla tudi muzejska prodajalna. Če bo kdo posebej utrujen od poti in ogledovanja zanimivosti, se bo lahko popeljal s "fijakerji", ki bodo čakali kje v bližini. Organizatorji Kapele 98 so na otvoritev prireditve povabili tudi Pihalni orkester Kapele, Moški pevski zbor Kapele in čarodeja iz Zagreba.

Po otvoritvi razstave bo Gasilsko društvo Kapele pripravilo veselico, ki mu jo bodo pomagali izpeljati glasbeniki novomeškega ansambla Rubin in humorist Sašo Đukić z mamo Manko.

Ne turist, ampak kvečjemu čebela

Predstavniki posavskih turističnih društev o problemih razvoja podeželskega turizma - Nekateri ljudje so se odvadili delati - Nov podjetniški center vliva optimizem

RAVNE PRI ZDOLAH - Turistično holtikulturno društvo Zdole je v soboto naredilo zanimiv poskus interesnega združevanja posavskih turističnih društev. Ta so na problemski razpravi enotno ugotovila, da je podeželski turizem v Posavju še vedno dokaj slabo organiziran in nepovezan. Preslabo (finančno) podporo ima tudi s strani države.

Začetek posveta se je zaradi skromnejše udeležbe od pričakovane nekoliko zavlekel, saj je pri-

reditelj upal, da bo prišel še kdo, toda tisti, katerim je bil posvet namenjen, so imeli očitno drugačne načrte, ki se niso ujemali z zdolskimi. Za mizo na turistični kmetiji Ogorevc so tako sedeli le predstavniki šestih posavskih turističnih društev, čeprav se npr. samo v brežiški občini radi pohvalijo, da ima tam vsaka krajevna skupnost, teh pa je 19, svoje turistično društvo. Tokrat so to najbolj turistično občino v regiji predstavljali člani TD Kapele.

Glavna tema pogovora je bilo iskanje skupnih izhodišč, ki naj bi bila temelj za povezovanje in delovanje vseh organizatorjev in nosilcev turistične ponudbe v Posavju. Poudarek je bil tudi na ljudeh, ki naj bi delali v podeželskem turizmu, teh pa, kot je ugotavljala Zdoljanka Marica Živič, danes ni veliko. "Ljudje so se nekako odvadili delati. Pri nas poteka program CRPOV in ko smo nekaterim, ki sicer nimajo zaposlitve in primerne dohodka, predlagali, naj se primejo izdelave spominkov, jih za to delo nismo uspeli nagovoriti," je dejala. Vršilka dolžnosti direktorja pred tremi meseci ustanovljenega podjetjskega centra v Krškem Marija Krušič je delovala dosti bolj optimistično, ko je povedala, da center s pomočjo programa Phare pripravlja nov program s področja turizma, v katere-

ga namerava vključiti tudi sedanje udeležence javnih del, ki se izobražujejo za različne oblike dela in trženja v turizmu. Nad tem ni bil navdušen predsednik TD Brestanica Mirko Avenak, ki je menil, da v Posavju in še posebej v krški občini za delo v tem segmentu gospodarstva manjka starejšega in izkušenega kadra. Kritičen je bil tudi do zaka-

• Ravenskega posveta so se udeležili tudi sekretar Turistične zveze Slovenije Alojz Šoster, predsednik Dolenjske turistične zveze iz Novega mesta Alojz Serini in nekaj predstavnikov občinskih svetov in upravnih organov. Alojz Šoster je dokaj obširno predstavil vsebino Zakona o pospeševanju turizma.

nodaje, ki imetnike stanovanjskih hiš in kmetij ne sili k urejanju svojega okolja. "Velik problem pri razvoju podeželskega turizma predstavljajo tudi slabe ceste. Še tako lep, z rožami okrašen balkon ne bo ob takšnih razmerah privabil nobenega turista, temveč kvečjemu kakšno čebelico," je dejal Avenak.

Dejstvo, da med posameznimi programi, ki jih izvajajo v turizmu, ni prave povezave, je izpostavil sekretar Občinske turistične zveze Brežice Viljem Pavlič, krški občinski svetnik Silvo Gorenc pa je ob pregledu razstavljenih posavskih turističnih prospektov ugotovil, da jim manjka tržna naravnost.

J. Š.

Vriskove tri zrasle v šolarke

Trojčice Alenka, Judita in Martina iz Pečic grede v prvi razred - OŠ Artiče pobudnica akcije za pomoč

PEČICE - Za Vriskove v Pečicah se bo šolsko leto začelo drugače kot za marsikoga, saj bodo v prvi razred pospremili kar tri: Alenko, Judito in Martino. Kar naenkrat bodo torej v hiši tri šolske torbe več; zdaj sta že dve, saj imajo deklice stardajša brata, 13-letnega Mladena in 11-letnega Davida.

Odhod (v šolo) sicer ne bo nekaj čisto novega, saj so deklice nekaj časa bile v vrtcu, hodile pa so tudi v malo šolo v Artičah, kjer bodo, tako kot njihova brata, tudi obiskovale hišo učenosti. Mogoče bolj kot skorajšnje šolarke mislijo na začetek šolskega leta Gordana in Slavko Vrisk, ki bosta morala nakupiti vse velike in majhne reči, ki jih potrebujejo čisto pravi šolarji, teh šolarjev pa bo od septembra pri Vriskovih pet. Mogoče bo kdo od blizu ali daleč pomagal pri nakupih, vendar za zdaj se še nihče ni odzval na javno povabilo artiške šole, naj bi ljudje kaj podarili Vriskovim trojčicam, ki gredo septembra v šolo. Kdor bi rad sodeloval v tej humanitarni akciji, se o tem lahko še zmeraj pogovori z ravnateljcem artiške šole Miho Halerjem ali v šolskem tajnistvu. Zlasti starši šoloobveznih otrok dobro vedo, kaj potrebuje kratkohladičnik ali deklica v pisani oblekici, ko septembra postane šolar(ka).

in to tudi pozimi in spomladi in nato podobno iz leta v leto.

Vriskove deklice bodo skupaj z bratom in staršema seveda tudi v prihodnje delale na kmetiji, kjer pridejo prav vse, tudi drobne roke. Mladen je zdaj vozi traktor, na katerega, že tudi sam da brane. Mlajšega Davida še ne pustijo samega za volan, ampak vžnja s traktorjem še pride na vrsto. Dela kajpak ne zmanjka, zlasti še, če ga poiščeš sam, tako kot je Mladen sam, brez poprejšnjega prigrivanja starejših, ob našem obisku skuhal okusno kavo.

Sola, kmetija v Pečicah in neke daleč morje. To troje gre skupaj, ker je bilo Vriskovih pet letos na morju. Deklice so bile na počitnicah v Ankaranu, Mladen je bil s šolo v naravi v Ankaranu, David se je namakal v Savudriji. Bilo je lepo, da je bilo vsega kar prekmalu konec. Mogoče pa se bo prihodnje leto spet ponudila priložnost za take počitnice?

Navsezadnje do tja niti ni tako daleč in pot bi zmogli mogoče celo s kolesom. Vriskovih pet tega vsekakor ne more, tudi ne zato, ker nimajo koles. In pomislite: koliko koles leži zapuščenih po smetiščih in še kje; ali ne bi kakšno kolo, ki vam ni več všeč, poslali Alenki, Juditi, Martini, Mladenu in Davidu v Pečice? Veseli bi ga bili. M. LUZAR

VRISKOVE TROJČICE Z BRATOM IN MAMO - Oče je v času našega obiska delal in ga zato ni na fotografiji. Kako je ime kateri deklici na sliki, je za fotografa malce pretežka naloga, sicer pa deklice zaradi izredne podobnosti zamenjujejo med seboj celo tisti, ki jih vidijo skoraj vsak dan. Levo je David, zadaj ob mami Gordani stoji Mladen. (Foto: L. M.)

mogel do živega niti, sicer malo verjeten, dež.

L. M.

Dobrote za želodec in igre za zabavo

Kmečke igre v Ravnah

RAVNE PRI ZDOLAH - Prvo srečanje turističnih društev Posavja je poleg problemske razprave postreglo tudi z bolj prijetnimi vsebinami. Tako so domače kridelovalke zelenjave, združene okrog znane zelenjadarske kmetije Debeljak, pripravile pravcato razstavo cele vrste različnih solat in ostalih zelenjavnih jedi, ki so jih morali udeleženci posveta tudi poskusiti. Na travniku pod kmetijo Cerjak so se turistična društva iz Kapel, Senovega, Brestanice in Zdol pomerila v kmečkih igrah, peto ekipo, ki je tekmovala izven konkurence, pa je iz vrst gostov na hitro ustanovil kar iznajdljivi sekretar državne turistične zveze Alojz Šoster. Po zahtevnih operacijah zbivanja kozla, metanja kamna in pretakanja vina s pomočjo natege je stroga komisija pod vodstvom Viljema Pavliča ugotovila, da so bili najuspešnejši Kapelci, za njimi so se uvrstila turistična društva iz Zdol, Brestanice in v Senovega. Slednji dve sta zbrali enako število točk.

J. Š.

Krkin enalapril tudi na Danskem

Novomeško zdravilo bodo prodajali tudi v lekarnah Združenih držav Amerike

NOVO MESTO - Presenečenje v novi dvojni številki Utripa, glasila tovarne zdravil Krka, je zapis Borisa Česna, da je samo ozek krog sodelavcev v tovarni vedel za večmesečno dogovarjanje za posel, ki je že stekel. Gre za izvoz Krkinega enalapрила v eno najrazvitejših držav na svetu - Dansko.

Danski farmacevtski trg je izredno razvit, saj nekaj več kot 5 milijonov Dancev porabi na leto 840 milijonov am. dolarjev za zdravila, generičen trg pa je vreden 30 odst. celotne prodaje. Dipl. farmacevt Bojan Kebe že 7 let, obrača Krkina generična zdravila skupaj z neposredno sodelavko Avgusto Šutanovac. S sodelavci v Novem mestu pripravljajo strokovna gradiva, obiskujejo partnerje po Evropi in ZDA, se z njimi dogovarjajo za registracijo zdravil in za roke odpreme. Pri tem je sto in več drobcev, piše Boris Česen, ki jih je treba sestaviti, da pride zdravilo v prave roke.

Z dansko firmo Durascan, ki je ena vodilnih generičnih firm v lasti švedske Astre, so se pogajali za Krkino lastno zdravilo z generičnim imenom enalapril. Pri tem je zani-

mivo, da v tej severnoevropski državi velja patentna zaščita za enalapril le za postopek izdelave, ki ga Krka obvlada po svoji rešitvi.

Danski strokovnjaki so pregledali Krkine registracijske dokumente tega zdravila, preverjali standarde GMP v celotnem proizvodnem postopku in dali Krki visoko oceno. V začetku leta 1997 je Krka podpisala pogodbo o prodaji, že oktobra pa so z novim kupcem natanko razčlenili vse podrobnosti o predstavitvi enalapрила, ki ga na Danskem zdaj prodajajo z blagovno znamko Alacor. Letos februarja so poslali na Dansko prvo pošiljko tablet, vrednih 200.000 ameriških dolarjev. Že po enem tednu so Krki sporočili, da je bilo uvajanje Alacora nadvse uspešno med danskimi zdravniki. Prišlo je naročilo za drugo pošiljko in v Krki računajo, da bodo do konca leta prodali na Dansko enalapril v vrednosti enega milijona ameriških dolarjev.

"Posrečil se nam je velik poslovni met v državo, kjer v zdravstvu

vladajo najvišji možni standardi. Vse Krkine službe so opravile delo z odliko," je povedal Bojan Kebe piscu članka. Zelo veliko si Krka obeta od prodaje tablet enalapрила tudi v ZDA, na kar se v tovarni že dolgo in načrtno pripravljajo. Krkin enalapril se bo pojavil na ameriških tržiščih v začetku novega tisočletja.

T. GOŠNIK

POSLOVNEŽI, VABLJENI!

NOVO MESTO - Območna gospodarska zbornica Novo mesto bo v času od 1. do 5. septembra na lokaciji Bihač v "BIH" organizirala poslovne pogovore med podjetji Dolenjske in Bele krajine in podjetji iz Sanksko-unškega kantona Bihač. Vse zainteresirane vabijo, da pokličejo Območno gospodarsko zbornico Novo mesto, da dobijo obrazec in se prijavijo na poslovne pogovore. Rok prijave je 20. avgust. Možen je tudi nastop na sejmju, zato pohitite. Vse informacije dobite na Območni gospodarski zbornici pri mag. Cvelbarju na tel. 068/322-182, 322-185.

Krka delničarjem

Ob izidu časopisa Utrip prihodnosti

V nakladi 69.000 izvodov je služba za odnos z javnostjo v Krki, tovarni zdravil, te dni izdala posebno številko svojega glasila, tokrat z naslovom Utrip prihodnosti. Kot časopis ga je namenila vsem delničarjem Krke, ki jih je bilo konec letošnjega junija 68.900. Od teh je med domačimi fizičnimi osebami 68.096 delničarjev, ki imajo v rokah 1.669.936 Krkinih delnic ali 47,1 odst., Kapitalni sklad PIZ ima v Krki delež v višini 9,6 %, Slovenski odškodninski sklad 11,3 %, pooblašene investicijske družbe 16,9 %, druge domače pravne osebe 6,8 %, medtem ko ima 433 tujih pravnih in fizičnih oseb 296.992 delnic ali 8,4 odst.

V posebni številki zvezo delničarji nove podatke o Krkini največji dosednji naložbi v njeni zgodovini

- o novi tovarni trdnih farmacevtskih oblik Notal (tablet, dražejev in kapsul), ki jo gradijo od lanskega oktobra. Časopis poroča o dobrih rezultatih Krkinega poslovanja v minulemu letu, ki so temelj za izplačilo dividend v letu 1998. Medtem je bila 29. julija tudi že letna skupščina delničarjev, na kateri so med drugim sklenili, da se izplača delničarjem dividenda v višini 450 SIT bruto na delnico.

Skrivnost novih Krkinih uspehov je, kot v časopisu trdi glavni direktor tovarne Miloš Kovačič, v tradiciji in visoki kakovosti, Krki pa odpirajo vrata v svet tudi njena prijaznost, gostoljubnost in skupne vrednote, ki že desetletja spletajo delo krkašev v uspešno poslanstvo. Razen večih poročil in podatkov o Krkinem tekočem poslovanju je zelo zanimiv tudi pogovor Katje Štimac z diplomirano ekonomistko z mednarodnim podiplomskim študijem iz poslovnega vodenja Tatjana Fink, predsednico nadzornega sveta Krke.

Tg

BORZNI KOMENTAR

Indeks že presegele 2.000 točk

Smele napovedi nekaterih analitikov borznega trga, da bi borzni indeks jeseni lahko dosegel vrednost 2.000 točk, so naraščajoči borzni tečajji prehiteli za najmanj en mesec, saj jim je to mejo uspelo preseči že v teh dneh. Tečajem delnic še vedno ni pošla sapa, tako da vsak dan znova "jurišajo" za novimi rekordi. V tem tednu so vnovič blestele delnice Mercatorja. Izredno povpraševanje po njih je potisnilo tečaj delnic do 7.300 tolarjev, zgodilo pa se je tudi, da zaradi pričakovanih še višjih tečajev tekom trgovanja sploh ni bilo ponudbe teh delnic. Ugibanjem o tem, kdo se skriva za temi nakupi, je naredil končni vpogled v delniško knjigo. Izkazalo se je, da so kupovali posamezniki iz Mercatorjevega širšega vodstva, ki naj bi s tem dokazali zaupanje v dobro poslovanje tega trgovskega podjetja. Ker bodo po napovedih uprave Mercatorjevi polletni poslovni rezultati dobri in v skladu z načrti in ker je bila cena delnice precej nižja od knjigovodske vrednosti, so se v nakupe vključili tudi ostali borzni vlagatelji.

Nadaljnje rasti tečajev so bile deležne tudi delnice večih uspešnih podjetij, ki so kljub že izredno visokim tečajem samo v preteklem tednu zabeležili 5 do 10-odstotno rast, med njimi

naj izpostavim delnice Etola, Petrola, SKB banke, Kovinotehne in Dolenjske banke. Nasprotno pa trg obveznic kljub razširjeni ponudbi državnih obveznic (na borznem trgu so po novem obveznice Republike Slovenije 4. in 9. emisije) ostaja zapostavljen, saj zaradi nespremenjenih deviznih tečajev in nizke inflacije le-te ostajajo neprivlačne za širši krog investitorjev.

V mrzličnem iskanju delnic, ki še niso zabeležile večjega porasta tečajev in naj bi po pričakovanju vlagateljev imele še nekaj "prostora" za rast, so pravi cenovni bura doživele delnice pooblaščenih investicijskih družb. Samo v zadnjem tednu sta Kompasova sklada 1 in 2 zabeležila prek 70-odstotno rast, vsi ostali pa tja od 20 do 65-odstotno rast. Delnica največjega pid-a na borzi (Infond Zlat) tako stane že 380 tolarjev, za Vizijo pa je treba odšteti prek 550 tolarjev. Povpraševanje po delnicah pidov zaenkrat precej presega ponudbo, zato promet z njimi ostajajo še dokaj skromni, verjetno pa se bo ob bistveno višjih tečajih povečala tudi ponudba teh delnic.

MARIJETA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.

Glavni trg 10, Novo mesto
Tel.: 068/371-8221, 371-8228

LIPICANCI SO SLOVENSKA PASMA KONJ

Slovenija bo trdno vztrajala, da so konji lipicanci slovenska avtohtona pasma, kobilarna Lipica, ki je bila ustanovljena leta 1580, pa njihova matična kobilarna. To je potrebno zato, ker se tudi Avstrija, ki ima slovito kobilarno lipicancev Piber, muzej lipicancev na Dunaju in znamenito špansko jahalno šolo na Dunaju,

poteguje za ta primat pri evropski komisiji za kmetijstvo v Bruslju. Ta diši tudi Italiji, ki je v času fašizma imela oblast nad Lipico in ki ima pomembno rejsko dokumentacijo o lipicanskih rejskih linijah. Slovensko kmetijsko ministrstvo, ki ne namerava popustiti pri svoji zahtevi, pričakuje tudi od strokovnjakov ljubljanske biotehniške fakultete, da bodo povedali svoje mnenje o genski različnosti lipicancev.

Kočevski Recinko se je že dodobra postavil na noge

Kmalu na dan že 20.000 parov športnih nogavic

KOČEVJE - Oktobra bo Recinko, d.o.o., podjetje za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov, praznovalo drugo obletnico obstoja in dela. Ustanovili so ga uspešni kočevski družabniki in občina, v njem pa so trenutno zaposleni 203 delavci.

DRUGO LETO RECINKA - Delo v obratu konfekcioniranja nogavic

Februarja lani so v odkupljenih prostorih Opreme v stečaju spravili v zagon obrat konfekcioniranja nogavic. 30 delavcev, med njimi so bili tudi delovni invalidi, drugi zaposleni pa so prišli z Zavoda za delo, je v začetku na dan podelilo, pobarvalo in konfekcioniralo 6 tisoč parov nogavic; zdaj jih 52 delavcev v dveh izmenah konfekcionira 16 tisoč. Športne nogavice, po kolektivnem dopustu ta mesec bodo septembra začeli z zimsko volneno kolekcijo, so namenjene kupcem v zahodnoevropskih državah, kar pomeni, da posebno pozornost namenja kakovosti izdelkov.

Opremo za proizvodnjo in denar za čistilno napravo je zagotovil Hurwits Intersocks, italijanski poslovni partner, ki namerava na območju zdajšnjega obrata graditi nove proizvodne objekte. To pomeni, da ima v Kočevju zastavljene večletne načrte, sodelovanje z Recinkom pa je poslovna poteza, ki se je že obnesla. Tako je treba namreč razumeti zahteve za povečano proizvodnjo na 20 tisoč nogavic na dan. Uresničiti jo bo mogoče, ko bodo kmalu razširili obstoječo kotlovnico z novimi inštalacijami in stroji, razmišljajo tudi o uvedbi troizmenskega dela.

"Poslovni partner nam redno dobavlja napletene nogavice. Zaposleni smo vajeni hitrega in strokovnega dela, saj pogosto tovarnjak, ki pripelje polizdelek, pri nas počaka in drugi dan na trg odpelje že konfekcionirane nogavice z opravljeno kontrolo izdelka," je povedal vodja obrata Jože Jurkovič. Recinko je ena izmed redkih kočevskih firm, pri kateri ne zamujajo z izplačili osebnih dohodkov; plače pa so nad panožnim povprečjem. Pravočasno, v dveh delih, so prejeli tudi letošnji regres.

M. GLAVONJČ

SAD ŠT. 7-8

KRŠKO - Dvojna poletna številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo objavlja članek mag. Nikite Fajta o namakanju sadnega drevja, Roberta Schreiberja o avstrijskih izkušnjah z marelicami, Alojza Pirca o reševanju vinogradniške breskve kot podlage, Tatjane Vrbovšek in dr. Katje Vadaln o zasnovi sadjarskega sejma, dr. Slavice Sikovec o vrednosti rdečega vina in redno mesečno razmišljanje Jurija Mamiloviča z naslovom "Kaj se je dogajalo v preteklem obdobju?".

VEČ SAMOZAVESTI! Razvojni zaostanek Slovenije sploh ni katastrofalen

Kaj pokaže primerjava BPD po kupni moči

LJUBLJANA - Slovenski bruto družbeni proizvod (BDP) po kupni moči je lani znašal 12.755 ameriških dolarjev na prebivalca, poroča OECD Main Economic Indicators, kar je 74 odst. več od madžarskega dosežka in 150 odst. več od hrvaškega, hkrati pa 44 odst. manj od avstrijskega in 36. odst. manj od italijanskega. To je kljub vsem kritikam o premalo uspešnem slovenskem gospodarstvu kar lep dosežek, ki bi nas ob povečani stopnji gospodarske rasti lahko kmalu pripeljal v družbo gospodarsko srednje razvitih dežel. Za primerjavo naj navedemo, da je lani znašal BDP po kupni moči v Grčiji 13.856 dolarjev, na Portugalskem 14.205, v Španiji 15.941, v Italiji 20.093, v Avstriji 22.854, v Nemčiji 22.462, v ZDA 29.180 in v Luksemburgu, kot prvemu rekordnih 33.051 dolarjev.

Razvojni zaostanek Slovenija lahko v prihodnjih letih nadomesti z bolj dinamično rastjo ob nizki inflaciji. Če bosta Slovenija in Evropska unija nadaljevali začrtano gospodarsko rast, bo Slovenija leta 2.000 verjetno dosegla višino 14.350 dolarjev BDP po kupni moči na prebivalca, kar bi bilo dve tretjini povprečja Evropske unije. Z bolj dinamično rastjo bi se njen položaj še izboljšal, čeprav že zdaj presega vse druge tranzicijske države, saj je lani imela Češka 11.566 dolarjev BDP na prebivalca, Slovaška 8.585, Madžarska 7.318, Poljska 6.406, Hrvaška 5.108, Rusija 4.378, Romunija 4.356, Bolgarija 3.860 in Ukrajina le 2.175 dolarjev.

(Gospodarski vestnik)

Novi twingo - varnejši in udobnejši

Po več kot milijon izdelanih primerkov twinga prihaja na trg twingo 2

Priljubljeni mali Renaultov avtomobil twingo, katerega so izdelali že v več kot milijon primerkih, bo od letošnjega septembra naprodaj v novi, oblikovno dopolnjeni različici, z več opreme, novimi barvami in še uporabnejšo notranjostjo.

Tokrat ne gre le za "novo kolekcijo" kot doslej, saj je sedaj Twingo pridobil tudi najnovejšo izboljšavo Renaultovega sistema programiranja varovanja potnikov: po višini nastavljava varnostna pasova z zatezalnikom spredaj, sistem programiranja popuščanja na vseh pasovih, varnostni zračni blazini s programiranim praznjenjem in bočna tipa "glava+prsi koš". Twingo 2 ima še bolj funkcionalno armaturno ploščo z dodatnimi odlagalnimi prostori.

V prvih petih mesecih letošnjega leta je bil twingo najbolje prodajani avtomobil te veste v Franciji in drugi najbolje prodajani v Evropi (za Fordom Ka). Twingo 2 ohranja izvirno in moderno obliko ter jo poudarja z bolj zaobljenima odbijačema v barvi karoserije in s prednjima žarometoma, ki imata v istem ohišju odsele vgrajena tudi smernika. Seveda je twingo dobil tudi nove barve. Twingo 2 prihaja s še eno novostjo - panoramskim pomičnim strešnim oknom iz stekla, ki sega tako rekoč čez celo streho.

V notranjosti ima spremenjeno armaturno ploščo z dodatnimi odlagalnimi prostori, radijski sprejemnik z RDS in značilnim Renaultovim upravljalnikom ob volanu. Novi so tudi sedelci, prevleke ter barva gumbov in ročic v kabini.

Twingo 2 je dobil okrepljeno zgradbo, ki potnikom zagotavlja boljše zaščito. Kljub dolžini le 3,43 m novi twingo zagotavlja visoko raven zaščite, in to celo pri trkih z avtomobili, katerih masa odtehta poldruga twinga, na

pot je na primer s hladnimi zavorami krajša za 12, z vročimi pa za 24 odst.

Novi twingo je tudi tišji, s porabo 7,5 litra bencina na 100 km mestne vožnje in 6 litrov na 100 km v celotnem evropskem ciklu pa porabi manj od vseh svojih neposrednih tekmecev.

A. B.

NOVI TWINGO - Novi twingo, oblikovno dopolnjen in še varnejši, bo v Sloveniji naprodaj čez dober mesec dni, tako kot na drugih evropskih trgih.

Pšenični rekord, preobilica vina in poplava mleka

Z novinarske konferencije sindikata SKZ in ZZS

LJUBLJANA - Da postaja v kmetijstvu vse večji problem pridelatek pšenice, ki jo je lani pridelalo 120.000 ton, kar je več kot kdajkoli doslej. Škoda, da njena kakovost ni tako dobra, da pridelovalci ne bodo dobili zanjo toliko, kolikor bi si želeli, kar pomeni, da bo njena cena od 33 do 34 tolarjev na kilogram. Zadovoljstvo kmetov pa je, da so se jim v letu 1998 izkazale napovedi prihodnosti, ki pravi, da bo letošnji pridelatek pšenice in da bo v prihodnje tudi cenovno slabša in manj zanesljiva, odvisna pa bo od ponudbe in povpraševanja na svetovnem oz. evropskem trgu. Kaj to pomeni, zgovorno dokazuje letošnji izkušnjaz z madžarsko pšenico.

Preobilica vina - Kaj se dogaja na vinem trgu, smo obširneje že poročali in komentirali. Naj le ponovimo, da neprodane zaloge zasedajo še polovico slovenskih kleti, trgatelji pa, če bo vse po sreči, že tretje leto zapored zelo dobra, pa se naglo bliža Subvencija 60 tolarjev za liter izvoznega vina verjetno ne bo dovolj spodbudila izvoza, ki naj bi znašal 7 milijonov litrov (zaloge presegajo 50 milijonov litrov), upoštevati pa je treba tudi kompenzacijski uvoz cenenejšega makedonskega vina, načrtovanega v višini kar 22 milijonov litrov.

Poplava mleka - Slovenski rejci krav so letos namolžili še desetine več mleka kot lani in s tem se povečala težava s prodajo. Kam s presežnimi 50 milijoni litrov, je že sedaj veliko vprašanje, ki ga ne morejo rešiti niti mlekarne: predelavo v sire, še posebno ob takih slabih organizacijah in razdrobljenosti. Ena z drugim: kmetijstvo čakajo še večje težave od dosedanjih, značilne za svobodni trg in pretok blaga ali če hočete: kapitalizem.

IZHODIŠČNA CENA MLEKA NESPREMENJENA

LJUBLJANA - Po sklepu slovenske vlade bo s prvim septembrom začela veljati nova uredba o načinu oblikovanja odkupne cene kravjega mleka. Po njej bo izhodiščna cena ostala nespremenjena, torej bo znašala pri 3,7 odst. mlečne maščobe in 3,15 odst. mlečnih beljakovin 50.15 tolarja na liter. Cena maščobne enote je s to uredbo določena v znesku 6,77 tolarja za liter. Zanimivo je, da je bilo kljub tamnjanju o nizki odkupni ceni v prvem polletju letos odkupljenega v Sloveniji za desetino več mleka, in kar je še posebej razveselljivo: več kot 70 odst. ga je bila odkupljenega v ekstremskem razredu.

Sevnica: sejem ugaša

SEVNICA - Sejmarji na obeh delih sevnškega sejma, tako na živalskem kot kramarskem delu, so imeli zopet slab dan. 15 lastnikov je pripeljalo vsega 119 prašičev, od katerih so do devete ure dopolne prodali samo 7 pujskov. Cena za enega je bila od 10.000 do 11.000 tolarjev, stokilogramskega prašiča se je dobilo za 30.000 tolarjev. Sejmarji s pujski se še vedno dregajo med skladovnicami za družne hlodovine. Tokrat ni bilo domačega lončarja Urha, od tekstilcev so bili le prodajalci nogavic, ni bilo pa tudi prodajalke kmečkega orodja in zeliščaric. Kaže, da tekstil trgovci uspešneje prodajajo po gasilskih domovih. Tako Sevnica- nom pred lastnimi očmi ugaša še ena tržna posebnost - sejem. A. Ž.

SEMENJ KLJUB PRAZNIKU

MOKRONOG - Krajevna skupnost Mokronog obvešča prodajalce in kupce živine, da bo kljub prazniku semanj dan v soboto, 15. avgusta.

kmetijski nasveti

Silažni sok - hud onesnaževalec

Kisanje ali siliranje krme se je pri nas že povsem uveljavilo, žal pa ima ob svojih nespornih prednostih tudi slabe plati. Mednje šteje odpadni silažni sok, ki ima veliko onesnaževalno moč, nevarno vodni virom, pa tudi silosom samim in živini. Njegovo nevarnost so vseskozi podcenjevali, zdaj pa se je izkazalo, da je lahko tudi do 200-krat večji onesnaževalec narave kot gospodinj- ske odplake. Silažni sok je velik porabnik kisika in če pride v podtalnico ali vodotok, lahko izzove usahnitev rastlin in zastrupitev rib.

Kot je na blejskem posvetu "Kmetijstvo in okolje" poročala dr. Jasna Stekar, potekajo v razvitem svetu intenzivne raziskave o tem, kako bi zmanjšali ali povsem odpravili škodljivost silažnega soka. Pri nas večjih raziskav še ni bilo narejenih, ugotavljamo pa vse večjo nevarnost zlasti v sezoni, to je po času siliranja, ko kisli silažni sok s precejšnjo vsebnostjo močne mlečne kisline in drugih organskih kislin razjeda beton silosa, če pa si utre pot na prsto, ogroža tudi okolje, zlasti podtalnico.

Na pretečo nevarnost je zato potrebno misliti že ob gradnji silosa in predvideti, koliko soka lahko pričakujemo in kolikšni naj bodo zbiralci oz. lovilci te nevarnosti. Pri tem je odločilna tudi tehnologija siliranja, ki lahko občutno zmanjša količino vlage v krmi. Venenje krme, ki lahko zmanjša vlažnost za tretjino in več, je nadvse dobrodošlo. Priporočeni so tudi različni dodatki (slama, seno, papir, zmleto žito), ki ne le izboljšajo hranilno vrednost, temveč tudi zmanjšajo izločanje silažnega soka. Kot najučinkovitejše se je v praksi izkazalo dodajanje suhih pesnih rezancev, kar pa je bolj oddaljenim od sladkorne tovarne težko dosegljivo.

Silažni sok pa je mogoče tudi koristno porabiti kot gnojilo, zato stroka priporoča napravo zbiralnikov. Vendar ga je potrebno pred uporabo razredčiti, nikakor pa z njim ne škropiti v vročem in suhem vremenu, saj podobno kot gnojnica ali gnojevka lahko pože rastlinje. V svetu tudi raziskujejo, kako je mogoče silažni sok porabiti kot krmo za prašiče, pa tudi kot snov, ki more izvelič težke kovine iz tal. Rezultati so obetavni.

Inž. M. L.

V Semiču zvarili pivo s konopljo

Lastnik semiške pivovarne Gusar Zemir Begič čaka na odobritev prodaje hmeljnega napitka, v katerem je esenca konoplje - Prepričan je, da ovir pri soglasju ne bi smelo biti

SEMIČ - V semiški pivovarni Gusar so pred dvema letoma začeli izdelovati svetlo in zeleno pivo iz sladu. Doslej so prodajali le sveže pivo, letos pa tudi prvič pasteurizirano s šestmesečnim rokom uporabe. To pa ni bila edina letošnja novost, saj so pričeli variti tudi pivo z dodatkom konoplje.

"Konoplja ima v našem pivu, ki smo ga poimenovali Mary Jane, takšno vlogo kot začimbe pri jedeh. Namesto hmelja, ki daje pivu dišave, smo dodali konopljo z latinskim imenom cannabis sativa L," je povedal lastnik pivovarne Gusar Zemir Begič, ki je 9. julija

KONOPLJINO PIVO - Zemir Begič s stekleničkama hmeljnega napitka s konopljo. Kot je zatrdil, konopljin list na etiketi ni sporen ne po mnenju tržne inšpekcije ne po pravne službe zdravstvenega inšpektorata.

Begič se je obrnil tudi na pristojno ministrstvo, torej ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. "Ministrstvo je zahtevalo splošne podatke o živilu, vključno s specifikacijo o kakovosti in deklaracijo. Pa fotokopijo Direktive Evropske unije, iz katere je razvidno, da je ta vrsta živila dovoljena v prosti prodaji v EU ter poročilo o opravljenem preizkusu proizvoda v pooblaščenem laboratoriju v Sloveniji z navedbo metod. Vse to smo jim dostavili konec preteklega tedna in s kmetijskega ministrstva pričakujemo skorajšnji odgovor," je dejal Begič. Ob tem je pokazal dokumente švicarskega podjetja Essenca, ki izdeluje esenco iz konoplje, ki jo v Gusarju uporabljajo za pivo. V njih piše, da v tej esenci ni THC, medtem ko je po Begičevih zagotovilih v Avstriji dovoljenih 5 mikrogramov THC na liter piva ter pomaha tudi s tem zapisom. Liter esence velja brez carinskih dajatev okrog 7.500 DEM, v Semiču pa takšna količina zadostuje za 5.000 litrov piva. "To pa pomeni za 100 odst. večje stroške kot pri običajnem pivu. Koliko pa bo takšen napitek v resnici dražji od običajnega piva, bomo videli šele takrat, ko bomo dobili dovoljenje za prodajo in bomo izračunali ceno. Rad pa bi, da bi uredili našo zakonodajo in določili, ali je dovoljen THC

v pivu in če je, kolikšna količina. Potem bi lahko tudi od naših pridelovalcev konoplje odkupovali vršičke, seveda pa bi jih prej dali v analizo. Takšno pivo bi bilo znatno cenejše kot iz esence," zatrjuje Begič. Sicer pa je prepričan, da bi hmeljni napitek s konopljo, ki sedaj čaka na pivo, moral dobiti tako s kmetijskega ministrstva kot z Zavoda za varovanje zdravja dovoljenje za prodajo, če le ne bo pri tem odigrala prevelike vloge politika ali kakšna "kaprica".

M. BEZEK-JAKŠE

Siliranje v cev

Novost iz Amerike

Komaj se je v Sloveniji razmahnilo siliranje krme v (belih) balah, že je prišla iz Amerike najnovejša novost: siliranje v plastično cev. To je v bistvu na tla položen stolpni silos brez njegove največje hibe, to je težavnega polnjenja in praznjenja. Za siliranje v 2,5 m debelo in poljubno dolgo plastično cev potrebujemo posebno stiskalnico (stroj AG Bagger) in dovolj močno posebno folijo, ki je sestavljena iz treh plasti, sposobnih odbiti sončne žarke in tako zatesniti silažno maso, da ne more zrak do nje. Novost se je doslej uveljavila predvsem v velikih ameriških kmetijskih obratih, ki imajo velikanske količine krme. Najmočnejše stiskalnice stlačijo v cev tudi do 100 ton krme na uro, kar je za naše razmere komaj predstavljivo. Že zavoljo velikih zmogljivosti pri delu bo smotno nove stiskalnice uporabiti le v strojnih krožkih, da bo naprava bolj izkoriščena in zato njen strošek ne prevelik.

Velika prednost siliranja v plastično cev je v tem, da je tako mogoče silirati vse vrste silaže, tudi koruzo, ki je naša daleč najvažnejša krmna rastlina. V belih valjastih balah namreč koruze ni mogoče silirati in prav to je njihova največja pomanjkljivost. (Kmetovalec) -n

Tri zlate medalje za Cvelbarjeva vina

Izvrsten uspeh Alojza Cvelbarja iz kleti Bajnof na ocenjevanju v Gornji Radgoni

NOVO MESTO - Na 24. ocenjevanju slovenskih vin konec julija v Gornji Radgoni, ki mu pravi- jo kar "olimpiada slovenskih vin", so tri strokovne komisije ocenile rekordnih 927 vzorcev. Tudi to ocenjevanje je pokazalo, da je bila lanska vinska letina izredna, saj je 44 vzorcev dobilo velike zlate medalje, 350 vzorcev zlate, 405 srebrne in 96 vzorcev bronaste medalje.

Na ocenjevanju so se izvršno odrezala vina znanega dolenskega vinogradnika Alojza Cvelbarja iz kleti Bajnof pod Trško goro. Cvelbar je na ocenjevanje poslal 6 vin lanskega letnika in vsa so dobila medalje. Cvček in modra frankinja sta dobila oceno 16,50 točke in bronasto medaljo, srebrno medaljo je dobil kerner,

• Največji uspeh med vinarji z našega območja pa je na letošnjem ocenjevanju v Gornji Radgoni doseglo Vino Brežice. Med šestimi šampioni sta kar dve vini iz te kleti: šampionski naslov sta med belimi vini normalne trgatve z več kot 4 g sladkorja na liter dobila njihova laški rizling in šardone, oba lanska letnika; zanimivo je, da sta vini dobili do stotinke enako oceno - 19,03 točke, zato so izjemoma oba razglasili za šampiona.

ki je prejel oceno 17,87 točke, zlato medaljo pa so dobili: sovignon (ocena 18,30), sivi pinot izbor (18,73) in šardone izbor (18,77 točke). Sleđnjemu je manjkalo le 23 stotink točke do velike zlate medalje. Cvelbarjeva vina že tri leta zapored dobivajo zelo lepe ocene na največjem ocenjevanju slovenskih vin v Gornji Radgoni. A. B.

ZAČELA DRUGAČE - Zakonca Vesel z Lazca

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Pripravljamo se na trgateg

Načrtovanje postopkov predelave grozdja in poteka alkoholnega vrenja zahteva poglobljeno razmišljanje. Vztrajanje na splošno uveljavljeni shemi, brez vsakršnih sprememb, nam sicer zagotovi vino brez napak in boleznih, toda kakovost je lahko zelo povprečna, lahko pa se posreči odlično vino. Toda dobitki na loteriji padejo v žep redkim srečnikom, čakanje na slučajno srečo pa bi pomenilo preveč denarja za "srečko".

Domiselnost pri pridelavi vina, ki temelji na strokovnih osnovah, ustvarja vina, ki opozorijo s kakovostjo, s svojim značajem. Glede na grozdje, ki ga pričakujemo pri belih sortah, se lahko odločimo za več vrst značajeve belih vin, toda predlagam naslednja dva:

1. mladostno, sveže, lažje, iskriko vino z izraženo aromo po sorti in sadnih ter cvetličnih vonjavah, enostavnejšega okusa.

2. razvito, bogatejše vino, ki ne kaže niti v vonju, niti okusu poudarjene svežine, z zrelo aromo in sestavljenim, polnim okusom.

Mladostno sveže vino z opisanimi lastnostmi, ki je tudi zelo pitno, lahko pridelamo iz sort, ki so bolj rodne, ali tudi iz sort, ki so znane po visoki kakovosti, a je vinograd na slabši legi. Trgateg lahko opravimo, brž ko je dosežena tehnološka zrelost in ni potrebno čakati na višji sladkor. Pri trgatvi je nujna izbira gnilega grozdja in trganje v hladnih jutranjih urah. Šprotno pecljanje grozdja in prešanje drozge zagotavlja nizko temperaturo mošta. Za ta tip vina priporočam uporabo cisterne iz nerjavečega jekla, v kateri lažje vzdržujemo nizko vrelo tem-

peraturo do 18° C. Mošt v cisterni za razsluzenje delno zažveplamo, da preprečimo oksidacijo in razvoj divjih kvasovk. Če smo uspeli pripraviti mošt s temperaturo do 15° C, je dovolj zažveplati z 1 dcl 5 % raztopine žveplaste kisline 3 hektolitra ob pogoju, da je bilo grozdje zdravo. Če je bil dan topel in je temperatura mošta med 16 in 18° C, enaka doza žvepla zadostuje za 2 hl mošta. Ob od toče zelo poškodovanem grozdju svetujem žveplanje do 3/4 dcl 5 % žveplaste kisline/hl mošta. Grozdje ni potrebno žveplati, razen če je prišlo do zastaja v predelavi in gnilo grozdje čaka na pecljanje drugega dne. Nikoli pa ni potrebno mošt za razsluzenje žveplati z več kot 1 dcl omenjene žveplaste raztopine na hektoliter.

Potek razsluzenja v cisternah s plavajočim pokrovom lahko spremljamo in ko je mošt kolikor toliko bister, z meglico na spodnji pipici, ga lahko pretočimo v cisterno za alkoholno vrenje. Ponavadi se v cisternah do 5 hl mošt dovolj razsluzi v 10 do 12 urah. Pri pretoku razsluzenega mošta ni potrebno nič žveplati, če imamo že pripravljen kvasni nastavek, ki ga v celoti združimo v cisterni takoj na začetku natakanja. Kvasovke se tako lepo pomešajo s čistim moštom in vrenje se kmalu začne. Če smo opazili, da nam je razsluzeni mošt, ob natakanju v cisterno na vrenje, začel rahlo oksidirati (rjaveti), ne bo nič narobe, če imamo pripravljen kvasni nastavek. Takoj, ko se začne vrenje, oziroma takoj, ko smo cisterno napolnili, ugotovimo temperaturo mošta in sladkorno stopnjo ter podatke zapišemo.

(Nadaljevanje prihodnjič)
dr. JULIJ NEMANIČ

Življenje po pravilih narave

Garaško ročno delo je naložba, ki se bo obrestovala

LAZEC - Slavica in France Vesel iz hribovite vasice Lazec v občini Loški Potok sta pred dvanajstimi leti zapustila novo stanovanjsko hišo na Ljubljanskem barju in se preselila na Popovo domačijo (ime za staro Francetovo hišo). France si je več let kruh služil kot natak in mu ni šlo slabo, Slavica pa je kot gospodinja skrbela za hčerki. Ob koncu tedna sta k močevim staršem hodila na obisk in "čist zrak", saj se Ljubljana na jesen in zimo duši v megli in nesnagi.

"Obe sva pogrešala zdravo življenje v zdravem okolju. Ker je bila razlika med Ljubljano in Loškim Potokom več kot očitna, sva prodala hišo na Barju in se iz mesta preselila na vas," je povedala Slavica Vesel, rojena Ljubljanka. "Že v Ljubljani se je družina začela navajati na drugačen način prehrane. Ko je pred dvanajstimi leti beseda nanesla na biokmetijstvo, so sosedje rekli, da zganjamo neumnosti," se spominja "oranja bio-ledine" se France Vesel. Pred leti jima je uspelo, zdaj sta člana Združenja ekoloških kmetov Slovenije, od letos pa tesno sodelujeta tudi s Kmetijskim inštitutom Slovenije. Veliko

vlagata v pripravo zemlje, saj si prizadevata opustiti intenzivno proizvodnjo in jo popolnoma nadomestiti z biološko.

"Za vse porabimo veliko časa, saj dela opravljamo ročno. Pomaga nam tudi hčerka, ki živi v Srednji vasi, druga je v šoli v Sevnici. Z možem ne bova ostala čisto sama, saj k nam gostje redno prihajajo.

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Zeli za domačo lekarno

Šentjanževka zacveti v času žetve in tudi najdemo jo najpogostejše ob robovih njiv in žitnih polj. Zlahka jo prepoznamo po zlatorumenih cvetovih in značilnih listih, ki imajo številne črne žleze z barvilom. Če z roko pomamemo cvetove, nam bo na prstih ostal rdeč madež, čeprav so cvetovi rumene barve, ker vsebujejo barvilo hipericin. Pripravki iz šentjanževke za notranjo uporabo rahlo pomirjajo, spodbujejo prebavo in krepijo krvni obtok. Bolj znana uporaba šentjanževke je za zunanje zdravljenje manjših površinskih opeklin zaradi prekomernega sončenja. Kožo najprej oplaknemo z mrzlo vodo, počakamo, da se popolnoma posuši, nato pa jo premazemo s šentjanževim oljem, ki pospeši celjenje. Zaradi hipericina pa lahko s pripravki tudi preprečimo opekline in izsušitev kože. Predvsem pa se olje priporoča za zaščito kože, ko je ta že nekoliko porjavela.

Za pripravo šentjanževega olja potrebujemo 100 g svežih cvetov in pol litra oljčnega olja. Cvetove zmečkamo ali rahlo natolčemo, jih zvedamo v steklenico in prelijemo z oljčnim

oljem. Steklenice ne zamašimo, ampak le prekrijemo s temno krpo in za teden dni postavimo na toplo mesto do 30° C. Po tednu dni, ko prenehajo fermentacijski procesi, steklenico zapremo in postavimo na sonce, da dobi olje rubinasto rdečo brvo. Nato ga precedimo v več manjših stekleničkih, jih postavimo v temen hladni prostor in nato domače zdravilo v letu dni porabimo.

Namesto šentjanževke pa lahko v tem času nabereimo tudi arniko. Običajno nabiramo socvetja, ki jih na hitro posušimo pri temperaturi do 45° C. Zdravilne učinkovine pa vsebujejo tudi korenine. Pripravkov iz arnike ne uživamo, ker lahko pride do zastrupitve! V socvetjih je eterično olje, ki deluje razkuževalno in pospešuje celjenje ran.

Arnikino tinkturo (žganje) pripravimo tako, da namakamo pest cvetov v 2 dl močnega žganja. Steklen kozarec dobro zapremo in vsak dan pretresemo. Po desetih dneh zmes precedimo v stekleničko in jo nato uporabljamo le zunanje, kot npr. pri udarninah, zmečkaninah, ozeblinah in manjših ranah.

RAZSTAVA IN KONCERT V GRAJSKEM POLETJU

SEVNICA - Na sevnškem gradu bodo v petek, 21. avgusta, odprli slikarsko razstavo Jerce Santelj. Dogodek bo pospremlil z monodramo igralec Andrej Rozman-Roza. Naslednji dan bo na gradu nastopil ansambel Šukar s koncertom ciganske glasbe. Obe prireditvi se bosta začeli ob 20. uri. Razstava in koncert spadata med prireditve sevnškega grajskega poletja, ki ga organizira Zveza kulturnih društev Sevnica in katerega generalni pokrovitelj je Splošno gradbeno podjetje Posavje Sevnica.

• Slovenci smo bili dolga leta pod tujo oblastjo in ostala sta nam le kultura in sodnija. Pravdarstvo je v našem značaju. (sodnik Polić)

• Besede so biseri, toda kadar jih je veliko, izgubijo vrednost. (Kurdski pregovor)

POZAVNE IN KLAVIR V PODSREDŠKEM GRADU

PODSREDA - V atriju gradu Podsreda bosta v sredo, 19. avgusta, ob 20. uri nastopila Branimir Štokar na pozavni in Tadeja Liechti Perkavec na klavirju. V soboto, 22. avgusta, ob 20. uri bo v grajskem atriju koncert slušatelj seminarja za pozavno. Oba glasbena dogodka spadata v spored Glasbeno poletje na gradu Podsreda 98.

KAJ PIŠEJO DRUGI - RAZGLEDI

Sramotna obdavčitev knjige

Ob napovedanem 8-odstotnem davku na dodano vrednost

"Država Slovenija je svoje rojstvo obeležila s 5-odstotnim prometnim davkom na knjigo. Ukinila je tudi celo vrsto drugih ugodnosti, ki jih je tiskana beseda uživala prej; ugodno obrestno mero na kredite za pripravo knjig in za njihovo območno prodajo, nakup knjig gospodar-

Briljantni Sarajevčan Sokolović

Polomija ob resni glasbi

Kar tri prireditve metliškega mednarodnega poletnega kulturega dogajanja na grajskem dvorišču so šle mimo brez kakršnega koli zapisa, če seveda odmislimo vsakotedenski napovednik. Pa si le zaslužijo besedo ali dve.

Briljantni Sarajevčan Zijah Sokolović je navdušil domala tristoglavno občinstvo z monokomedijo, v kateri je preko šibanja ženskih slabosti prešel v pretresljivo razmišljanje o "svetli" budočnosti, politiki in politiki, ki občinstvo in govorničijo, v resnici pa si zatiskajo oči pred problemi, predvsem pa pred stiskami malega človeka. Sokolović je pokazal, da je odlični igralec, človek širokega razpoda, zabavljak in tragik, akter, ki v dveh urah in pol kolikor traja predstava, ne dovoli gledalcu niti sekunde premora.

Za svojevrsten šok sta poskrbela domača benda Cancenberk in Indust bag, kajti v naprej napovedanega divjanja mlade publike ni bilo, še več, mladež je poslušala dokaj hrupno izvajanje sede in molče. Okrepljena varnostna služba se je dolgočasila, grajski zidovi so vzdržali. Škoda, da je bilo zaprto Ganglovo razstavišče, v katerem je razstava škotske grafike, saj bi si jo mladež, ki je napolnila grajsko dvorišče do zadnjega kotička, gotovo ogledala.

Kar zadeva obisk (le 35 poslušalec), je bil koncert Mednarodnega mladinskega godalnega orkestra Glasbene mladine Slovenije prava polomija. Kaže, da si želijo ljudje v poletnih mesecih drugačnih glasbil, kot so violine, ali pa je v deželi pod Gorjanci pre malo takšnih, ki bi jim klasika segla v srce.

TONI GAŠPERIČ

Nihče ni rad sam, Krvna zveza in Divja plima

Najbolj brane knjige v
poletni vročini

NOVO MESTO - Pokukali smo v Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in ugotovili, da so na Oddelku za odrasle (ali bolj znano v Ljudski knjižnici) police kar precej prazne. Ker je ta oddelk namenjen prostemu času in razvedrilu, se je v juliju izposoja povečala za 20 odst. v primerjavi z drugimi meseci v letu. Med ostalim letom si srednješolci izposoja predvsem knjige za čtivo in strokovno gradivo, sedaj pa najraje berejo romane, potopise in kriminalke, ki bralcem krajšajo prosti čas ali pa jim delajo družbo na dopustu. Največ bralci povprašujejo po novostih Grishama in Clarkove. Najbolj brane knjige preteklega meseca pa so bile: Nihče ni rad sam, Krvna zveza in Divja plima.

Na Oddelku za mladino (ali bolj znano v Pionirski knjižnici) je izposoja približno enaka kot v preteklih mesecih. Tako bralci, na prvem mestu so osnovnošolci, največ posegajo po knjigah Knjižnice, Odisej, 5 prijateljev, najbolj brane knjige pa so: Živeti hočem, Nož v škornju in Prva ljubezen.

Na Studijskem oddelku Knjižnice Mirana Jarca pa se je izposoja zmanjšala za 40 odst. v primerjavi z ostalimi meseci v letu. Ko pa se bodo konec avgusta pričeli izpiti, se bo s tem prav gotovo hitro povečalo zanimanje za strokovna dela in čtiva.

A. J.

Veselje do petja

Skupina Prima

HINJE - Vokalno skupino Primo, ki deluje v okviru Kulturnega društva Hinja, v zadnjem času vse pogostejše zasledimo na številnih prireditvah po Dolenjski. Pred dvema letoma se je 12 fantov, ljubiteljev petja iz okoliških vasi Hinja, združilo v zbor. Ta ni profesionalen, vodi pa ga Aleš Makovec. Udeležujejo se pevskih revij, krajevnih prireditev, otvoritev, sodelujejo pa tudi z mešanim zborom sv. Jakob iz Vavte vasi, s katerim so pripravili nekaj koncertov. Njihov program zajema železni repertoar moških zborov.

Pevci so glasbeno neizobraženi, imajo pa poslušal v veselje do petja. V prihodnje želijo dopolniti svoj program in ga še kvalitetnejše izvajati. "Ker smo vsi zaposleni, težko uskladiamo uro vaj, ki so vsak teden, pred nastopi pa še pogostejše," je dejal predsednik skupine Janez Boben in poudaril, da veselje do petja vedno premaga vse ovire.

A. JERNEJČIČ

KONCERT V NOVI ŠTIFTI

RIBNICA - V ponedeljek zvečer so v romarski cerkvi pri Novi Štiti nastopili solisti komornega orkestra iz Sant Petersburga, ki se bodo v okviru projekta Podoba Slovenije do nedelje predstavili še v petih slovenskih krajih. Pod vodstvom Michaila Gantvarga so doslej poželi številna mednarodna priznanja, predvsem zaradi čistosti izvedb in tehnične brezhibnosti.

Na oknu teme

V neskončnosti prižgane v temo zvezde... Na oknu ždim in sevam v mir temine in misli kot preprežene so ceste, ki vežejo sedanost na spomine. Kaj je bilo? Kaj ni? Kaj domišljija ustvarila ljudi, dogodke in vsejala v notranjost je in jaz sem domačija razpadajoča, ki pa je zibala... Vse pravljica... So bili in ne bili. Je neka zgodba, v življenjepisu natkana, ljudi imena, ki spomin jih sili v življenje, a norčije jih ukana mi prikazuje v čudnem migotanju, da vem: bili so, so prešli, nejasno pojavljajo se še v prikazovanju za hip in spet izgubijo se v brezčasno. In kar nekoč mi je pomembno bilo, pomilovanja le nasmehe... in čudno ceno postavlja čas; zlo z dobrim se je zlilo, pogoltil čas rokave v strugo eno. Sem bil na svatbah, bil sem za pogrebi, učil se in učil, bil moč in oče, zdaj rad globoko bi napisal sebi poslednje... Noč nepismenega hoče...

JANEZ KOLENC

Izšel je zbornik treh občin

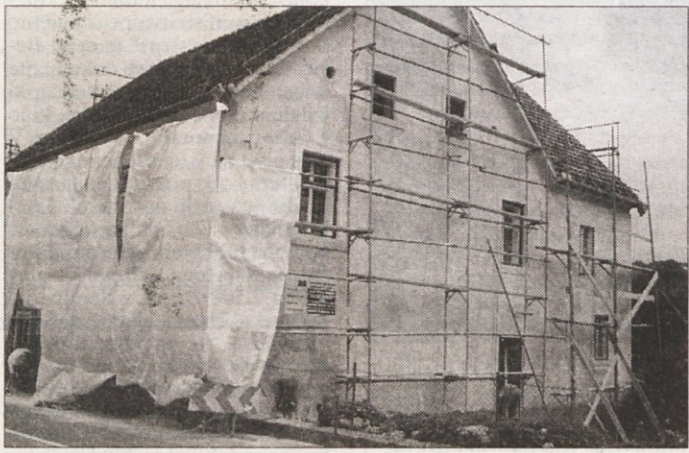
Zanimivi prispevki mnogih avtorjev iz grosupeljske, ivančne in dobrepoljske občine

Pred počitnicami je izšel 20. letnik skupne domoznanske publikacije treh občin na območju Uprave enote Grosuplje.

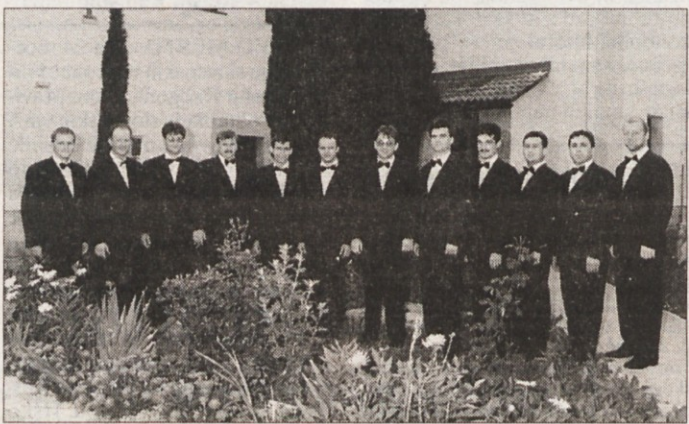
Nevenka Gorec poroča o reorganizaciji državne uprave in uvedbi lokalne samouprave: nastanek treh občin in upravne enote Grosuplje, njihova organizacija in pristojnost. Proces ločitve državne uprave in lokalne samouprave pa še ni končan. V poglavju Naša občina in občani je grosupeljski župan Rudolf Rome predstavil naloge in dosežke prvega mandata nove občine Grosuplje; navaja zavode in sklade, opravljene naloge in vložen sredstva v gradnje in opremo, investicije v infrastrukturo, za urejanje naselij in spodbujanje gospodarskega razvoja. Ivanski župan Jernej Lampret obravnava razvoj nove občine,

strukturo proračunov leta 1996 in 1997 ter porabo dohodkov za družbene in gospodarske potrebe, za obnovo in izgradnjo cest, za razvoj vodovodnega omrežja in kabelske napeljave, izgradnjo osnovne šole Višnja Gora in druge izobraževalne projekte.

Dobrepoljski župan Anton Jakopič navaja nastanek (oz. obnovo nekdanje) sedaj nove občine iz večjega dela bivše grosupeljske in manjšega dela kočevske občine, ležečo v ožji dolgi kraški dolini od Ponikev do Strug, kjer je že od nekdaj primanjkovalo rodovitne zemlje in vode, neurejenih pa je tudi vrsta drugih zadev. Vseobčinski

OBNOVA PESNIKOVE ROJSTNE HIŠE - Ob 120. obletnici rojstva Otona Župančiča januarja letos je bila v pesnikovi rojstni hiši v Vinici odprta prenovljena Župančičeva zbirka. Prenova je veljala približno poldrugi milijon tolarjev, denar pa so zagotovili ministrstvo za kulturo, občina Črnomelj in Belokranjski muzej iz Metlike. Že veliko prej, a tudi na slovesnosti ob obletnici rojstva, je bilo znova poudarjeno, da je potrebno obnoviti fasado in okolico rojstne hiše. Tako so sredi julija pričeli z obnavljanjem fasade (na fotografiji) in zamenjavo zunanjih oken, ki bosta veljala okrog štiri milijone tolarjev. Od tega naj bi 80 odst. prispevalo ministrstvo za kulturo, ostalo pa črnomeljska občina. V prihodnjem letu pa namenjajo v prijeten prostor za kulturne prireditve na prostem preurediti še okolico hiše. (Foto: M. B.-J.)

VOKALNA SKUPINA PRIMA - Na sliki so od leve proti desni: Stane Turk, Franci Novak, Franci Pečjak, Ciril Šinkovec, Vlado Kastelic, Marjan Papež, Aleš Makovec, Robi Novak, Peter Škufca, Jože Boben, Janez Boben in Davorin Kastelic.

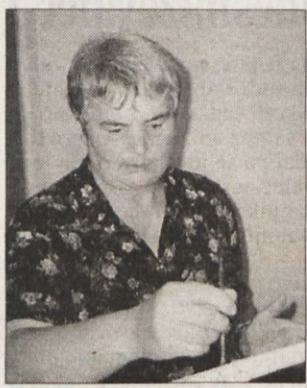
Razstavili njenega Prešerna

Ljubiteljsko slikarstvo Marije Pavlič s Prevol

PREVOLE - V starih časih so daleč na prvo mesto postavili delo na kmetiji, šele nato šolanje. Tega se še dobro spominja Marija Pavlič iz Prevol v suhi krajini, ki je že šesto leto upokojena, pred tem pa je bila delavka v Iskri. Z mamo in sestro so skrbele za kmetijo, tako da možnosti za šolanje ni imela, čeprav je že v mladosti rada risala.

"Vse sem se sama učila. Enkrat sem dobila drobno knjižico o oljnatem barvanju in sem začela slikati s tovrstnimi barvami, čeprav nisem vedela, če mi bo sploh šlo," se spominja svojih začetkov. "Pri 30. letih sem na platno narisala Prešerna. Pri hiši smo imeli navado, da smo zvečer brali, pa čeprav smo se iz dela na njivi vrnili utrujeni. Mama je rada recitala Prešernove pesmi," je pripovedovala Pavličeva in skromno pokazala na uokvirjen izdelek na steni.

Prešernov potret so razstavili tudi na OŠ Prevole, ko so predstavljali, kaj vse delajo krajanje. Vse do upokojitve je le redko prišla za čopič, sedaj pa ima za to veliko več časa. Čeprav najraje nariše portret, pa je v zadnjih letih priložnostno na platno prenesla motive kraje, pred-

MARIJA PAVLIČ - Z oljnatimi barvami na platno riše cerkev v Prevolah, pri tem pa gleda na majhno fotografijo.

vsem cerkve. Slike podari sorodnikom ali pa jih dobi kdo za darilo ob posebnih priložnostih, tako da jih doma nima veliko.

"Za sorodnike barvam tudi različne motive iz ulitega gipsa. To lahko potem uporabijo za okras v zidanicah," je povedala Marija Pavlič. O risanju meni, da je užitek delati, sploh za tistega, ki se na to spozna. Če bi bila še enkrat mlada, pa bi vse prodala in šla študirati.

A. JERNEJČIČ

pomen ima esej Jakoba Müllerja Kovač in kovačnice v občinah Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, ki predstavlja povzetek in za ključek devetih člankov o kovačijah in kovačih.

Več člankov je iz splošne in krajevne zgodovine: Stane Granda navaja podatke o revolucionarnih dogodkih pred 150 leti v Stični in Višnji Gori ter o prvih znakih narodne zavesti. V Mali kroniki občine Grosuplje je France Adamič predstavil graščino in grad Brinje, njihove lastnike, razprodajo in nastanek novih kmetij ter razvoj propad pomembnejših družin (Ponikvarji, Jeglič, Smole, Rome). Janez Šeme pripoveduje o življenju in delu poljskih učiteljev (1854-1997). Cveto Budkovič nadaljuje obravnavo ljudske šole v Šentvidu pri Stični, tokrat od leta 1934 do 1945. Mihael Prijatelj razmišlja o 50-letnici gimnazije in 40-letnici prve mature v Stični. Številni so članki in eseji s področja znanosti, kulture in književnosti: Vlasta Žvan Hrvatinič objavlja dosežke v raziskavah po naslovu Pokrajinsko-ekološko členitev dobrepoljskega krasi; navaja kamninsko sestavo, reliefne enote, zemljo (prst), rastje ter posebej še ekološko členitev krasi v Dobrepolju.

Jože Kastelic predstavlja relief Herakla s psom Kerberom v Samostanu Stična z izredno širokim in poglubljenim prikazom v eseu Herakles v hadu. Mihael Glavan je objavil doslej neznan pismo Louise Adamiča Josipu Vidmarju kot prispevek k raziskovanju Adamičevih kulturnih in političnih stikov s slovenskimi sodobniki. Ivanka Korlevčar-Cernelič je ob 80-letnici prve sateljske, pesnice in etnologije Mihaele Jarc-Zajc raziskala njeno objavljenje in delo ter nanizala njene objave v širokem seznamu publikacij, kjer je 60 let sodelovala in pestrili njihovo vsebino.

Rozina Švent je odkrila pesnika Vinka Žitnika tudi kot prozaista. O kulturnega življenja in etnografskih storitev sta pomembna dva prispevka: Franc Kalar je zbral podatke o kulturnem dogajanju v Ivančni Gorici. Med obema vojnama je igral tamburaški orkester z desetim godbeniki, dramska sekcija Sokolskega društva pa je priredila komedijo Gospa ministrica, veseloigro Voda, po drugi vojni pa so oživeli mnoge dejavnosti.

Leopold Sever je verjetno doslej najpopolnejše opisal lov na polje slovenski etnografski literaturi. Spisloni na osebnih doživetjih, predvsem pa so tu zbrani anketirani podatki o poljskem lovu v škocjanskih vaseh pri Grosupljem. Stare in nove orgle ter njihovo obnovo ali postavitve redno evidentira in pri obnovi sodeluje Edo Škulj, ki je ta spis posvetil obnovitvi orgel v Strugah. Jakob Müller je po Razstavi na Polici maja 1997 predstavil ikonografski svet in ustvarjalnost slikarja in kiparja Toneta Pahuljeta, župnika na Polici.

Med gospodarskimi prispevki na omenjenem članku Franca Jamnika Zavodu za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje, d.o.o. Grosuplje, ki praznuje 15-letnico poslovanja. Podjetje je gradilo ali obnovilo šolska poslopja, mnoge stanovanj in tudi nizkih gradenj tudi prek občinskih meja. Jože Košak je predstavil 20-letno delovanje podjetja Guma, d.d., Grosuplje, ki se je razvilo v velepodjetje s skladišči v Brezjah, Šmarju, na Iglin in v Radohovi vasi. Ker živi podjetje s krajem, je prejelo najvišje občinsko priznanje Zlato nagrado občine Grosuplje.

Zadnjih 20 prispevkov obravnava biografske in bibliografske zadeve. Ivan Ahlin je objavil spominski zapis in prispevek o učiteljici Angeli Zorec. Tine Kurent poroča, da je ob 100-letnici rojstva Louise Adamič izšlo nekaj prevodov v japonsčino: program prevajalca Shozja Tahara pa obsega 9 Adamičevih del. Isti avtor je objavil nekrolog Henryja A. Cristiana, ki je sestavil in objavil Adamičevo bibliografijo A. Checklist. Sledi zapis ob 80-letnici svetozarja Poliča, ob 85-letnici Janeza Erjavca, nekrolog za Danico Hudc in spominski zapis Mihaela Glavana ob 100-letnici rojstva Stanka Vurnika, katerega plošča je v Šentvidu pri Stični.

Domoznanski bibliografijo knjige 1995-1998 je sestavil Drago Samec, posebej še bibliografijo Mihaela Jarc-Zajc, bibliografijo člankov treh občin 1996-1997 pa Marija Samec. Mihael Glavan je uredil bibliografsko kazalo zbornikov občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje, št. 16-20.

Dr. FRANCE ADAMIČ

POTA IN STRAN POT

dežurni poročajo

"ODHLAČALI" IZ TRGOVINE - V torek, 4. avgusta, so prišli v trgovino Kavka na Glavnem trgu v Novem mestu neznanec. Eden izmed njih je pomeril kavbojke in zamotil prodajalco, ostali pa so izkoristili trenutek nepozornosti prodajalke ter ukradli hlače in majice. Neznanci so s tem trgovino oškodovali za okoli 23 tisoč tolarjev.

VDRL V ŠOTOR - V ponedeljek, 3. avgusta, je neznanec nepravilno prišel v šotor, ki ga je oškodovanec M. L. iz Ljubljane postavil na svoji parceli, ukradel potovalko, v kateri je imel posteljnino, perilo, radio, budilko, vodno blazino, tlačilko za blazino in baterijsko svetilko. S tatvino je bil "olajšan" za 150 tisočakov.

OB KOLO - Istega dne zvečer je nekdo v Dolenjskih Toplicah ukradel kolo znamke Wheller, ki ga je lastnik R. J. iz Novega mesta pustil odklenjenega za restavracijo Zdravilišča. Neznanec je lastnika oškodoval za 122 tisoč tolarjev.

OSTAL BREZ KOŽE

NOVO MESTO - S. M. z Mladice je v noči na 5. avgust ostal brez strojene goveje kože, ki mu jo je z balkonske ograje, kjer jo je pustil, da bi se prezračila, snel neznanec. Neznaničnik ga tako oškodoval za 50.000 tolarjev.

TEŽKO POŠKODOVANA UŠLA OGNJENIM ZUBLJEM

KRŠKO - V soboto, 8. avgusta, je 20-letna G. D. s škodo formen peljala po lokalni cesti skozi Ravne pri Zdolah. Na koncu vasi, kjer cesta iz levega nepreglednega ovinka preide v ravnino, se ji je iz neznanega vzroka predrla prednja desna guma. Začelo jo je zanašati desno, tako da je začela zavirati, nakar jo je zaneslo na levo stran ceste, kjer je trčila v drevo. Težko poškodovana je zlezla iz vozila, ki se je vžgalo in v celoti zgorelo.

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje dipl. iur. Marta Jelačin

Oderuška pogodba

Obstoj oderuške pogodbe je izkazan le ob pogojih, ki jih določa čl. 141 Zakona o obligacijskih razmerjih v primerih, če kdo izkoristi stisko ali težko gmotno stanje drugega, njegovo nezadostno izkušnost, lahkomišelnost ali odvisnost in si izgovori zase ali za koga tretjega koristi, ki je v očitnem nesorazmerju s tistim, kar je sam dal ali storil ali se zavezal dati ali storiti drugemu. Takšna pogodba je nična.

Lahko pa se stranki kasneje tudi sporazumno dogovorita, da se to nesorazmerje med danim in prejetim popravi in oškodovani pristane, da se pogodba ustrezno spremeni. V tem primeru ostane spremenjena pogodba v veljavi.

Oškodovani lahko svoj zahtevek uveljavlja v petih letih od sklenitve pogodbe.

Za strokovno in prijazno policijo

Pogovor z novim generalnim direktorjem slovenske policije Borutom Likarjem

Funkcijo generalnega direktorja, opredeljuje novi zakon o policiji. Kakšna je po novem zakonu razlika v vodenju policije?

"Zakon o policiji je uveljavil pomembno novost, da je sedaj policija organ v sestavi ministrstva za notranje zadeve. Prej je bil za policijo odgovoren in jo je vodil minister za notranje zadeve, sedaj pa generalni direktor. Ta ni dolžan ponuditi svojega odstopa ob zamenjavi vlade ali ministra, s čimer se je hotelo doseči to, da policija ni vezana na politiko. Tako generalni direktor nima mandata. Sicer pa je njegovo imenovanje vezano na vladno in na predlog ministra, razrešuje pa se po isti poti. Položaj, ki ga imam, še ne pomeni, da sem pri svojem delu povsem samostojen in avtonomen. Zakon o policiji namreč še vedno govori, da o večini zadev odloča minister na predlog generalnega direktorja ali s podpisom ali predlogom vladi. Zakon o policiji pa pooblašča generalnega direktorja oziroma njegovega namestnika, da odreja določena pooblastila iz 49. člena. Gre za pooblastila, ki govorijo o tajnem snemanju, sledenju, tajnem sodelovanju, tajnem delovanju in v prirejanju identifikacijskih dokumentov. Pristojnosti odrejanja prej policist oziroma šef policije ni imel, čeprav gre za pooblastila, ki jih je policija prej že izvajala. S takšno uporabo posebnih metod in sredstev (lani smo jih uporabili 300-krat, letos v polletju pa 180-krat) lahko pričakujemo željeno večjo učinkovitost policije."

Katere so tiste varovalke, ki onemogočajo zlorabe?

"Teh je več, tako da se tu ne more izražati samovolja ene osebe. Glede na to, da so na ta način pridobljene ugotovitve sedaj tudi sestavni del kazenskega spisa in so tudi dokaz, kar prej ni bilo, je prva in najmočnejša varovalka sodni sistem, ki preverja zakonitost postopka uporabe pooblastil. Če ta ugotovi, da je prišlo do zlorabe, je to kaznivo dejanje, za katerega je odgovoren tisti, ki je uporabil teh metod s podpisom odobril, torej generalni direktor. S spisom se lahko preko svojega odveta seznanijo tudi utemeljeno osumljeni, ki lahko v primeru, da ugotovijo nepravilnosti, sproži odškodninski postopek. Možnost nadzora imata minister in parlamentarna komisija, ki nadzira delo varnostnih in obveščevalnih služb, uporabo posebnih metod in sredstev pa bomo nadzirali tudi znotraj policije. Zadeva je torej tako razdeljena, da od tega človeka ni pričakovati samovolje."

Kaj je sedaj vaša prednostna naloga?

"Najprej moramo zakon o policiji spraviti v življenje, kar pomeni, da zadeve, ki jih opredeljuje zakon, opredelimo s podzakonskimi akti. Že kot državni sekretar sem zastavljal te naloge tako, da sem oblikoval skupine, ki pripravljajo podzakonske akte. V enem letu bo potrebno tako sprejeti 33 podzakonskih aktov, ki bodo med drugim opredeljevali organiziranost in sistemizacijo, izvajanje pooblastil, uporabo prisilnih sredstev in obravnavo pritožb; te se bodo po novem razreševale v senatu, v katerem bosta tudi predstavnik javnosti in policijskega sindikata, s čimer bomo odvrnili

dvom v pristranskost."

Spremenil se bo tudi naziv načelnikov uprav za notranje zadeve?

"Zakon definira 3-nivojsko organiziranost policije. Generalno policijsko upravo vodi generalni direktor policije, ki ga potrjuje vlada na predlog ministra, policijske uprave (sedanje uprave za notranje zadeve) vodijo direktorji, ki jih potrjuje minister na predlog generalnega direktorja, policijske postaje pa bodo imele komandirje, ki jih potrjuje generalni direktor."

Borut Likar se je rodil pred 43 leti v Rožičkem Vrhu. Ko je bil star 15 dni, se je družina preselila v Šentjernejo, kjer je bil do 14. leta, potem pa sta ga šolanje in kasneje službovanje vodila v Ljubljano, Beograd, Jasnico. Leta 1984 se je vrnil na Dolenjsko, kjer je postopno napredoval. Leta 1990 ga je vlada imenovala za načelnika UNZ Novo mesto. Leta 1993 je postal državni sekretar za javno varnost na ministrstvu za notranje zadeve, pred kratkim pa generalni direktor slovenske policije. Še vedno živi v Straži in se vsak dan vozi na delo v Ljubljano.

Bodo te spremembe pomenile tudi povečanje števila zaposlenih v ministrstvu za notranje zadeve?

"Ne. Število se ne bo povečalo, le toliko se bo, kolikor bo policija dobila novih služb, ki so bile doslej vezane na ministrstvo za notranje zadeve, sedaj pa bodo to organizacijske enote generalne policijske uprave, ki skrbijo, če poenostavljeno rečem, za logistično podporo. Ministrstvo na ta račun ne bo dobilo niti enega novega delovnega mesta. Sam bom poskrbel za novo organizacijo z zmanjšanjem števila vodstvenih in vodilnih mest, ta delovna mesta pa bom vrnil nazaj operativni."

Nekaj časa so bila glasna razmišljanja o ukinitvi treh uprav za notranje zadeve, med katerimi je bila tudi UNZ Krško. Kako daleč so ideje o tem?

"Izdelali smo strokovno oceno, po kateri se vidi, da bi bilo lahko v Sloveniji le 8 ali celo manj uprav, in ne 11 kot sedaj. Pri tem smo upoštevali izključno strokovne kriterije v cilju, da se policija racionalizira, denar, ki bi tako pridobili, pa bi vračali nazaj v tehniko in boljše pogoje dela. Možno bi bilo torej delati z 8 upravami (Dolenjsko, Belo krajino in Posavje zagotovo lahko vodi le ena uprava), a policija ne bo odločala o ukinitvi uprav."

V zadnjem času leti veliko kritik na policijo, češ da je ta kriva

za ponovno slabšanje varnostnih razmer na naših cestah, saj naj bi bili policisti premalo na terenu.

"Varnost na cestah je boljša in ljudje na splošno bolj spoštujejo cestnoprometne predpise, o čemer ne govorijo le občutki, ampak tudi statistika. So pa bolj razpoznavni tisti, ki predpisov ne upoštevajo. Zakon je dober in ga obvladamo, ne moremo pa 100-odstotno zadovoljiti tistega, kar bi tudi sami hoteli, saj smo odvisni od kadrov, tehnike in denarja, zakon pa se mora usidri v zavest vseh udeležencev v prometu. Vse pogostejše so med žrtvami pešci, kolesarji in vozniki mopedov in motorjev, ki se bodo morali tudi začeti zavedati, da so enakovredni udeleženci v prometu. Žal pa zakon ni stopil v veljavo sočasno z zakonu prilagojeno in urejeno prometno signalizacijo."

T. GAZVODA

KONOPLJO POSPRAVILI POLICISTI

BREŽICE, KRŠKO - Prejšnji torek so brežiški policisti pri Zakotu našli manjši nasad indijske konoplje. Gre za 44 sadik. Lastnik se še ni javil, vsekakor pa ga bodo našli policisti. S konopljo so se ubadali tudi policisti iz Krškega. Ugotovili so namreč, da ima G. K. iz Krškega nasad indijske konoplje. Po odredbi sodišča so prav tako v torek opravili hišno preiskavo in našli 62 sadik. Zoper lastnika bodo podali kazensko ovadbo.

Z MOTORJEM V ZID

KRŠKO - V petek, 7. avgusta, je v naselju Dolenja Pirošica na lokalni cesti Malence-Šutna-Križaj ob 17.30 prišlo do prometne nesreče, v kateri se je hudo poškodoval 17-letni voznik kolesa z motorjem yamaha BWS 50 C. A. Peljal je po lokalni cesti iz Malence proti Bušeci vasi. Ko je v Dolenji Pirošici pripeljal do križišča, kjer se cesta odcepi desno proti Cerkljam in levo proti Bušeci vasi, ni upošteval prometnega znaka, ki opozarja na vstop na prednostno cesto, ampak je z nezmanjšano hitrostjo nadaljeval vožnjo. V tem trenutku je iz Bušec vasi po prednostni cesti z osebnim avtomobilom pripeljal G. F. Ko ga je motorist opazil, je sunkovito zavil na desno in istočasno zaviral, a je izgubil oblast nad motorjem in trčil v kamniti zid.

OTROCI NAŠLI MINO

KRŠKO - V soboto, 8. avgusta, se je na policijski postaji v Krškem oglasila I. M. iz Krškega in povedala, da so otroci na Petrovi skali ob Savi našli mino. Policisti so takoj odšli na kraj najdbe in ugotovili, da se 2,5 m od obale 2 m globoko nahaja 80-milimetrska minometna mina, za katero je poskrbel pirotehnik.

VARNOST NA CESTI

Prometni zakon za policiste ne velja?

Bila je prva avgustovska sredo dopoldne, ko se je bralec Dolenjskega lista z avtom peljal skozi dve gosto naseljeni vasi šentjernejske občine. Bil je ogorčen. A ne zato, ker bi opazoval posledice nedavnega neurja, pač pa zato, ker je pred sabo zagledal policijski avto. Kar tako, iz radovednosti, se je odločil, da mu sledi. Razlog: ugotoviti je hotel, kako hitro vozi policist v policijskem avtu. A glej ga vraga: da je to ugotovil, je tvegal kazen najmanj 3 do 5 kazenskih točk in še vsaj 45 tisočakov! Policist šentjernejske policijske postaje se je namreč skozi naselje peljal več kot 80 kilometrov na uro in to brez zvočnih ali svetlobnih signalov, kar pomeni, da je običajen udeleženec v prometu. Bralcu ga je uspelo dohiteti šele, ko je mož v modrem naletel na oviro na cesti - na voznika tovornjaka, ki je prestopal zakon, ki naj bi reševal življenja.

Res da so tudi policisti samo ljudje, ki lahko kdaj storijo kakšno napako, kar se je potrdilo nedavno tega v Velenju, kar sta z življenjem plačala dva mlada človeka. Zgodi se tudi, da ima morda tudi policist kak dan težjo nogo, ki (ne)vede na stopalko za plin pritisne bolj, kot mu dovoljuje zakon. In to celo tako močno, da bi mu moral, če bi ga pri tem štirikrat ulovil radar, vrniti vozniški izpit... A vsak policist bi se moral zavedati, da je prav on s svojim obnašanjem na cesti vzor drugim voznikom.

V ŠENTJANŽU V PEŠČE

ŠENTJANŽ - V ponedeljek, 9. avgusta, je v Šentjanžu ob 6.45 prišlo do hude prometne nesreče, v kateri sta bili dve osebi hudo poškodovani, od katerih je ena kasneje zaradi poškodb umrla. 19-letna Č. R. je z osebnim avtomobilom peljala po klancu navzdol in v levem nepreglednem ovinku z desnimi kolesi zapeljala s cestišča ter po 25 metrih trčila v skupino treh pešcev, ki so po desnem robu cestišča hodili eden za drugim v smeri njene vožnje. Vse tri je vrglo na pokrov motorja ter nato v vetrobransko steklo. Po 19 metrih je s pokrova motorja padla 59-letna U. B., 13 metrov naprej je obležala 48-letna R. N., medtem ko je 63-letni U. A. takoj po trčenju padel po vozišču in se lažje poškodoval. Obe peški sta bili hudo poškodovani. R. N. pa je 10. avgusta v novomeški bolnišnici umrla.

PRETEPAL DOMAČE

NOVO MESTO - V torek, 4. avgusta, so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 42-letnega M. L. iz okolice Novega mesta, ker se je doma prepiral ter pretepal hčerko in ženo. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Ogenj v Mozlju gasilci gasijo že eno stoletje

Praznovanje 23. avgusta

MOZELJ - Prostovoljni gasilci v tem kraju kočevske občine bodo 23. avgusta praznovali 100-letnico gasilske organizacije. Slovesnost bodo povežali z občinskim gasilskim tekmovanjem in razvitjem društvenega prapora.

Danes društvo šteje 50 članov, ki se trudijo, da bi bilo požarov in drugih nezgod čim manj. Lani ni bilo potrebno posredovati niti enkrat, zato ocenjujejo, da je k temu med drugim prispevalo tudi njihovo večletno uspešno preventivno delovanje, ki ga usklajujejo s prebivalci in drugimi na njihovem obsežnem področju, ki sega vse do Spodnjega Loga. V minulih letih se je društvo veliko ubadalo z obnovitvijo gasilskega doma in z urejanjem lastništva doma.

Naj ob visokem jubileju omenimo tudi delo učitelja Cirila Dequala, ki je bil v ta kraj na osnovno šolo premeščen leta 1936. Prišel je z Dvora pri Žužemberku, kjer je bil šolski upravitelj in leta 1932 med ustanovitelj prostovoljne gasilske čete Dvor, kjer je aktivno delal vse do odhoda v Mozelj. Ob praznovanju 100-letnice gasilske organizacije v Mozlju se čestitkam pridružuje tudi uradno Dolenjskega lista!

V. D.

ILEGALEC JE BIL PLAVALEC

BREŽICE - V torek, 4. avgusta, okoli 3. ure zjutraj je Romun ilegalno prišel v Slovenijo tako, da je preplaval Sotlo. Pot je nadaljeval v notranjost naše države, a so ga že v Črncu ustavili brežiški policisti in ga vrnili na Hrvaško.

ŽRTEV NESREČE JE BILA KAPELICA - Skoraj leto je že minilo, ko je v Dolenjem Karteljevem vaščanu iz Sela pri Zagorici v dolino pobegnil traktor, ki se je ustavil v kapelici, katere lastnik je domačin Jože Florjančič. Vaščani se upravičeno jezijo na povzročitelja nesreče, saj je kapelica, ki je stara več kot stoletje, od takrat podprta s stebri, saj je bil spodbit stebel, kapelica pa je sedaj vse prej kot v ponos vasi. Upajmo, da bo vaščan iz Sela pri Zagorici našel mojstra, ki bo popravil kapelico, pred zimo, saj je lahko sneg zanj usoden. (Foto: T. G.)

Posebna ponudba bele tehnike Gorenje

- PC v BTC, Novo Mesto
- PC v Intermarket centru, Brežice

od 17.8. - 22.8.'98

S kartico Kovinotehna 4-5 % gotovinski popust!

Hladilnik 284 L z zamrzovalno komoro MPC 74.790 sit	Pralni stroj PS 413, izvojni model MPC 51.890 sit	Štedilnik KV 245 2 plin, 2 električna z elektr. vžigom MPC 54.900 sit
--	--	--

KOVINOTEHNA

Nemogoče je mogoče

NA LEVI OVINEK, NA DESNI TRANSPORT KOVAČIČ - Bršljinčani pa tudi vsi ostali, ki nakupujejo v diskontu Kmetijske zadruge, morajo na glavno cesto zapeljati na slepo. Na levo je nepregleden ovinek, na desni strani pa parkiran tovornjak s priklopnikom, naložen z Renaultovimi vozili. Dokler ne bo počilo, je še v redu, ko pa bo, bo verjetno kriv voznik, ki bo s stranske ulice zapeljal na glavno cesto. Upamo, da bodo zapis prebrali tudi na Policijski postaji in poskrbeli za neodgovorno parkiranje! (Foto: M. L.)

Boštjan Mervar osmi na začetku portugalskega kolesarskega pekla

V ponedeljek se je v španski Sevilli začela 60. Volta, dirka po Portugalskem - Velika vročina - Kljub nesreči Boštjan Mervar med deseterico - Zmagal Čeh Jan Svorada

NOVO MESTO - Prva etapa največje kolesarske dirke, na kateri je vozilo katerikoli slovensko moštvo, 60. portugalska Volta, se je za Krko Telekom razpletla dobro, saj so Novomeščani z osmim mestom Boštjana Mervarja izpolnili del naloge, to je uvrstiti se med deset najboljših v posamezni etapi.

Že pogled na štartno listo dirke Po Portugalskem, na kateri so se znašla mnoga znana imena svetovnega poklicnega kolesarskega cir-

kusa iz najboljših moštev na svetu, je zbuja spoštovanje. Na štartu sta bili tudi dve najmočnejši poklicni moštvi na svetu Mapei in Festina, med posamezniki pa velja omeniti svetovnega prvaka iz leta 1992 Giannija Bugna, češkega sprinterskega asa Jana Svorada in odličnega švicarja Oscarja Camenzinda. Dodatne skrbi je trenerju Srečku Glivarju povzročila še huda vročina, saj so, ko so Novomeščani pripotovali na štart prve etape v špansko Sevillo, tam namerili kar 43° C, za vsako etapo pa bodo morali Glivarjevi pomočniki za fante pripraviti vsaj 100 litrov različnih napitkov in vode.

Kot rečeno, se je prva etapa za Krko Telekom razpletla v skladu z načrti. 158 km dolgi uvod v 14-etapno dirko je odločil ciljni sprint, ki ga je dobil Svorada, s precej sreče pa se je med deseterico najboljših uvrstil tudi novomeški adut Boštjan Mervar. Pred končnim razpletom je namreč ostal brez pomočnikov iz moštva, ki naj bi mu pripravili ugoden položaj za uspešen sprint, povrhu vsega pa se je 200 m pred ciljem zapletel z enim izmed tekmovalcev, tako da se je komaj odbr-

Boštjan Mervar

žal na kolesu, kljub temu pa je silovito odspiral in osvojil 8. mesto, kar kaže na dobro formo in obeta, da bo Boštjan na Portugalskem v naslednjih tednih še večkrat med najboljšimi. Vsi ostali kolesarji Krke Telekom so na cilj pripeljali v času zmagovalca. Izidi 1. etape: 1. Svorada (Češka, Mapei), 2. Rossato (Italija, Scigno), 3. Barbosa (Portugalska, Banesto), 8. Mervar, 21. Šumanov, 32. Stangelj, 47. Miholjevič, 54. Pintarič, 74. Sviben, 134. Murn, 140. Filip (vsi Krka Telekom).

I. V.

NOVOMEŠKA REKREACIJSKA NOGOMETNA LIGA

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto je razpisala občinsko rekreacijsko ligo v malem nogometu. Tekmovanje v štirih ligah se bo predvidoma začelo 30. avgusta. Rok za prijave je 14. avgust, obrazce za prijavo in dodatna pojasnila pa dobite na Agenciji za šport, tel. 322 267.

AVGUSTA MESOJEDEC

SEVNICA - Na avgustovskem turnirju v pospešenem šahu za odprto prvenstvo Sevnice je nastopilo deset igralcev, zmagal pa je Zvonko Mesojelec, ki vodi tudi v skupnem seštevku. Vrstni red turnirja: 1. Mesojelec 8,5, 2. Kranjec 6,5, 3. Glavač 6, 4. Mirt 4,5, 5. Blas 4,5; skupni vrstni red po 8 turnirjih: 1. Mesojelec 75, 2. Glavač 58, 3. Derstvenšek 55, 4. Blas 54, 5. Mirt 33. (J. B.)

TURNIR V MALEM NOGOMETU

KOČEVJE - V soboto, 15. avgusta, se bo ob 10. uri na novem igrišču na Marofu v Kočevju začel tradicionalni turnir v malem nogometu. Poleg ekip z ribniško-kočevskega območja bodo na turnirju igralle še ekipe iz Gerovega pri Delnicah, s Prevalj in iz Ljubljane. Ob turnirju bo potekalo družabno srečanje s piknikom.

SPUST PO KOLPI

VAS - Da bi poživili poletne dejavnosti ob Kolpi, bodo člani turistično-sportnega društva Kostel tudi letos pripravili tradicionalni rekreativni spust Slovenske reke v kajaku, kanuju in raftu. Hkrati bodo predstavili kajakaško šolo Janeza Skoka. Tekmovanje bo v soboto, 15. avgusta, ob 11. uri med Faro in Žlebo. Po tekmovanju bo pri okrepčevalnici Samsa na Žagi družabno srečanje in podelitev priznanj.

TREMA ZATRESLA BRULČEV LOK - Član novomeškega lokostrelskega kluba Bojan Brulc iz Dolenjskih Toplic je od 3. do 9. avgusta nastopil na svetovnem prvenstvu v poljskem lokostrelstvu v Obergurglu na avstrijskem Koroškem. Mesto v reprezentanci si je prislužil z odličnim nastopom na državnem prvenstvu, na tako velikem tekmovanju pa je nastopil prvič. Žal je bil psihični pritisk zanj tokrat prehud, tako da niti približno ni mogel streljati, kot je sposoben in kot si je želel, tako da je med 35 tekmovalci v olimpijskem slogu zasedel zadnje mesto. Zmagal je Shales iz Velike Britanije, najboljše uvrščeni Slovenec v tej disciplini pa je bil Vlado Rosa na 25. mestu. Od slovenskih reprezentantov se je na prvenstvu najbolje odrezal Marjan Podržaj, ki je v disciplini goli lok osvojil bron, kar je eden največjih uspehov slovenskega lokostrelstva, v boju za tretje mesto pa je premagal tovariša iz reprezentance Maksija Muznika. Prihodnje leto bo v Bovcu evropsko prvenstvo, na katerem želi Brulc; če bo spet izbran v reprezentanco, popraviti spadrslija iz Obergurgla. (Foto: I. V.)

S tršo palico Jure do finala

Jure Rovani si pred evropskim atletskim prvenstvom želi uvrstitve v finalno tekmovanje

BREŽICE - Brežičan Jure Rovani, 23-letni skakalec ob palici, je edini Posavec med 23 člani slovenske atletske reprezentance, ki bo prihodnji teden nastopil na evropskem prvenstvu v Budimpešti. Z velikimi tekmovanji v članski konkurenci nima ravno najboljših izkušenj, saj je lani na svetovnem prvenstvu ostal brez izida, ker ni preskočil začetne višine 530 cm. Letos je dobro pripravljen, kar dokazuje tudi nov državni rekord 555 cm, ki ga je dosegel pred mesecem v Trstu.

Zadnje dni pred odhodom v Budimpešto Jure s trenerjem očetom Poldetom dela predvsem na piljenju tehnike skoka, sicer pa so njegovi treningi bolj lahkotni. Zjutraj po sproščujočem teku naredi nekaj vaj za gibljivost, popoldansko vadbo pa izmenično posveča tehniki in posebnim vajam za moč in hitrost. Zelo veliko časa namenja sproščanju in psihološki pripravi na veliko tekmovanje. Slovenska reprezentanca bo na prizorišče evropskega prvenstva odpotovala v nedeljo, v soboto pa bo Jure opravil še zadnji trening, ko bo s skoki iz polnega zaleta preizkusil dve novi, trši palici, s katerima še ni skakal. Kvalifikacije skoka ob palici bodo v torek, prvi dan prvenstva, ob 11.30 uri, v kolikor bi se uvrstil v finale, pa bi nastopil še enkrat v četrtek popoldne.

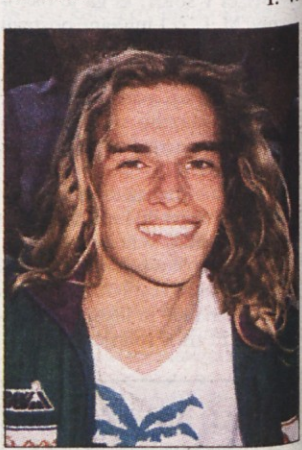
Po besedah očeta Poldeta bo prebiti se v finale zelo težko, saj bo za kaj takega najverjetneje treba popraviti državni rekord, kar pa je Jure ta čas vsekakor sposoben.

Jure bolj kot o rezultatu razmišlja o uvrstitvi, ki je na takem tekmovanju pomembnejša od izidov. Kje naj bi bilo njegovo mesto, še ne more povedati, saj ne ve, kateri tekmeči bodo na prvenstvu nastopili. Kaj več bo lahko

povedal, ko bo že znana lista udeležencev kvalifikacij. Želi si nastopiti v finalu, kar bo velik uspeh, saj se je kakovostni vrh v skoku ob palici zadnja leta zelo

• Jure Rovani je letos uspešno končal študij športa v Združenih državah Amerike in se bo do olimpijskih iger v Sydneyu povsem posvetil atletiki. Želi, da bi tako kot precej njegovih kolegov iz reprezentance, dobil zaposlitev na ministrstvu za obrambo ali kaj podobnega, druga možnost pa je, da bi ga kdo izmed pokroviteljev podprl do te mere, da bi bil rešen denarnih težav in bi se lahko povsem posvetil se trenin- gom in tekmovanjem. Od sedaj so mu najzvesteje stali ob strani pri Vinu Brežice, precej pa mu pomaga tudi maser Anton Golobčič.

razširil, Jure pa je s svojim rekordom med evropskimi skakalci uvrščen okoli 35. mesta. Kot pravi, je vse odvisno od vremenskih razmer in njegovega trenutnega razpoloženja, malo pa tudi od sreče.

Jure Rovani

Odbojka na mivki v Kočevju

24-urno tekmovanje v igranju odbojke na mivki v Kočevju - Še eno igrišče

KOČEVJE - Zaradi želje članov Odbojkaškega kluba Kočevje, da bi lahko trenirali odbojko na mivki, je kočevski podjetnik Jože Corel že pred tremi leti ob svojem gostišču v Mahovniku uredil za to primerno igrišče. Na njem se danes dnevno izmenja okoli 20 aktivnih igralcev in rekreativcev, kljub temu pa, kot pravi Corel, čeprav je edino tovrstno igrišče na Kočevskem, mnogi v Kočevju zanj še vedno ne vedo.

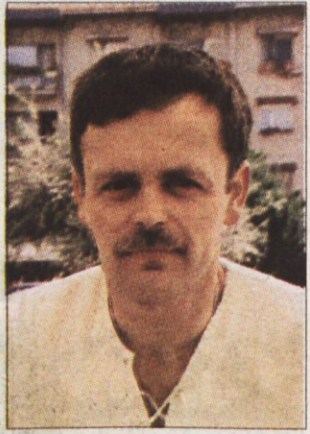
V Kočevju športu še zdaleč niso tako naklonjeni, kot v mnogih drugih slovenskih mestih, zato se kočevski športniki le s težavo uspevajo prebijati med najboljše. Kljub temu pa zaradi nadarjenosti in prizadevnosti nekaterim to vendarle uspeva. Tako sta denimo tudi odbojkaša Aleš Drobnič in Tomaž Obravnič na letošnjem državnem prvenstvu v odbojki na mivki v Slovenski Bistrici osvojila 5. me-

sto, dekletki Sandra Turk in Renata Vidmar, ki zaradi poškodbe Vidmarjeve letos nista nastopili, pa sta bili lani celo tretji. Škoda bi bilo zato, kot meni Corel, da takšnih uspehov ne bi podprli.

Da bi popularizirali igranje odbojke na mivki, predvsem pa, da bi pri pristojnih na občini in Športni zvezi vzpodbudili več posluha za ta pri nas še razmeroma mlad šport, so se v vodstvu Odbojkaškega kluba Kočevje odločili, da bodo v sodelovanju z gostiščem Corel organizirali tekmovanje v 24-urnem igranju odbojke na mivki. Tekmovanje bo v petek, 21. avgusta, s pričetkom ob 17. uri, pričakujejo pa, da se ga bo udeležilo od 80 do 100 tekmovalcev, ki se bodo razdelili v ekipe vzhod-zahod pomerili v različnih starostnih skupinah od najmlajših do najstarejših. Poleg domačih ljubiteljev odbojke na mivki se bodo tekmovanja udeležile tudi ekipe odbojkaških klubov in rekreativcev iz drugih slovenskih mest in med temi tudi iz Žužemberka, kjer bo jutri in pojutrišnjem potekalo že 4. odprto prvenstvo Dolenjske v odbojki na mivki za člane in rekreativce.

24-urno igranje odbojke na mivki naj bi, kot pravi Corel, v Kočevju postalo tradicionalno, zato potrebujejo pomoč vseh, ki lahko denarno ali drugače prispevajo k uspešni izvedbi prireditve. Prihodnje leto bodo v Kočevju organizirali tudi turnir za registrirane igralce in rekreativce, upajo pa tudi na organizacijo državnega prvenstva, zaradi česar bo Corel, kot pravi, že prihodnje leto ob obstoječem uredil še eno igrišče.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Jože Corel

Borut po očetovih stopinjah

Borut Strel na züriškem plavalnem maratonu zmagal med mladinci - Edini pravi dolenjski plavalec

TREBNJE - "Jabolko na pade daleč od drevesa", lahko mirne duše zatrdimo za Boruta Strela, 15-letnega sina znanega ultramaratonskega plavalca Martina Strela. Borut je očitno očetov naslednik v pravem pomenu besede. V nedeljo je v Zürichu prvič nastopil na plavalnem maratonu in na 3-kilometrski razdalji proge na jezeru med Rapperswilom in Zürichom zmagal med mladinci, v absolutni konkurenci pa je bil tretji.

Borut je sprva očeta le spremljal na njegovih plavalnih podvigih, ko mu je bilo deset let, pa si je na očetovo veliko veselje zaželel, da bi postal pravi plavalec. Oče ga je odpeljal v Ljubljano, kjer se je Borut pridružil naraščajnikom plavalnega kluba Ljubljana, v katerem vadi še sedaj. Zanimivo je, da je Borut edini z ožje Dolenjske, ki se res-

no ukvarja s tekmovalnim plavanjem.

Prva leta so bili Borutovi obiski treningov precej neredni, saj so ga morali v Ljubljano voziti starši, kar ni bilo vedno izvedljivo. Ko se je Borut pred dvema letoma vpisal na šišensko športno gimnazijo, je bilo vse lažje. Sedaj redno vadi sedemkrat na teden v bazenu in še dvakrat na trikrat na suhem, kjer dela veliko vaj za gibljivost, pri vajah za moč pa uporablja le lahke uteži, saj je po mnenju njegovega trenerja Vlada Čermaka, ki je dolgo vodil tudi slovensko plavalno reprezentanco, za težje uteži s 15 leti še premlad. Borutovi disciplini sta 400 in 1500 m kralj, kar dokazuje, da je Strel ovrednotil zelo vzdržljiv. Ker resno vadi šele dve leti, zelo hitro napreduje. Na 400-metrski razdalji je s časom 4:46 že krepko prebil mejo 5 minut. Naporne vsakodnevne treninge in tekmovanja dobro usklajuje tudi z učenjem, kjer nima težav, saj je oba letnika končal s prav dobrim uspehom. Pravi, da mu gre na roke tudi športnikom prilagojeni učni sistem in profesorji, ki na šišenski gimnaziji znajo prislusniti športnikovim željam in potrebam.

Da bi presedlal med maratonske plavalce, je zanj še prezgodaj in o tem še ni veliko razmišljal, ob očetovem zgledu in po züriški izkušnji pa je nad plavanjem na daljše razdalje zelo navdušen. Meni, da bi že sedaj brez težav lahko nastopil tudi na daljših tekmah, tam nekje do 15 km. I. V.

Borut Strel

Trebanjci bodo letos spet dobri

Prvi preizkus je pokazal, da ima Trebnje letos še močnejše moštvo kot lansko leto - Jani Likavec dobro vodil igro - Na domačem turnirju Trebanjci premagali Italijane in Hrvate

TREBNJE - Prvi preizkus nove, nekoliko spremenjene vrste trebanjskega rokometnega prvoligaša je pokazal, da bodo Trebanjci tudi prihodnje sezone v boju za mesto med najboljšimi štirimi v državi, vrh pa je tako in tako že dolga leta rezerviran za Pivovarno Laško. Konec prejšnjega tedna so Trebanjci v domači športni dvorani pripravili mednarodni turnir, na katerem so presenetljivo lahko premagali italijansko moštvo Arag Rubiera in Karlovac.

Strokovno vodstvo trebanjskega rokometnega prvoligaša želi pripravljenost svojih igralcev med pripravami na novo prvenstveno sezono preizkusiti na tekmah z znanimi in dobrimi moštvami. Na teh tekmah želijo preizkusiti predvsem igralce, ki so letošnje poletje okrepili njihovo moštvo, in mladince, ki že trkajo na vrata prvega moštva in v Trebnju med zelo resno računajo, da bodo igrali vidno vlogo že v prihodnjem prvenstvu.

V prvem delu priprav so trebanjski rokometniki pod vodstvom trenerja Miša Toplaka največ časa podelili telesni pripravljenosti, manj pa so delali z žogo, zato je dobra igra na turnirju presenetila tudi samega trenerja, ki je po turnirju dejal: "Fantje so kar predobro igrali, saj smo šele na začetku priprav in z žogo še nismo delali. Prva postava je boljša kot lani, saj je hitrejša

in bolj eksplozivna. Njeno igro je zelo dobro vodil Jani Likavec, ki je velika pridobitev za moštvo. Mladince bomo morali 'prizemljiti', da jim po tokratni dobri igri ne bi prehitro zrastle krila."

Kondicijske priprave bodo Trebanjci izvedli kar doma oziroma na turistični kmetiji Obolnar na Čatežu, vmes pa naj bi se pomerili še z nekaterimi močnimi moštvami, kot so Pivovarna Laško, Prevent in zagrebški Medveščak.

Izidi tekem: TREBNJE : ARAG RUBIERA 28:22 (15:7); TREBNJE : Likavec 5, Stojaković 5, Hribar 4, Blagojevič 3, Teržan 3, Šavrič 2, Gradišek 2, Podbregar 2, Radelj 1. Mežnaršič 1; TREBNJE : KARLOVAC 32:21 (18:10); TREBNJE : Šavrič 6, Blagojevič 6, Teržan 5, Likavec 4, Žitnik 3, Stojaković 3, Radelj 1, Hribar 1, Podbregar 1. D. M.

NENAD STOJAKOVIČ bo tudi v naslednji sezoni steber obrambe rokometnega moštva Trebnjega, zelo nevaren pa je eden izmed najmočnejših slovenskih rokometišev tudi v napadu. Na turnirju je na dveh tekmah dosegel skupaj 8 zadetkov.

Kadeti in mladici prvi v Barceloni

RIBNICA - Na velikem mednarodnem rokometnem festivalu v Barceloni so letos nastopile tudi tri ekipe iz Ribnice. Kadeti, sicer tretje uvrščeni z zadnjega evropskega prvenstva so v konkurenci 16 ekip osvojili prvo mesto, saj so v finalu premagali danskega Bjerringbro-Keum s 16:14.

Prvo mesto so osvojili tudi mladinci, ki so v razburljivi finalni tekmi premagali španskega Roviresa s 14:13. Tekma se je v rednem delu končala s 13:13, v podaljšku do "zlatega zadetka" pa je Ribničan Mare Hojč priigral zmago svoji ekipi. Veterani so zaradi spodrsrljaja organizatorjev igrali med člani in v močni konkurenci petnajstih ekip osvojili šesto mesto. V odločilni tekmi pa jih je premagal domačin Lores s 13:12. M. G.

SKUPNE PRIPRAVE

KOČEVJE - Na igriščih v športnem parku Gaj so imeli skupne kondicijske priprave igralci namiznoteniškega kluba Melamin in košarkarskega kluba Snežnik. Oba kočevska drugoligaša se načrtno pripravljata na novo sezono in po besedah kondicijskega trenerja Marjana Oražma so prvi del nalog uspešno opravili. Zdaj ene in druge čakajo bolj zahtevne priprave, kjer bodo odigrali več prijateljskih tekem.

Andrej Markovič

5

Nekoč bo Bela gora tudi moja

Ko se včasih vrnem z odprave, mi marsikdo zavida, češ kakšne lepote sem užival tam gori. Pa ni vse tako lepo. V mrazu in vetru je vzpenjanje na goro pravo trpljenje, v na fotografijah idiličnem taboru, vkopanem v sneg, pa živiš kot žival. Spiš oblečen v šotoru, okoli katerega je vse pobruhan in rumeno od urina ter polno zmrznjenih iztrebkov. A ko prideš na vrh, je vse pozabljeno in ko doma gledaš diapozitive, se ti zazdi, da je bilo res tako lepo, kot kažejo posnetki. V spominu ostanejo le lepi trenutki - sonce, ki je po viharju pogledalo izza oblaka in te ogrelo, prijateljev nasmeš, stisk roke, požirek toplega čaja...

Ko smo naslednji dan prigazili do tabora II, nas je tam čakalo razočaranje. Orkanski veter je šotore povsem zasul s snegom, ki je bil trd kot beton. Pet ur smo kopali, da smo se lahko vselili. Namesto da bi energijo ohranili za vzpon na vrh, smo jo velikodušno trošili za odmetavanje snega. Ko smo sedli k počitku, smo še pozno v noč kuhali čaj, veliko pili, jedli in zaspali v upanju, da nam bodo naslednji dan himalajski bogovi stali ob strani. Šerpe svoje bogove prosijo za naklonjenost tako, da napnejo molilne zastavice, upali smo, da bodo pomagale tudi nam.

Zbudilo nas je sončno jutro in temno modro, skoraj črno nebo. Občutek, da smo prvi, ki nam bo sojeno priti na vrh obljudljene gore, nas je navdajal z optimizmom. Zakorakali smo na strm greben nad taborom II, ne vedoč, da se vzpenjamo mimo zasutega šotora, v katerem sta med viharjem za večno zaspala Francozinja Chautal Maudit in njen soplezalec šerpa. Tedi, Duš in Blaž so se prejšnji dan pravilno odločili in se umaknili v dolino, Francozinja, ki je pred tem že stala na vrhu kar petih tisočakov, pa je naredila usodno napako. V zasutem šotoru sta s šerpo ostala brez kisika in se zadušila. Ista usoda bi čakala tudi našo trojko.

Napredovali smo počasi. Po grebenu so tekle že prej pritrjene vrvi, ob katerih smo se vzpenjali s pomočjo žimarjev. Vse bi šlo veliko hitreje, če ne bi v kar 30 kg težkih nahrbtnikih kot mule tovorili vso opremo za tabor III in za pot na vrh ter potrebno hrano in pijačo za nekaj dni. Počutil sem se dobro, kar mi je dajalo upanje, da bo tokrat bolje kot v mojem prvem poskusu. A se je kmalu začelo. Začelo me je zvijati v trebuhu in dobil sem napad driske. Hudo nerodna reč je to. Kar nekaj časa in moči porabiš, da odpneš trislojno obleko. Prvič me je presenetilo, tako da sem se podelal kar v hlače. Da bi se vrnil v tabor po rezervne spodnjice, ki jih tam pravzaprav sploh nisem imel, mi

Pogled na severno steno Daulagirija s tibetanskimi molilnimi zastavicami, s katerimi šerpe prosijo bogove za naklonjenost.

ni padlo na kraj pameti. Driska me je v hipu tako zdelala, da je teža nahrbtnika hitro postala neznosna. Moji koraki so bili čedalje počasnejši, dihanje hitrejšo, vse pogostejši počitki pa so mi vse manj pomagali.

Sprva sem počival na vsakih deset korakov, potem pa še pogostejše. Od napora se mi je že kar mešalo. Kljub 22 letom se že precej dolgo ukvarjam z alpinizmom, naučil sem se trpeti, čeprav v trpljenju nikoli nisem užival, kot mislijo ljudje, ki nas imajo za mazohiste. Počitki so trajali nekaj minut, sledili pa so si na pet korakov. Vsak korak je bil prava muka in ko sem ga zmozel, sem bil srečen, saj mi je do vrha ostal še eden manj.

Med dolgimi počitki sem se naslonil na cepin in dihal, dihal, dihal... Nekajkrat sem se zalotil, da sem za hip zaspal. Celo sanjal sem, čeprav sem oči zatisnil le za nekaj sekund. Te kratke sanje so bile vse bolj halucinacije. Komaj sem še ločil, kaj je res in kaj se mi le dozdeva. Kljub vsemu sem ostal le dovolj priseben, da sem v halucinacijah prepoznal še en znak možganskega edema. Odločil sem se v trenutku in se obrnil. Hvala bogovom, kajti misli so mi vse bolj ugašale, postajal sem malodušen, vseeno mi je bilo za vse, kar se okoli mene dogaja. Še najraje bi se kar ulegel v sneg in privezan na vrh zaspal, zagotovo za vedno.

Toda želja po življenju je bila močnejša od utrujenosti. Poklical sem soplezalca in jima dal kuhhalno opremo in zdravila ter jima zaželel srečo. Zaželel sem si, da mi z vrha prineseta kamenček, potem pa odhitel v dolino. Od začetka je bilo še huje kot navkreber, a zavest, da mi bo z vsakim korakom lažje in da se z vsakim korakom vračam v življenje, je iz mojega onemoglega telesa izcedila nove moči. V glavi mi je odzvanjala ena sama beseda - dol, dol, dol...

Kot da ne bi bilo dovolj, se je od nekdaj vzel še veter, ki je v nekaj trenutkih prerasel v orkan. Ozračje je pobesnelo, vrv je kot nitko premetaval po zraku, nič več nisem videl. V trenutku sem bil ves zasnežen. Veter je kar pometal z mano po grebenu.

ODBOJKA NA PESKU

ŽUŽEMBERK - Odbojkarški klub Žužemberk bo ob otvoritvi novih igrišč za odbojko na pesku na Loki pripravil že četrto Odprto prvenstvo Dolenjske. V petek, 14. avgusta, se bodo med sabo pomerile ekipe, ki bodo sestavljene iz registriranih igralcev, v soboto pa bodo prišli na svoj račun rekreativci. Prijave zbira in pojasnila daje Dare Pucelj, telefon (068) 87-365.

ŠOLA KOŠARKE ZA NAJMLAJŠE

NOVO MESTO - Košarkarski klub Krka bo v ponedeljek, 17. avgusta, na košarkarskem igrišču na Loki začel s košarkarsko šolo za najmlajše, namenjeno dečkom od 1. do 6. razreda osnovnih šol iz Novega mesta in okolice. Treningi bodo ob ponedeljkih in sredo od 17. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 11. ure. Vsak udeleženec dobi košarkarsko žogo Spalding in majico košarkarske šole. Mesečna šolnina znaša 2.500 tolarjev.

BOŽIČ TRETJI

NOVO MESTO - Novomeški šprinter Tomaž Božič je na manjšem atletskem mitingu v Linzu s časom 10,70 osvojil tretje mesto v teku na 100 m. Zmagal je Urban Acman, ki je Tomažu pred tednom dni na državnem prvenstvu v Mariboru odvezel državni rekord na tej razdalji. Tokratni Božičev izid je dober, saj je tekmovalcem pihal veter v prsa.

Županska dirka v Šenjerneju

Osrednja konjeniška prireditel z dirko županov - Odmeven uspeh Šentjernejanov v Ljutomeru

ŠENTJERNEJ - V šentjernejskem konjeniškem klubu morajo biti z letošnjo sezono, ki se te dni bliža svojemu vrhuncu, zelo zadovoljni, saj jim gre dobro tako na tekmovalnem kot tudi na organizacijskem področju. V nedeljo so nastopili na najhitrejši letošnji dirki v Ljutomeru, kjer so imeli prste vmes tudi pri državnem rekordu za triletnike, ki ga je s časom 1:17,0 postavil zebec domačina Jožeta Sagaja Dali. Do izjemnega rezultata je namreč precej pripomogel tudi šentjernejski zebec Bukefalos z Vojom Maletičem v sulki, ki se je vse do cilja za Dalijem boril za zmago in na koncu s časom 1:17,1 zasedel drugo mesto, medtem ko je bil član Posavja Krško Franc Cetin z Jarodom (1:18,4) tokrat četrti.

Prvo nagajeno uvrstitev je s petim mestom (1:19,6) v tretji dirki dosegel Jože Judež z Valatom. V četrti dirki je vnovič imenitno nastopila triletna kobilica Draga Lesa Rita Rina, ki je po zelo slabem startu premagala vse tekme in s šilomskimi časom 1:18,6 dokazala, da je iz šampionskega testa, hitrost njenega kasa pa je bila zelo blizu

Dalijevemu. V isti vožnji je Surya z Vojom Maletičem s časom 1:19,3 zasedla peto mesto. Krčani so se v Ljutomeru najbolj veselili po sedmi dirki, ko je Lučič z Lamexom B s časom 1:17,6 zasedel drugo mesto. I. V.

• V nedeljo, 16. avgusta, bodo ob 15. uri Šentjernejčani na domačem hipodromu pripravili veliko konjeniško prireditev z osmimi točkami sporeda. Nastopili bodo tudi vsi domači konji, ki so glede na zadnje nastope dobro pripravljeni, največ pa tudi tokrat pričakujejo od Bukefalosa in Ite Rine. Tokrat bodo tudi v Šentjerneju po zgledu Ljutomerčanov poskusili pripraviti kasaško dirko županov, na kateri naj bi nastopili prvi možje Krškega, Brežic, Škocjana, Novega mesta in Šentjerneja. Za nastop na dirki, kjer bodo izžrebani konji štartali z mesta s pomočjo svojih lastnikov, sta najbolj zagreta domači župan Franc Hudoklin in Škocjančan Janez Povšič. Mladim do 15. leta starosti tudi tokrat ne bo treba plačati vstopnine.

VRAGOLIJJE NA DIVJI KRKI - V dneh, ko neznosna vročina ljudi spravlja v obup, so med športnimi aktivnostmi najbolj primerne tiste na in v vodi. Krka je v svojem gornjem toku vedno dovolj hladna za prijetno osvežitev, na nekaterih mestih pa tudi dovolj divja za veslače na divjih vodah, da pridejo na svoj račun. S posebnimi rodeo kajaki, ki so zadnja leta med rekreativnimi kajaki vse bolj priljubljeni, se da tudi v Krki takole postaviti pokonci ali celo narediti salto naprej, le nekaj več veslaškega in plavalnega znanja pa tudi poguma je za take vragolije potrebno imeti. Fotografija je nastala v toku ob enem izmed slapov pod Draščo vasjo. (Foto: Z. Malina)

NA TRIGLAV IZ DOLENJSKIH TOPLIC - Rekreativna kolesarja Franc Mišmaš iz Meniške vasi in Bogdan Muška iz Škrl sta si 25. julija zadala podobno nalogo, kakršne se je pred leti lotil Sandi Bauer. Natanko ob polnoči sta v Dolenjskih Toplicah na jasi med prireditvijo Topliška noč sedla na kolo in se odpeljala v dolino vrat, kjer sta se obula v planinske čevlje in se povzpela na Triglav ter se še isti dan na enak način vrnila v Dolenjske Toplice. 345 km dolgo pot sta nameravala opraviti v 24 urah, a sta se ušla in se domov vrnila kar štiri ure prej. Na sliki: Mišmaš in Muška na vrhu Triglava z znakom pokrovitelja.

Pri nakupu novega avtomobila Citroën AX ali SAXO boste dobili še **brezplačno kasko zavarovanje** Zavarovalnice Maribor.

avto s smetano

Avto boste dobili pri Vašem najbližjem prodajalcu Citroënov, za smetano pa bo poskrbela Zavarovalnica Maribor.

Tako bo Vaš novi avto lahko vedno kot nov.

CITROËN

Avto, ki vam zleze pod kožo

Citroën priporoča **TOTAL**

www.citroen.si

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Ljudstvo se je spravilo že pred leti

Dol. list št. 28, 16. julija

Beseda sprava je res lepa beseda. Vsebinska beseda sprava pa še lepša in notranje bogata. Sprava oživlja ali celo osrečuje. Resničnost spravljanja je le prenehanje sovraštva. Spravljanje se vedno le dva. Lahko si podamo roke, z besedo oprosti, vse to spremlja prijazen pogled in mimika obraza. Mnogo sprav pa uredi šele smrt, kajti človek je svojevrstno bitje, ki ne pozabi tako hitro. Zato je sprava pri njem dolgotrajna in počasna.

Potomci obeh taborov ne potrebujejo sprave. Oni so začeli življenje kot otroci v vrh in šolah brez sovraštva. Edini cilj jim je bodočnost, mir, prijateljstvo, ljubezen in dobro življenje. Pomagajmo jim to ustvariti. Po vojni smo to storili. Iz nič smo ustvarili mnogo. Tako lahko trdim, da je generacija po vojni do starosti 50 let že spravljen brez lustracije in raznih sprav. Hvala mladim za to dejanje. To vrednoto obdržite do smrti. Nepoštenim voditeljem ne dovolite, da vas razdvajajo.

Sovraštvo, nastalo med vojno, je izumrlo. Večina se je spravila ali skušala pozabiti. Spravo pa zopet spravljajo na dan. V Kočevju so spravo pojasnili le partizani. Kolaboracionisti in njihovi voditelji ter cerkveni predstojniki pa kar molčijo. Tudi ti se morajo opravičiti in obžalovati grozodejstva, ki so jih storili med vojno. Do sprave mora priti na obeh straneh. V nasprotnem primeru naj spravo prekličejo tudi zmagovalci.

Poleg dokumentiranih dogodkov naj opišem še svoje, ki podpirajo mojo trditev. Gimnazija Novo mesto - leto 1942. Okupacija. Verouk sta poučevala dva kaplana ter starejši duhovnik Azman, ki ni bil politik. Bil je le pravi dušni pastir. Proti okupatorju, italijanskim fašistom, je bilo po straniščih napisanih mnogo parol Osvobodilne fronte in znakov proti okupaciji. Veroučitelj je predlagal izključitev iz gimnazije in internacijo na Rab. Na zagovor je poleg drugih poklical mene in brata Metoda, odpel je frak in pokazal belogardiščne hlače in za pasom pištolo. Ob pogumnem tveganju nas je rešil razrednik Grbec.

CIRIL PLUT
Krško

• Želim povedati še tole: Slovensko partizansko vojsko pa so, predvsem na Dolenjskem, v glavnem sestavljali kmečki kršćanski fantje, ki so jim pobožne mame všile v žepce svince, da jih bo Marija obvarovala smrti. Mnogo jih je obvarovala pred okupatorjevo vojsko, manj pa pred domačo. Ko pišem ta članek, mi pred oči prihaja fotografija škofa Rožmana, kako sedi med svojimi oficirji in vojaki domobranci, lepo oblečenimi. Žal ne obstaja fotografija škofa Rožmana s kmečkimi fanti - partizani, ki so bili vsi kršćani, pobožni, hodili tudi iz brigad v cerkev in prosili duhovnika, da je za njih zmolil mašo.

Diši po predvolilnem golažu

Dol. list št. 31, 6. avgusta

Kljub večkratnemu pozornemu branju mi ni jasno zakaj se je g. Boris Hribernik, skrivajoč se za odborom Zelenih Novega mesta, javil v časniku s toliko žolča k

odločitvi, da se je slednjič podelilo koncesijo za gradnjo verige vodnih elektrarn na Savi.

Res je, da je Posavje v drugem času nekaj spadalo pod novomeški okraj. Ne spomnim pa se niti enega vzglednega primera, da bi navzdol, četudi po Krki, razen umazanije za Kostanjevico, priromalo kaj pozitivnega. Zato mu že kar na začetku svetujem tudi zdaj, da bi g. Hribernik kot okoljevarstvenik storil kaj koristnega, če bi očistili reko Krko, saj je za to še dovolj časa, predno bo na vrsti HE Mokrice. Drugače pa naj skrb za gradnjo preostalih HE pusti kar nam Posavcem, sami pa naj najdejo kar najhitreje primerno traso za še en krak avtomobilske ceste, da se bomo manj tvegano vozili v Ljubljano. Nekateri v okviru Savaprojekta so se s tamkaj organiziranim združenjem na to že kar dobro pripravili. Posavci smo tudi že sedeli na ekoloških delavnicah in kot kaže, bomo še. Ker mi torej ni jasen razlog za pljuvanje po oddaji koncesije, bom ugibal še enkrat.

Sam se ne nameravam trapiti ob vseh 7 točkah pisanja g. Hribernika. To pa predvsem zato, ker ga ni bilo na spregled, ko smo se mi v naši krajevni skupnosti Boštanj z dosti manj izkušnjami spopadali z lokacijskim načrtom za drugo v vrsti savskih HE, HE Boštanj. Kot sem še ugotovil v drugi javni polemiki, gre za dober lokacijski načrt, z izjemo mojega in podobnega mnenja drugih vaščanov. Številni argumenti g. Hribernika namreč preprosto ne držijo. Podjetje Savske elektrarne že lep čas ni več na lokaciji na Hajdrihovi 2, temveč v Medvodah! G. Hribernik bo moral odločanje o vseh z zakonom predpisanih pogojih za d.o.o. prepustiti za to takrat odgovorni upravni enoti Ljubljana-Vič-Rudnik, ki je to nekega daljnega 17. 7. že odločila. S sklepom pristojnega Okrožnega sodišča v Ljubljani je bilo tudi odločeno, da se g. Boruta Miklavčiča razreši kot direktorja Sava, d.o.o. Podjetje Savske elektrarne je še vedno v popolni lasti države, da bo jasno, kdo stoji za vsem tem, tako kot stoji za drugim tujim partnerjem avstrijska država, namreč za Verbundom.

Kot sem v DL že večkrat tudi javno pisal, g. Hribernika nisem nikoli srečal na strokovnih posvetih, ko smo se še z dipl. inž. Vekoslavom Korošcem s Turbinoštituta borili za verigo HE na Savi. Upajmo, da bo čim prej prišlo do podpisa pogodbe med obema družabnikoma Save, d.o.o. in vasa zahvala posavskima poslancema LDS, senovškemu oziroma krškemu poslancu Branku Janču in brežiškemu Jožetu Avšiču ter posavski MGZ.

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

Minister na Trdinovem vrhu

Dol. list št. 30, 30. julija

Ne bom komentiral obiska slovenskega obrambnega ministra mag. Alojza Krapeža na Trdinovem vrhu, njegovega sprehoda prek hrvaškega ozemlja do vojaške postojanke in njegove nediplomske izjave svojim političnim somišljenikom iz Slovenske ljudske stranke, saj sem o tem že dosti povedal. Navedel pa bom pisanje novinarja Nikole Damjanica v Nedeljskem dnevniku 2. avgusta pod naslovom "Južna meja", kjer piše: "V Zagrebu sta se minuli teden po dveletnem premoru sestali hrvaška in slovenska skupina, ki sta zadolženi za določitev državne meje. Po vesteh, ki so pricurile v javnost, komisiji nista dosegli kakšnega posebnega napredka pri določanju morske meje in nekaj delov meje v Prekmurju.

Sporen naj ne bi bil le Trdinov vrh, ki je v bistvu Sveta Gora, saj naj bi stražnica Slovenske vojske stala na hrvaški strani! Ne glede na to, da bodo pogajanja za dokončno razmejitve med državama zanesljivo dolgotrajna in še naprej mučna, bo zanimivo spremljati način, kako bodo pogajalci ali pa sama vlada "prepričali" slovensko javnost, da je, denimo, Trdinov vrh hrvaški. V vsem poasosovojitvenem času so namreč najrazličnejši "domoljubi" slovensko javnost tako ali drugače hrupno prepričevali, da gre za naše ozemlje, ki ga pod nobenim pogojem ne bomo dali. Kaj je takšno obnašanje povzročilo, najbolj zgornjo priča Dnevnikova anketa, v kateri je le deset odstotkov vprašancev pripravljenih popustiti hrvaški strani glede Trdinovega vrha."

Sledijo podatki iz ankete o Piranskem zalivu, kjer je slovenska jav-

nost še bolj neizprosnna, vendar je tretjina vprašanih za pogajanja "čeprav je očitno, da je slovensko javno mnenje vse bolj radikalno in nekritično glede urejanja spornih zadev z južno sosedo".

"Kaj bo to pomenilo pri političnih kupčijah in strateških strankarskih premikih, ni težko ugotoviti. Boj za "nacionalne interese" bo zagotovo v ospredju tako koalicijskih strank kot tudi opozicije. Stopnjeval se bo z bližanjem predvolilnega časa, kar pomeni, da še zlepa ne bomo uredili odnosov s Hrvaško. Sedanje razpoloženje javnosti namreč grozi, da bo kakršnokoli poskušanje razumljeno kot narodna izdaja, tako da se bosta težko našla politikel ali stranka, ki bo(sta) nase prejel(a) breme kakršnegakoli kompromisa na tem področju."

Boljšega komentarja o zadevah okoli južne meje, posebej Trdinovega vrha, že dolgo nisem prebral v slovenskih časopisih. Novinar Dnevnik je natočil čašo čistega vina tistim, ki verjamejo politikom in strankam. Kdaj bodo to storili le ti(te), kajti "farbanja" je že bilo zadosti. Ali pa hočemo še enkrat na Krvavi kamen?

IGOR JUGOVIČ
Zagreb-Metlika

Avtohiša daje državi manj, kot bi morala

Delavci Avtohiše za zakonitost

Dol. list št. 30, 30. julija

Po objavi člankov "Delavci Avtohiše za zakonitost" in "Avtohiša daje državi manj, kot bi morala", ki sta bila objavljena v Dolenjskem listu dne 30. 7., se v tržnem položaju in poslovanju podjetij Avtohiša Novo mesto, Servisno prodajni center, d.o.o. in ITG AHB Avtohiša, Servis, zastopstva, trgovina, d.o.o., ni spremenilo ničesar. Glede na takšno stanje in ravnanje korektnih poslovnih partnerjev in prijateljev je gotovo, da škodoželjnost, ki je pogojevala oba omenjena članka, ni dosegla svojega namena, čeprav sta namenjena temu, da ju relevantno okolje podjetij nikakor ne bi spregledalo.

Če gre v članku za tolikšno "senzacionalnost", da povezuješ trud dveh manjših podjetij, ki si prizadevata uspeti na področju, na katerem so prejšnja podjetja in njihova vodstva propadala, z ministrskim predsednikom in ministrskimi stolčki, je prav, da imaš v rokah močne doka-

Horvat, bivši pomočnik direktorja idr. Ko člani odbora sedaj opozarjajo na dolg Avtohiše, d.o.o., do Direkcije RS za ceste iz naslova pobranih prispevkov za uporabo cest, pozabljajo, da je bil njihov "patriotizem" bistveno manjši, ko so sami vodili to podjetje.

• Naravnost je namreč treba povedati, da terjatev Direkcije RS za ceste, ki se nanaša na "njihovo" obdobje, ni bila zgolj "precej nižja", kot navajajo v svojem prispevku, ampak je ob nakupu Avtohiše s strani GPB, d.o.o., znašala približno 47.500.000 tolarjev oziroma več kot pol milijona mark.

• V svojem prispevku ostajajo člani Odbora upnikov kot vodstveni delavci nemi tudi o izgubi, s katero je poslovala Avtohiša, d.o.o., in ki je znašala v letu 1995 20.903.000 tolarjev, v letu 1996 58.804.000, v letu 1997 pa že celih 102.539.000 tolarjev.

• Tudi terjatev članov odbora do Avtohiše, d.o.o., iz naslova manj izplačanih plač postaja jasnejša ob podatku, da so si v letu 1995 brez ustreznih sklepov, predvsem pa brez vidne ekonomske podlage in učinkov, povečali plače kar na cca 160.000 tolarjev (za razliko od večine delavcev Avtohiše, d.o.o., ki so ostali na ravni tarifnega dela kolektivne pogodbe).

Naravnost bi bilo torej treba povedati, kdo je podjetje spravilo tako globoko v rdeče številke, da je sploh šlo v prodajo. Dejstvo, da je prejšnje vodstvo podjetja pred koncem leta 1996 kupilo za 100.000 tolarjev aspirinov(!), verjetno samo po sebi ni bilo usodno, je pa gotovo simptomatično za nastanek dolgov, ki jih bo podjetje moralo odplačati v nadaljevanju poslovanja. Treba je povedati, da je bilo na nepremičninah podjetja v času njegovega nakupa s strani GPB, d.o.o., vključenih za 150.000.000 (več kot milijon in pol mark) hipotek in so zastavne pravice obstajale tudi na zalogah. Na podlagi navedenega in ker je dolgo-ve do Direkcije RS za ceste treba plačati, čemur se novo poslovanje v lastnik Avtohiše, d.o.o., nikoli nista izmikala, je "skrb" članov Odbora, da bo sedanji lastnik "prišel do celotnega neobremenjenega premoženja, upniki pa bi ostali praznih rok" neutemeljen in samo demagoški poudarek. Zgoraj imenovani člani Odbora pa bodo glede na to, kar so "dobra" storili za Avtohišo, d.o.o., morali pač še dokazati svojo upravičenost do takšnih plač, kot so si jih določili. Odločitev o tem vprašanju je na strani pristojnega delovnega in socialnega sodišča, pred katerim so člani Odbora postopke že začeli, zato je s strani piscev spornih člankov pritisk na javno mnenje in na to sodišče neutemeljen in nepotreben. Na drugi strani je bilo po nakupu v

ni davčni organ preveril pravilnost obračunavanja v letu 1997 (zapisnik Up-1/970095). Ugotovil je, da je prometni davek obračunan povsem pravilno.

Ker so avtorji članka "Avtohiša daje državi manj, kot bi morala" strokovnjaki, ki so jo vodili pred nakupom, s strani GPB, d.o.o., nikakor ne more biti razumljivo, da si kljub temu postavljajo vprašanje, "kdo je zaračunal in plačal davek od storitev oziroma stroškov uvoznika". Odgovoriti jim je treba, da je to storil uvoznik, Odbor pa dobro ve, kdo je to.

Člani Odbora bodo (razen za druge svoje trditve) morali nositi odgovornost tudi za trditve, da se "od prevzema Avtohiše, d.o.o., s strani Verstovske dalje" ne obračunava prometni davek od blaga in materiala, ki ga je Avtohiša, d.o.o., porabila za svoje potrebe, kar vse nato povezujejo s trditvijo o obveznosti Verstovškovih podjetij do države v višini 1,5 milijona mark, kot trdijo, brez obresti. Kakor smo že omenili, je obračunan in plačan ves prometni davek, ne glede na posku-se posameznih članov Odbora, ki so bili nekaj časa zaposleni pri Avtohiši tudi po nakupu podjetja s strani GPB, d.o.o., da bi z namerno nepravilnim delom kompromitirali novega (neplaniranega in zato nezake-lenega) lastnika.

Glede na zgoraj povedano predstavlja torej naslov drugega članka "Delavci Avtohiše za zakonitost" zgolj cinizem. Razen tega bi bilo koristno, če bi se avtorica članka ga. Gazdovoda kot novinarka poučila o temeljnih vprašanjih stvarnega in korporacijskega prava, predno je javnost obvestila, da je prodajno pogodbo med Avtohišo, d.o.o., in Avto Krka, d.o.o., iz Pisec sklenila ista oseba in da je Jože Verstovšek prodal premoženje "sam sebi". Pravne osebe imajo seveda svojo subjektiviteto, cilje in poslanstva, Jože Verstovšek pa je fizična oseba, zato je prej navedena novinarska trditev ne samo pravno nevzdržna, temveč je sama sebi nasprotna in nesmiselna.

Če se naprej piše o tem, da je Avto Krka, d.o.o., prodala tretjino nepremičnin Termotehniku, d.o.o., ko sploh še ni bila lastnik nepremičnin, bi bilo enostavno pred tem vpogledati datum predmetne pogodbe. Gotovo je, da bi takšno ravnanje zahtevala tudi novinarska pravila. V tem primeru pa bi se seveda ugotovilo, da Avto Krka, d.o.o., dela nepremičnin ni odprodala prej, predno je postala lastnik in da je bila prodajna pogodba potrjena s sodno poravnavo Okrožnega sodišča v Novem mestu z dne 28.1.1998. V tem primeru pa bi članek ostal brez enega svojih "senzacionalnih odkritij".

Na istem mestu novinarka povsem nekritično povzema trditve nekega "podpisnika", ki je seveda ostal anonimen, ki skuša ob vsem izmišljenem podtakniti še sum škodovanja družbenega premoženja. Tudi v tem primeru pa avtorjem ni šlo od rok, saj gre v obravnavanem primeru zelo očitno za posle in premoženje zasebnih podjetij.

Eden od vrhuncov lažnega obveščanja javnosti pa v spornem članku predstavlja obvestilo, da so delavci Avtoservisa, d.o.o., "uspešni z izbrisno tožbo podjetja ITG", kar naj bi se zgodilo v začetku julija letos na Okrajnem sodišču v Brezicah. Podjetje ITG AHB Avtohiša, d.o.o., je v letu 1994 kupilo del Avtoservisovih nepremičnin, ne pa vsega njegovega premoženja, pri tem ni šlo za prikrito in divje lastninske Avtoservisa, d.o.o., ampak za nakup dela nepremičnin pod nadzorom in z odobritvijo Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo. Podjetje ITG AHB Avtohiša, d.o.o., kot kupec na izvedeni postopek ni moglo imeti pomislekov, če nanj ni imel pripomb državni organ, ki je bil ustanovljen ravno za nadzor lastninskega. Za nakup dela Avtoservisovih nepremičnin je ITG AHB Avtohiša, d.o.o., tako imela vsa dovoljenja državnih organov, ki so jih od nje oziroma Avtoservisa zahtevali državni organi, ne nazadnje tudi Okrajno sodišče v Brezicah, ki je kupno pogodbo vključilo v zemljiško knjigo. Za kupca takšna pogodba ni mogla in ne more biti sporna, saj je normalno, da je tedaj zaupal državnim organom. Sedaj pa se postavljajo vprašanje, od kod novinarka "ve", da naj bi delavci uspešni z izbrisno tožbo. Morda iz istega vira, ki bi vedel pojasniti, kdo in komu v korist je od ITG AHB Avtohiše, d.o.o., zahteval, da pod ceno odprda del nepremičnin, torej istih nepremičnin, na katerih mu sedaj odreka lastninsko pravico, zakaj je v letu 1996 enostavno zbrisal lastninsko pravico ITG AHB Avtohiše, d.o.o., in enostransko

vnkžil nazaj Avtoservis (kar je bilo nato popravljeno na podlagi sklepa Višjega sodišča v Ljubljani), zakaj sodnik okrajnega sodišča kljub zahtevi za prenosom pristojnosti obravnava spor med ITG AHB Avtohišo, d.o.o., in delavci Avtoservisa vrednosti 56.000.000 tolarjev, čeprav je okrajno sodišče pristojno za spore le do vrednosti 2.000.000 tolarjev, zakaj sodnik obravnava izbrisne tožbe delavcev Avtoservisa, d.o.o., čeprav zanjo niso aktivno legitimirani, zakaj se tožniki (delavci Avtoservisa, d.o.o.) javno hvalijo, da jim je sodnik obljubil, da bodo dobili vse, kar jim gre, da jih bo poklical skupaj, da bodo to zadevo "skupaj rešili". Vprašujem se, niso takšne reakcije v času, ko so se podjetja postavila na noge in se uspešno razvijajo, rezultat določenih parcialnih interesov.

Lahko namreč poudarimo, da se podjetja uspešno razvijajo in da so bila po podatkih Gospodarskega vestnika med najhitreje razvijajočimi se podjetji v Sloveniji v vsakem letu od začetka poslovanja dalje. Za razliko od prejšnjega obdobja Avtohiše Novo mesto, d.o.o., in primera Avtoservisa, d.o.o., ko investicije v podjetji niso bile plačane, so naša vlaganja pokrita. V vsakem letu od nastanka dalje pa so naša podjetja dodatno zaposlovala, tako da je število zaposlenih naraslo na 110 ljudi, ki so v podjetjih našli svojo ekzistenco in zadovoljstvo. Za ta čas, ki gospodarstvu ni najbolj naklonjen, štejemo to za lep uspeh v upanju, da peščica nezadovoljnih, ki je sebe verjetno videla v teh podjetjih v drugi vlogi, najbrž med lastniki, našega prizadevanja ne bo porušila.

JOŽE VERSTOVŠEK
Avtohiša, d.o.o.
ITG AHB Avtohiša, d.o.o.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 31, 6. avgusta

Najprej moramo gospoda S. P. P. je v eni od trebanjskih vasi odkril domnevno izkoriščanega hlapiča, pohvaliti, da je opozoril na težave človeka, saj v današnjem času družbi manjka občutljivosti za težave drugih. Škoda pa je, da je izbral daljšo pot za razrešitev problema navedenega človeka. Veliko bolj bi mu lahko pomagal, če bi se oglašil na Centru za socialno delo Trebnje, kaj, ko je izvedel ali videl izkoriščanje, seveda pa tudi, da bi povedal, za koga gre. Če so razmere res take, kot jih navaja gospod S. P., bi takoj vzpostavili stik z družino in oskrbovancem in če ne bi šlo drug- gače, bi tudi našli zanj novo družino. Mogoče bi nam prav gospod, ki opozarja na problem, lahko pomagal, da bi ogroženemu človeku našli nov, primernejši dom. Tako pa na pobudo navedenega gospoda preverjamo razmere vseh, ki so v oskrbi drugih družin in bo mogoče tisti, o katerem je govora, v obravnavi zadnji.

Hkrati naj dodamo, da v naši občini načrtno razvijamo oskrbo mlajših odraslih oseb v drugih družinah, ker je v Sloveniji za mlajše odrasle osebe premalo mest v socialnih zavodih, ker je oskrba v drugi družini cenejša oblika kot doma, hkrati pa je za veliko ljudi, ki izhajajo iz kmečkega okolja, to tudi najprimernejša oblika. Nekateri po svojih močeh sodelujejo pri kmečkih opravilih, vendar se nad tem ne pritožijo. Seveda so meje koristnega in dopustnega sodelovanja, vendar se o teh mejah dogovarjamo skupaj z oskrbovancem in družino, v kateri živi. Če so meje preokračene in spremembe na bolje niso možne, za oskrbovanca iščemo novo družino ali domsko oskrbo.

Pri iskanju novih družin, ki bi prevzele oskrbo tistih ljudi, ki ne živijo v primernih okoliščinah, bi nam bila zelo dobrodošla pomoč občanov, ki so občutljivi na težave drugih in ki imajo mogoče celo ustrezne pogoje za to, da bi prevzele tako osebo v svojo družino. Zato vabimo gospoda, ki je opozoril na problem in tudi vse druge, ki bi želeli pomagati ogroženim ljudem, da se oglašijo na tukajšnjem Centru in sporočijo svojo pripravljenost za sodelovanje.

ANICA MIKLIČ
direktorica Centra za socialno delo Trebnje

• Siljenje v spravo pomeni zgolj obnavljati stara sovraštva, znova razcepiiti slovenski narod. (akademik Pretnar)

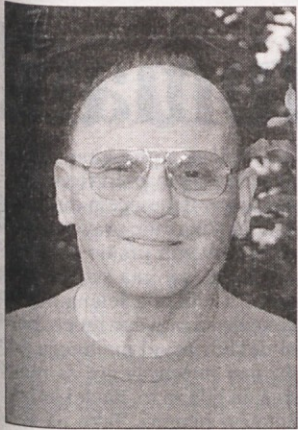
ze za svoje trditve. Ni pa prav, če le-teh nimaš, ki si dejstva preprosto izmisliš, glavo pa po nojevsko vtakneš v pesek, kolikor ne zaradi strahu, pa služec svojemu namenu: seveda senzacionalizmu in škodoželjnosti. V omenjenih člankih se je ravno takšno ravnanje piscev zgodilo prevečkrat, da bi se prizadeti podjetji, lahko posvečamo samo svojemu rednemu delu in poslovanju, ampak sta prisiljeni obvestiti javnost ne o "svoji resnici", ampak o obstoječih dejstvih, ki so podatkom spornih člankov nasprotna.

Uvodoma je treba povedati, da pod prispevek "Avtohiša daje državi manj, kot bi morala" podpisani Odbor upnikov za manj izplačane plače ni nikakršen anonim, ampak ga sestavljajo zlasti prejšnji vodstveni delavci Avtohiše: Franc Košiček, bivši vodja finančno-računovodske službe, Rudolf Hudoklin, vodja trgovine, verjetno Franjo

celotni projekt zaradi posodobitve, obogatitve prostora in racionalizacije vloženih okrog 150.000.000 tolarjev, kar predstavlja vrednost kompleksa, ohranjanja pa tudi delovna mesta. Večina zaposlenih je doslej vseskozi premagovala vse težave, med drugim tudi večkratno in samo negativno pisanje istega časnika, ki s tem zastopa predvsem manjšo skupino ljudi, ki so odšli, deloma zaradi neproduktivnosti, nedobronamernosti in drugih razlogov.

Vse nadaljnje trditve članov Odbora, ki se nanašajo na domnevne nepravilnosti pri obračunavanju prometnega davka od prodaje novih uvoženih vozil in prometnega davka od blaga in materiala, ki ga je Avtohiša, d.o.o., porabila za svoje potrebe, je zlahka ovreči Avtohiša, d.o.o., obračunava in vplačuje davek od prometa proizvodov in storitev na enak način kot podjetje GPB, d.o.o., pri tem podjetju pa je pristoj-

70 let Toneta Viranta

Tone Virant je zgovorna in živa priča minulih dogodkov. Veliko ve in mnogo ljudi pozna. 7. avgusta je praznoval svoj 70. rojstni dan in čestitki z dobrimi željami se kot dolgoletnemu dopisniku pridružuje tudi Dolenjski list.

Rodil se je v vasi Gabrje pri Soteski leta 1928 v leseni koči. Že v osnovni šoli je bil dober pisec spisov. "Svoj prvi spis še vedno hranim nekje na podstrešju," se spominja Tone. Kot desetletni deček je že sodeloval

v kulturno-umetniškem društvu, predvsem po zaslugi zavzetnega učitelja. V partizane je šel še kot napol otrok, po vojni pa je bil med tistimi, ki so z golimi rokami obnovili žago. Kasneje se je preživljal kot lesni delavec in se pred 20 leti upokojil. Po vojni se je priključil kulturno-posvjetnemu društvu, ki se je kasneje imenovalo Zarja. Kot talentirani igralec je sodeloval na vseh predstavah. Na leto so odigrali do dve različni igri in gostovali tudi po okoliških krajih. "Na predstave smo se vozili z vozovi, na katerih so bili vsi naši rekviziti. To je nekaj nepozabnega," dodaja. Med prstovoljnimi akterji, ki so sodelovali v društvu, je bil med najaktivnejšimi in je vedno igral glavne vloge. "Občinstvo nas je sprejemalo z navdušenjem, včasih smo morali zaradi premajnega prostora za gledalce igrati ponoviti," se spominja vedno polnih dvoran. Leta 1987 je Zarja prenehala delovati.

Ob zajetnem kupu knjig hrani tudi skrbno shranjene pesmi. "Pesmi sem začel pisati že med vojno, večino pesmi je otožnih

in domovinskih. Smešne so le tiste, ki sem jih napisal za svatbo. Običajno so pred poroko prišli k meni in rekli: Stric Tone, pesem bi radi. Pa sem jo napisal, v pol ure. Tudi do 30 kitic." Mnogo pesmi pa je zavrgel. Že zgodaj je začel kot dopisnik pisati v številne časopise. Danes njegove prispevke, ki jih tudi shranjuje, lahko zasledimo v Dolenjskem listu in Delu.

Soteškim otrokom pa je Virant znal vedno pripovedovati zanimive zgodbe. "Veliko sem slišal od starih ljudi. V zimskem času smo ob večerih otroci poslušali srhljive pripovedke o gradu, o ravnanju grofov do tlačanov. Še mnogo tega je živega," dodaja Tone. Zgodovina ga je zanimala ves čas, veliko knjig je prebral, že njegova knjižnica jih ima nad tisoč. Je eden redkih ljudi daleč naokoli, ki veliko ve o krajih in ljudeh in ima shranjenih, tako v glavi kot na listih, veliko zanimivosti.

Pred slabim letom je bil operiran, a se bolezn ni vdal. Še vedno ima veliko volje do dela in življenja. Rad hodi in živi z naravo, ki mu pomeni vse. "Zadovoljen sem že, če grem na hrib in gledam v dolino," pravi skromno. A. JERNEJČIČ

MAŠA NA GORJANCIH - V Miklavževi cerkvi na Gorjancih, podružnični cerkvi šentjernejske župnije, nekakrat na leto poteka maša, ki se je vedno udeleži lepo število ljudi, ki nalašč za to pridejo iz doline. Še posebej majno v časih Miklavževih cerkev na 965 m nadmorske višine vaščani Cerovega Loga, ki pravijo, da imajo na Gorjancih svojo cerkev in svojo gostilno. Zadnjo julijsko nedeljo je v polni Miklavževi cerkvi (na fotografiji) maševal šentjernejski dekan Trpin. (Foto: A. B.)

Iz vrst najuglednejših domačih likovnih ustvarjalcev je prejšnji teden odšel mojster France Mihelič, ena izmed vodilnih osebnosti našega slikarstva, ki je predvsem z risbo in grafikom, zlasti barvno, vidno zaznamoval razvojno podobo slovenskega slikarstva za več kot zadnje polstoletje. V visoki jeseni življenja se je po skoraj sedemdesetletnem nenehnem ustvarjanju tiho poslovil od nas plemenit človek in velik umetnik.

O Miheličevi življenjski in umetniški poti, o njegovih pomembnih umetninah in priznanjih doma in po svetu je bilo veliko povedanega, napisanega in filmsko posnetega. Znanе so mnoge podrobnosti iz njegovih študijskih let v Zagrebu, pa prvih ustvarjanj v Dolenjskih Lazah, v Kruševcu in na Ptuj, od koder sta se s prof. Jankom Jarcem aprila 1941 zadnji hip srečno umaknila pred nacisti. V okupirani Ljubljani se je počutil kot tujec; službo in rimsko študij, ki mu jo je ponujala zasedbena oblast, je odklonil. Težko se je preživljal, pravzaprav je le živel. Konec avgusta 1941 se je Mihelič pridružil slovenskemu narodnoosvobodilnemu gibanju. To odločitev je štel za domovinsko dolžnost. Po umetniški razstavi Debenjak-Jakac-Mihelič, ki so jo odprli prve dni decembra 1941 v Jakopičevem paviljonu, ga je Stane Mikuž, likovni kritik Slovenca, ocenil kot "umetnika po božji volji".

Desetega septembra 1943 se je France Mihelič z bratom Jožetom z vlakom odpeljal proti Dolenjski. S seboj je imel

Tam nobenih ni skrbi...

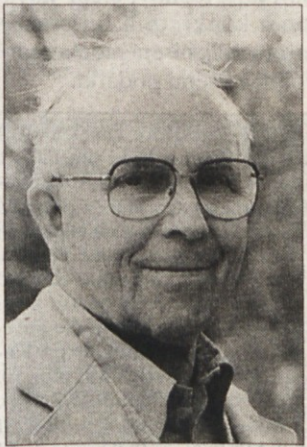
V spomin najstarejšemu slovenskemu slikarju, partizanu, učitelju, akademiku in dragemu človeku Francetu Miheliču

"napotnico", ki mu jo je dal Božidar Jakac še pred svojim odhodom iz partizane in na kateri je pisalo: "France Mihelič - propagandna komisija Izvršnega odbora Osvobodilne fronte, javka v Dolenjskih Toplicah".

Umetniku se je odprl nov svet. Že prej je vsa leta zvesto izražal dogajanje časa. Do kraja predan samostojni risbi, ki jo je v življenju razvil do popolnosti, je risal reveže, gostače in uboge najemnike, ljudi z dna, vaško in primestno revščino, obup in stiske, propadajoče hiše, prizore iz skromne in revne domače železničarske družine, lakoto in otroke, berače, pokopališča in ure brez kazalcev. Že skozi vsa njegova zgodnja dela se je vlekla kot rdeča nit socialna stiska najbolj prizadetih. Ptuj jim je dodal Kurente in prve demone, ljudske običaje in obrede, maske in miselni svet, kakršnega dotlej v domačem likovnem svetu še nismo imeli. Z Mrtvim kurentom je stopil v slovensko umetnost drugačen čas. Ko je pozneje na Rogu spoznal in se potopil v močnost gozdov in smisel človekovega boja za narodovo in osebno svobodo, Mihelič ni ostal le pošten kronist tistega usodnega časa. Kot umetnik ga je oplemenitil, vojnim grozotam in trpljenju je dodajal svoj fan-

tastični svet, razdejanja in tragiko je slikal z očmi in s srcem humanista, neposrednega pričevalca vsega takratnega gorja, ki pa je vendarle bilo edina možna pot do boljšega sveta. Pokazal in ohranil nam je svet, kakršen je bil v resnici. Okoli 600 risb in grafik, nastalih v partizanih, ostaja ena izmed najdragocenejših dediščin in likovnih pričevanj tistih velikih dni.

Po vojni se začenja tretje obdobje v umetnikovem življenju. Domišljijski svet se mu je odprl v še širša obzorja, topla lirična baladnost je prehajala v še izrazitejši svet fantastike odča-

France Mihelič

ranega sveta. O vsem tem imamo mnogo zapisanih pričevanj, ki kažejo Franceta Miheliča kot izredno sugestivnega umetnika, ki pa je bil hkrati predvsem tudi slikar-pesnik. O tem nam je njegova hčerka Alenka Puhar v veliki monografiji o Francetu Miheliču iz leta 1997 med drugim povedala, da je bila

"... očetova potreba po ritmičnih in v verze nanizanih besedah tako velika, da se je ob odhodu v partizane odločil za tisto gesto, ki jo imajo skeptiki za prenapeto propagandno izmišljotino: vzel je miniaturno Franceta Prešerna, je vtaknil v prsni žep in odnesel v tiste sodne dneve, kjer pa, v nasprotju s Stritarjevo domnevo, živ krst ni spraševal po tej izjemni knjižici, da bi ocenil vrednost naroda. Vso izdelano in lisasto jo je varno prinesel nazaj v nevojni čas..."

Franceta Miheliča sem po zaslugi Janka Jarca spoznal na njegovi razstavi leta 1966 v Dolenjski galeriji, leta 1973 v kostanjevskem Lamutovem salonu in zatem na razstavah v Ljubljani. Naneslo je, da sem ga v zadnjem desetletju večkrat naprosil za podpis ali uvodno besedo v njegovih knjigah in katalogih, "nosil" pa sem tudi pošto s pozdravi med Jankom Jarcem in njim. Sicer prijatelj in pedagoga, še iz ptujskih let in

Dr. Zvonetu Babiču v spomin

Predzadnjega julija smo se na pokopališču v Ločni in nato na pokopališču pri Treh farah v Rosalnicah pri Metliki poslovili od pokojnega dr. Zvoneta Babiča, internista, ki se je posebej ukvarjal s sladkorno boleznijo in revmatološkimi obolenji. V imenu internega oddelka novomeške bolnišnice se je od njega poslovila dr. Sonja Steklasa, ki je med drugim povedala:

"Dr. Zvone Babič se je rodil 5. septembra leta 1957 v Novem mestu. Zgodnje otroštvo je preživel v Drašičih v Beli Krajini, leta 1972 pa se je skupaj s starši preselil v Metliko. Gimnazijo je končal v Novem mestu. V šolskem letu 1976/77 se je vpisal na medicinsko fakulteto v Ljubljani, kjer je diplomiral 13. decembra 1982 in se nato zaposlil v Zdravilišču Dolenjske Toplice. V času službovanja je opravil diplomski tečaj iz farmakoterapije in tečaj iz akupunkture v Zagrebu. Udeležil se je več revmatoloških kongresov v tujini in tudi podiplomskih seminarjev iz revmatologije, ki jih je organizirala Revmatološka klinika v Ljubljani. Po triletnem delu

v Zdravilišču Dolenjske Toplice je leta 1987 začel opravljati specializacijo iz interne medicine v naši ustanovi, kjer se je nato tudi zaposlil in se posvečal predvsem bolnikom z različnimi revmatološkimi obolenji. Specialistični izpit iz interne medicine je opravil 11. junija 1993. Septembra istega leta se je v belgijskem Loeverskusu udeležil prvega evropskega postdiplomskega tečaja iz revmatologije (EULAR) in tako še dodatno utrdil svoje znanje iz klinične revmatologije, imunologije in rehabilitacije.

Dr. Zvone Babič se je intenzivno ukvarjal tudi z bolniki s sladkorno boleznijo. Poleg znanja, ki mu ga je nudila matična ustanova si je pridobil tudi znanje iz racionalne diagnostike in terapije kroničnih komplikacij sladkornih bolezni v Zagrebu pa tudi na številnih strokovnih seminarjih in kongresih doma in v tujini. Bil je član evropskega združenja diabetikov - EASD.

Dr. Zvone Babič se je leta 1996 spopadel z boleznijo, ki se je tiho priplazila v njegovo telo in, čeprav poln volje in energije, je na koncu moral kloniti v neenakovrednem boju z boleznijo.

Več ljubezni je imel dr. Zvone Babič. Prva ljubezen je bila njegova družina, saj je bil ljubeč mož in ponosen očka Blažu, Mihcu in mali Zali. Druga ljubezen je bil njegov poklic, tretja njegovi starši in prijatelji v Beli Krajini in tudi nas sodelavce je nekajkrat popeljal v svet košenic, belih brez in žlahtnih vinogradov.

Zvone, hvališni smo ti za vsa tvoja strokovna razdajanja in prijetna druženja v letih, ki smo jih preživel skupaj."

dr. SONJA CIMERMAN
STEKLASA

Izdani in kaznovani

V razmislek ob Trohinem protestu pred parlamentom

Poznam veliko ljudi, navsezadnje sem žena častnika SV, ki so se na kakršenkoli način žrtvovali in se takrat niso spraševali po svojem življenju in življenju svojih najbližjih. Mislili so le na slovenski narod!

Ali se je takrat in pozneje sploh kdo vprašal, kaj vse so morale prestat in še prestajajo te okrnjene družine, pa ne samo tiste, ki so na veliko žalost ostale brez očetov, mož...

Ti ljudje so danes izdani in kaznovani! Izdani in kaznovani v smis-

lu premeščanja, voženj bivanja v drugih krajih, zniževanju osebnih dohodkov...

Nevedneži se posmehujejo gospodu, ki protestira pred parlamentom. A nihče ne ve, koliko je še razočaranih, žalostnih, nezadovoljnih, obremenjenih častnikov SV.

Ampak - oni še vedno vestno in z vso vnemo opravljajo svoj poklic!

Ali se nihče ne vpraša, pod kakšnim pritiskom, fizičnim in psihičnim, ti ljudje živijo iz dneva v dan in z dobro voljo in nasmejanimi obrazov z vso vestnostjo, odgovornostjo in razumevanjem skrbijo za mlado vojsko?

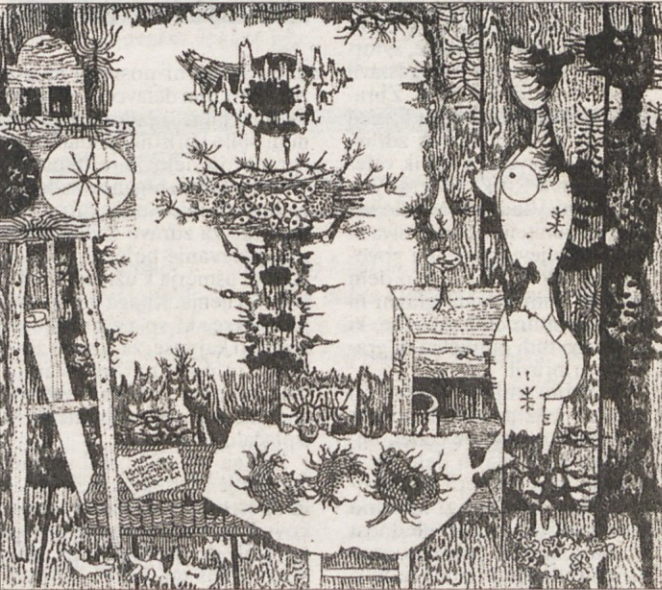
Ali se nihče ne vpraša, če je to še normalno življenje zanje in njihove najbližje, saj je polno stresov in razočaranj, razmišljanj in stisk?

Ali je res naša družba zatajila in ljudem, ki so svoja življenja v času vojne in po njej žrtvovali domovini, ne more omogočiti delovnih mest v domačem kraju, med ljudmi, ki jih poznajo, ki jih spoštujejo in jim zaupajo? In ne nazadnje, da bi več časa preživeli s svojimi otroki, jih spremljali in se z njimi veselili?

Ljudje in časi so se spremenili. Včasih smo na vojsko gledali s ponosom. Danes je skoraj nihče več ne mara. Saj nam jemlje samo denar, naš davkoplačevalcev. O, ko bi Slovenci poznali še drugo plat medalje!

In vprašanje za konec: "Ali boste delali, visoki funkcionarji v slovenski vojski, še naprej tako?"

JOLANDA TEROPŠIČ

France Mihelič: Dafne III. 1965, oglje

s partizanskega Roga, si nista kaj prida pisala niti ne telefonirala, ljubo pa jima je bilo zvedeti obojestranske novice. O tem sem 28. decembra 1995 pisal v Dolenjskem listu.

Ob slovesu od uglednega umetnika sem se spomnil besed, ki mi jih je o svojem dragem tovarišu 4. junija 1995 povedal Janko Jarc. S fantastično izostrenim spominom mi je zrecitiral verze, ki mu jih je med vojno na Rogu povedal France Mihelič, ko sta se menila o življenju in smrti. Tole so Miheličeve besede iz "žalostne pesmi" v dialektu. Včasih so jo peli ljudje, ki so prišli bedet k mrliču:

Eno pesem čmo zapet,
ki je žalostna za slišat,
inu je pripravljena
nam paradiž zagvišat -
od tega žegnanga britofa...

Tam nobenih ni skrbi,
nobenega špetira,
kralj poleg petlerja leži
nu se nič ne zbira.
Nej berač al' postopač
- pa nč drgač...

Dragi mojster France Mihelič - spočijte si zdaj tam, kjer "nobenih ni skrbi". Dovolj ste jih imeli in se za življenja namučili zase, za svoje drage in za slovenski narod.

STONE GOŠNIK

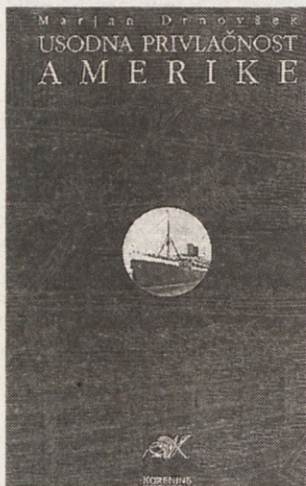
NOVI KNJIGI

Usodna privlačnost Amerike

Kipeča in glasna, nestalna, nejasna / kot demon drveča, ki uspešno hlepeča / zdaj meška, brezstrastna, zdaj trda, oblastna / tu zdrava, petična, v željah nesebična, tam bedna in bolna, brezsrčnosti polna / zdaj kolne, žaluje, v obu-pu vzdihuje / zdaj vseupajoča, o zmagah pojoča do zvezd se raduje.

Tako pronicljivo je pred stoletjem opisal ameriško stvarnost v svoji pesniški zbirki "Iz novega sveta" slovensko - ameriški slavček Ivan Zorman. Žal pa je tako, da kar zmoremo na pesniški ravni, še ne zmoremo tudi na znanstveni, zakaj dejstvo je, da kljub izjemnemu pomenu izseljenstva za slovenski narod ne premoremo celovitega in vsestranskega poglobljenega knjižnega dela, nekakšne epopeje, ki bi slovensko izseljenstvo pokazalo v vseh njegovih razsežnostih. Na tak podvig še čakamo in vprašanje je, če ga bomo sploh še kdaj dočakali, saj čas dela proti njemu.

Čeprav je dr. Marjan Drnovšek, slovenski zgodovinar in arhivist, ta čas zagotovo eden najboljših poznavalcev slovenskega izseljenstva, za svojo knjigo Usodna privlačnost Amerike (izšla v zbirki Korenina, Nova revija 1998) skromno pravi, da je le droben kamenček v mozaiku fenomena slovenskega izseljenstva, je treba najprej povedati, da je to vse pozornosti vredno in v velikim trdom napisano knjižno delo. Njegova največja moč je v posredovanju avtentičnega pričevanja izseljencev samih. O Ameriki in slovenskih Amerikancih sicer že imamo nekaj dragocenih pričevanj (Jurij Trunk: Amerika in Amerikanci, Jože Zvernik: Ameriški Slovenci), ki pa so zastavljena drugače, v njih je v ospredju osebnost avtorjev. Dr. Drnovšek bralcu spregovori skozi dokumentirana pričevanja izseljencev samih. V ta namen je prebrskal vse dostopne arhive, pri potomcih izse-

ljencev ali celo na boljsem trgu pa iskal pisne vire, ki so, četudi še tako nepomembni in osebni, prikazani v celoti pokazali kar najbolj avtentično podoba naših ljudi. Med njimi jih je bilo izjemno veliko s širše Dolenjske, ki so šli s trebuhom za kruhom v deželo svobode in tisočih možnosti - v usodno privlačno Ameriko. V veliki večini so bili to preprosti ljudje, ki jih je na pot pognala osebna materialna stiska, izkazali pa so se tudi s pogumom pri tveganju in s trdoživno slovensko odgovornostjo in prilagodljivostjo. Slovenski izseljenec ni znal v Ameriki ceniti le belega pšeničnega kruha, ki ga doma skorajda ni poznal, ampak je začel ceniti tudi osebno svobodo in enakost med ljudmi, ki mu ni bilo več treba, kot pravi v pismu belokranjski izseljenec, s klobukom v roki stati pred državnim birokratom, ko je uveljavljal svoje elementarne človekove pravice.

Knjigo našim bralcem toplo priporočamo.

MARIAN LEGAN

Zdravje iz čebeljega panja

POLHOV GRADEC - V tem lepem kraju, ki ga zgodovina omenja že davnega leta 1261, v začetku 14. stoletja pa sta bila tu celo dva gradova, je potekala prejšnji teden že štiri-najstič zapored Medena nedelja oz. Dnevi medu. Tu deluje eno izmed najbolj znanih slovenskih čebelarstevskih središč, ki ga vodi mag. Malči Božnar. V Polhograjskem gradu so tokrat odprli razstavo z naslovom Čebele ljudem, na njej pa so 31. julija zvečer najprej predstavili novo knjigo novomeškega primarija dr. Petra Kapša Med in zdravje.

Razstavo je odprl Lojze Peterle, predsednik Zveze čebelarstevskih društev Slovenije, avtorja nove knjige pa je predstavil prof. dr. Jože Drinovec. Zbralo se je nekaj nad 200 ljudi; med gosti je bilo več znanih zdravstvenih delavcev, svetnik veleposlaništva Ruske federacije v Ljubljani Vladimir Minković, mnogo ljubiteljev čebelarstva in pokroviteljev knjige. Za novomeško založbo Erro je o delu govoril Toni Vovko, glavni in odgovorni urednik založbe, ki je knjigo tudi oblikoval in grafično pripravil.

Vsebinsko knjige, ki na 260 straneh v 32 poglavjih podaja vsestransko podobo čebel, njihovega življenja in dela ter o avtorju, ki je posvetil svoji drugi samostojni knjigi izredno skrb, natančnost, preglednost in zaokroženo predstavitev najznačilnejših podatkov o medu in njegovi vlogi v zgodovini človekove prehrane in zdravja, je univ. profesor dr. Jože Drinovec pohvalil kot zbir odličnih podatkov o zdravju in boleznih. Tako kot v spremni besedi v knjigi je tudi v predstavitvenem nagovoru poudaril pomen ugotovitev dr. P. Kapša, da je "... med živa snov, ki je ni mogoče ponarediti - sestaviti iz osnovnih elementov. Izdel ga lahko le čebela. Vsak med je enkrat, njegov vonj in okus nam pričarata cvet, na katerem je nabran, približata ožje in širše okolje, pa tudi razmere, v katerih je bil točen in hranjen".

Čebelarstvo je, kot je med drugim dejal prof. Drinovec, poseben "konjček", ki krepi človekov duh in telo". V novi Kapševi knjigi prepoznamo avtorjevo dolgoletno pedagoško

delo, ki ga ni posvetil samo zdravstvenim delavcem, ampak vsem svojim rojakom. Knjiga nudi obilo koristnih podatkov o zgradbi in delovanju telesnih tekočin, tkiv in organov v zdravju in boleznih. Nudi uporabne napotke za zdravo življenje in preprečevanje bolezni, hkrati pa tudi usmerja k uživanju polnega življenja. Knjiga je napisana za vse, ki so pripravljene narediti kaj zase, za zdravo življenje in čisto naravo. Vanjo vloženo delo je terjalo veliko energije in zbranosti pisatelja, a izplačalo se je.

Knjiga objavlja tudi slovar uporabljenih tujk, našteva vire in upoštevano literaturo, strokovno recenzijo zanjo pa so opravili dr. Rafko Kapš, dr. Peter Kapš ml. in dr. Milivoj Piletič. Avtor se v njej zahvaljuje tudi prof. Jožetu Skufci za sodelovanje. Izid knjige sta poleg manjših pokroviteljev omogočila zlasti Zveza čebelarstevskih društev Slovenije in Krka, tovarna zdravil. Knjiga je v nakladi 3.000 izvodov izšla v knjižni zbirki Razbore, ki jo pri Erru ureja Jože Medle, lepo pa jo je natisnila tiskarna Dan v Ljubljani. Posebna odličnost novega dela je izredna in bogata pestrost številnih črno-belih in barvnih risb, skic ter reprodukcij umetniških del.

V jeseni bo založba Erro knjigo predstavila tudi v Novem mestu. Na željo Čebelarstva v Polhovem Gradcu je dr. Peter Kapš v nedeljo, 2. avgusta, popoldne tam tudi predaval o medu in zdravju.

TONE GOŠNIK

RAJE V REJO KOT LASTNI MATERI

Ni vsaka mati vredna biti mati!

"Zakaj se o pravicah otrok pri nas govori samo ob dnevu otroka in ne ves čas in še posebno takrat, ko bi otroci to najbolj potrebovali, in zakaj se na vsak način štiti mater - tudi takšno, ki ni vredna, da bi bila mati?" sta samo dve izmed številnih vprašanj, ki si jih še posebno v teh dneh zastavlja Ema Šteblaj, stara mama 11-letne Ane in njene pet let mlajše sestre Viktorije, ki sta v ločitvenem postopku staršev Stojana in Jelene Šteblaj iz Kočevske Reke postali predmet njune borbe.

Ali je res, da je Jelena sebična ženska, ki se želi preko svojih otrok le materialno okoristiti, kot to trdi Stojan in njegova mati Ema Šteblaj iz Kočevja, ni zgodba, ki bi jo želeli obelodaniti, ne da bi prisluhnili tudi prizadeti Jeleni. Čeprav sta pripravljena priskrbeti obilico dokazov in prič, ki naj bi potrdile veliko naveznost obeh deklet na očeta in primerenost skupnosti, v kateri sta dekleti prebivali skupaj z očetom in staro mamo zadnja tri leta in pol za njun trajni dom na eni strani, po drugi strani pa naj bi imele o Jeleni in njenem življenju pred in v času zakona s Stojanom povedati "marsikaj", so za odkrivanje tovrstne resnice - pa čeprav, kot pravi Ema Šteblaj, "gre prav in samo zato, da se odkrije resnica" - časopisne strani premajhen prostor. Ne nazadnje; za to obstajajo tudi strokovno usposobljeni organi, od socialnih delavcev in psihologov, do sodišča. Ti nimajo lahkega dela in odločitev, ki jo na koncu sprejmejo, ni nujno, da je vedno tudi najbolj pravična. Prav tega pa se, kot pravi Ema Šteblaj, najbolj boji.

"Tukaj nista važna ne mati, ne oče, še najmanj pa to, kaj si jaz želim. Pomembna sta le otroka! Zato ne razumem, zakaj nihče ne posluša otrok in zakaj jima nihče ne verjame?! Otroške bučke so pametne, iskrene in niso podkupljive in kdor bi jim znal prisluhniti, bi lahko odkril resnico," pravi Ema, ki se boji pravomočnosti sodbe o dodelitvi obeh deklet, ker, kot pravi, strokovne ustanove

svojega dela niso opravile tako, kot bi ga morale. Še več! Socialne delavke naj bi namreč verjele Jeleni le na besedo in tako pisale tudi neresnične zapisnike, v katerih so bile podane laži. Jeleni v bran naj bi se namreč postavile v želji po zaščiti pravic matere. "Tudi sama se strinjam, da otrok potrebuje mater, vendar pa biti mati pomeni dosti več kot samo to, da otroka rodiš. Pomeni, da za otroka skr-

Zaskrbljena stara mama Ema Šteblaj: "Gre mi samo za dobro mojih vnukinj!"

OSTATI SKUPAJ - Sestrici Ana in Viktorija Šteblaj sta zelo navezani ena na drugo. Ločitev je Ana - zanjo namreč vemo - zelo prizadela. Oče Stojan bo tudi zato vztrajal, da morata sestrici ostati skupaj.

biš, ga vzgajaš in predvsem, da ga imaš rad," pravi Ema in dodaja, da Jelena svojima otrokoma nikoli ni bila prava mati.

"Imela je pravico in možnost, da bi ju videvala, pa tega nikoli ni hotela. Zakaj sedaj hoče Viktorijo in zakaj samo njo? Tudi Ana je njen otrok," pravi Ema. Prepričana je, da pozna tudi prava odgovora, pa naj se, kot pravi, sliši še tako nečloveško in grozno. Jeleni naj bi namreč šlo le za to, da bi lahko obdržala stanovanje in da bi imela nekoga, ki bi ji pazil na otroka, ki ga bo vsak čas rodila in katerega oče ni Stojan. "Ane noče, ker jo je nekoč zalotila z drugim moškim, dobro pa se tudi še spominja, po kakšnih krajih ju je mati vodila s seboj, kje vse sta morali spat, pri kakšnih ljudeh ju je puščala v varstvu, kako je odhajala z doma in kdaj se je vračala ter kako ju je pretepala in z njima grdo ravnila," pravi Ema.

58-letna Ema, pri kateri je po spletu okoliščin živel tudi njen prvi vnuk Klemen, od začetka

ločitvenega postopka med Stojanom in Jeleno pred tremi leti in pol do pred mesecem dni pa tudi Ana in Viktorija, pravi, da ve, da nima nobenih pravic. Le pomagati hoče, saj ima svoji vnukinji rada. "Če bi bila Jelena mamica, kakršne so prave mamice, potem bi dekleti že od majhnega živeli pri njej in čeprav gre za mojega sina, bi bila za to, da dekleti ostanejo neta pri mami. Tako pa zaradi Ane in Viktorije, ki sta popolnoma nedolžni, pa morata najbolj trpeti, raje vidim, da ju dajo v rejjo, kot da bi morali živeti pri Jeleni," pravi Ema. Na to pa bi tudi raje pristal njen sin Stojan, ki sicer vztraja, da morata dekleti ostati skupaj. Takšno je bilo tudi izvedensko mnenje Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše, zoper katerega pa se je Jelena pritožila.

Okrožno sodišče v Ljubljani sklepa o postavitvi novega izvedenca še ni izdalo, zato bo do pravomočnosti sodbe o dodelitvi obeh deklet potrebno počakati še kot nekaj časa. Na podlagi začasnega odločitve sodišča je Ana sedaj pri očetu, Viktorija pa pri materi. Jelena je namreč ob pomoči svojega novega partnerja in še nekega, zaenkrat neznanega, moškega 7. julija, po končani razvezni obravnavi v Ljubljani, na otoku Krku, kjer je bila na počitnicah Viktorija z Ano in mamo Emo, kot jo kličejo, Viktorijo na silo odpeljala s seboj. Ema, ki je pri tem zadobila več modric, bo zato vložila privatno tožbo, pravi pa, da bo to, kar so storili njej, že nekako prebolela, boji pa se, da 6-letna Viktorija ne bo mogla nikoli. Zakaj? "Ko jo je nekoč Jelena odpeljala iz vrta in je bila Viktorija nekaj časa pri njej, je po ponovnem prihodu k nam, jecljala še 8 mesecev, v vrtec pa je nismo spravili nikoli več!" pravi zaskrbljena Ema. Prepričana je, da tako kot takrat Viktorija tudi sedaj čaka, kdaj bo oči prišel ponj. Pa lahko otrok razume, zakaj očija še ni?!

MOJCA LESKOVSKEK-SVETE

DRUGAČNOST V AMERIKI

Slovinci majhne rasti, združimo se!

V Združenih državah Amerike imajo ljudje majhne rasti svoje združenje, ki šteje nekaj sto tisoč članov. Organizirani so v organizacijo LPA (Little people of America), ki jim pomaga pri "spopadanju" s svetom iz zabej perspektive. Leta 1996 je letno konferenco obiskala Gaja Cerar, ki je potem pričela tudi pri nas zbirati podatke o takih ljudeh. Tokrat sem se letnega srečanja udeležila sama z družino.

Ameriškim ljudem majhne rasti se zdi zelo pomembno, da svoja spoznanja posredujejo drugim ljudem majhne rasti po svetu. Po mojih prvih stikih z vodstvom LPA in opisom razmer v Sloveniji so se odločili, da v času njihovega srečanja, ki je bilo med 4. in 10. julijem, celi moji družini omogočijo bivanje v Los Angelesu. Prvo srečanje je bilo pred več kot 30. leti, ustanovitelj LPA pa je bil filmski zvezdnik Billy Barty z nekaj somišljeniki.

Spoznavanje vseh udeležencev konference je bilo organizirano na eni od znamenitih plaž Los Angelesa. Beach party je bil vesel dogodek, ki je zbližal vse udeležence in stkal nova prijateljstva. Ob srečanju je bil organiziran EXPO. To je ameriški način dojemanja sejemskih dejavnosti. Na sejmu so prodajali vse od pohištva

(Billy Barty je za pridobivanje sredstev za svojo fundacijo začel izdelovati pohištvo, prilagojeno ljudem manjše rasti), računalnikov, pripomočkov za lažje življenje udeležencev srečanja, do živali in rabljenih oblačil.

Tudi sama sem pripravila razstavo izdelkov domače in umetnostne obrti ter predstavila Slovenijo s kopico propagandnega gradiva (Center za promocijo turizma Slovenije). Američane, ki morajo vse plačevati, smo z veliko truda uspeli prepričati, da lahko propagandni material dobijo brezplačno, prav tako lonček Droginega čaja in drobnega peciva celjskega Klasja. Potem pa Američanov, sicer navajenih konkretnih turističnih informacij, nisem mogla zadovoljiti z vsemi podatki.

Ljudje majhne rasti v ZDA uživajo ugodnosti, ki jim lajšajo njihovo življenje. Mislim, da ljudje majhne rasti v Sloveniji nismo nič slabši kot so v Ameriki. Tudi bralce Dolenjskega lista prosim, da po svojih močeh pomagajo pri ustanovitvi društva Malih ljudi Slovenije. Z mano se lahko povežete na naslovu: Bernarda Korent, Obzidna ulica 18, p.p. 50, 6330 Piran (telefon: 066 73 878). Le tako bomo skupaj poskušali pridobiti pravice in ugodnosti, ki jih uživajo ljudje manjše rasti po svetu.

Na razstavi nas je obiskal tudi svetovno znani genetik dr. Charles I. Scott, ki bo jeseni obiskal Slovenijo na povabilo svojega prijatelja dr. Mira Gorenjskega iz Ortopedske klinike v Ljubljani. Bivanje v Los Angelesu nam je olajšal tudi častni konzul Republike Slovenije v Los Angelesu Mark E. Ryavec. Ob zaključku srečanja nam je urednik LPA Today Danny Margulies organiziral obisk San Francisca, da bi se podrobneje seznanili z orga-

niziranostjo LPA in časopisa LPA Today.

Obiskali smo tudi Muir Wood park, v katerem kraljuje najstarejša in največja drevesa na svetu. Med pogovorom o ustanovitvi organizacije Mali ljudje Slovenije je k nam pristopil ameriški zakonski par, ki je začel na veliko hvaliti lepote Slovenije. Od kod prihajamo, je razbral z naših majic z napisom "Slovenija - Green peace of Europe". Naši gostitelji se niso mogli načuditi podpori naših sodržavljanov in so sklenili, da nam bodo pomagali pri ustanavljanju organizacije Malih ljudi Slovenije.

BERNARDA KORENT

SLOVENC V AMERIKI - Srečanja organizacije Majhnih ljudi Amerike se je udeležila tudi Slovenka z družino.

KOČEVSKA DARJA V INDIJI

Po človeško srečo v Auroville

33-letna Darja Kužnik iz Kočevja, ki že 7 let živi v Indiji, je že v rosi mladosti čutila, da hoče od življenja nekaj več, nekaj drugačnega, kot ostali okoli nje. Vedno je iskala nekaj, še sama ni vedela kaj. Vedela je le, da si želi hišico na vrhu hrička, kjer bi srečno živila in počenjala, le tisto, kar jo veseli...

Po gimnaziji je študij v tretjem letniku prekinila in krenila v svet, najprej po Evropi, kjer je bila najbolj dolgo v Grčiji, nato pa po Afriki in Aziji. Za popotovanja je zaslužila doma z raznimi deli, od gozdarskih pa do del preko študentskega servisa. Ko je ugotovila, da ima dovolj Evrope, je s prijatelji in babičinim posojilom kupila letalsko vozovnico za Indijo. Na tem popotovanju se je med učenjem glasbe spoznala s svojim sedanjim partnerjem, Belgijcem Johanom.

Ideje brez meje

Darja ne priznava meja med državami, narodi, verami. Vendar je še posebno zaradi jugoslovanskega potnega lista trčila ob kruto resničnost. Na mejah so jo običajno zaprli v posebno sobo in jo zadrževali o namenu potovanja, pa če namerava v državi delati ali tam ostati itd. Končno pa je našla v Indiji kraj, kjer sta se z Johanom za stalno naselila. To je mesto v nastanku Auroville, ki ga je leta 1968 ustanovila Mati z namenom, da bi v njem vsak pošten in razmišljajoč človek našel svoje mesto, svoj cilj. Mati je Francozinja Mira Alfara, sopotnica indijskega misleca, vizionarja, revolucionarja, pesnika in pisatelja. Prišla je sem, tu ostala in tudi napisala listino - nekakšno ustavo oziroma pravila Auroville, ki ima le štiri točke, v katerih je po približnem prevodu zapisano:

1. Auroville naj ne pripada nikomur, ampak naj bo last človeštva, vsak prebivalec pa mora hote služiti višjim duhovnim ciljem. 2. Auroville naj bo mesto nenehnega učenja, nenehnega razvoja, ki se duhovno ne postara. 3. Auroville želi biti most med preteklostjo in prihodnostjo. Želi izkoristiti vsa pozitivna odkritja. 4. Auroville bo mesto materialnih in duhovnih raziskovanj za dejansko doseganje enotnosti človeštva, se pravi za doseg enakosti vseh.

Auroville je pravzaprav vas in ne mesto, saj po 30 letih od ustanovitve šteje le 1200 prebivalcev in to iz 31 držav. Je v južnem delu Indije in 3 km od morja. Povprečna letna temperatura znaša 24 do 30 stopinj, in sicer poleti do 45 stopinj Celzija. Snega tu ni niko-

li. Za mesto je odkupljenih 24 kvadratnih km zemljišč, vendar je znotraj tega kompleksa več površin in objektov (tudi cele vasi) v lasti domačinov. Danes je med prebivalci Auroville največ Indijcev (okoli 300) pa še Francozov, Nemcev, Nizozemcev in Belgijcev, medtem ko je drugih manj. Od Slovencev sta tam le dva, Darja in njen šestinpolletni sin Narayan, ki pa ne zna slovensko, ker se tam pogovarjajo predvsem v francosčini in angleščini.

V Aurovillu ni političnih strank in hramov raznih ver. Znotraj Auroville je 80 manjših naselij (zaselkov) in mnogo komercialnih enot, to so razne obrti, pridelava hrane, pa tiskarstvo, tekstilna industrija, sirarstvo, tovarna računalnikov, inženiringi itd. Pa tudi podjetje za izdelavo naprav, s katerimi iz gnoj pridobivajo plin za kuhanje ter podjetje, ki se ukvarja z izrabo sončne energije. Urejeno je zdravstvo, šolstvo, informiranje itd. Finance mesta vodi t.i. centralni sklad, kjer je v katerega vod-

stvu tudi Johanov stric. Prebivalstvo živi od svojega dela, od denarja, ki so ga prinesli od doma, od podarjenega pa tudi s pomočjo Unesca in drugih nevladnih ustanov. Za Auroville vedo že skoraj po vsem svetu, saj mesto pogosto obiščejo novinarji od vsepovsod. To pa je pripomoglo, da število prebivalstva v tem mestu v zadnjih letih hitreje narašča. A kljub temu nimajo policije, saj kriminalnih dejanj ni. Morebitne spore med ljudmi razrešuje nekakšen poravnalni svet, voljen za dve leti. O vseh bistvenih stvareh pa odločajo na zboru vseh polnoletnih meščanov, ki mu pravijo resident ansamble. Indijska oblast ne posega kaj dosti v zadeve meščanov Auroville.

Življenje brez denarja

"V Aurovillu težimo, da bi živeli in urejali medsebojne posle brez denarja," pravi Darja in dodaja, da pri tem še ne uspevajo povsem. Prebivalci imajo skupen bančni

račun, kamor vlagajo zaslužke in kjer si izposojajo, vendar ta račun posluje predvsem na medsebojnem zaupanju. Zaposleni dobe denar le za najnujnejše osebne potrebe, ostalo gre v ta sklad. Med prevoznimi sredstvi prevladujejo motorji in kolesa, redki pa so avtomobili in avtobusi. Posebnost Auroville je tudi določilo, da karkoli vložiš v mesto (naprimer si zgradiš hišico), ostane ob tvojem morebitnem odhodu last mesta oziroma skupnosti tega mesta.

Za delo ne potrebuješ diplom, pač pa moraš znati delati. Darja uči zdaj v vrtcu in kot izbirni predmet še izrazni ples, prej pa je v glavnem sodelovala pri pogozdovanju, saj je imela o tem dovolj prakse še iz rodne Kočevske pa tudi iz Grčije. Območje Auroville je bilo nekdaj nerodovitno, hrib s trdo rdečo zemljo. Potem so vse to zasadili in pridno zalivali, da je danes povsod gozd, čemur se je čudil celo Dalaj Lama, ki je že dvakrat obiskal mesto.

Vere ni, je duhovnost

V Aurovillu ni nobenih verskih hramov. Je pa sredi mesta velika okrogla zgradba, ki ji pravijo Matri mandir. Znotraj nje je bela soba, premera 20 m, sredi katere je velik kristal, ki čudovito sveti, ko nanj skozi odprtino v stropu posije sončni žarek. Ta soba je prostor za koncentracijo. Sem greš na meditacijo, razmišljanje o sebi, med katerim spoznaš svoje možnosti in pomanjkljivosti. To je povsem nekaj drugega, kot če bi šel v nedeljo k maši, se izpovedoval, nato pa znova grešil.

Darja pravi, da je od nekdaj sledila predvsem svoji intuiciji. Zdaj pa se je temu pridružilo še nekaj razumevanja in strpnosti. Ugotovila je, da ne more dobiti vsega, saj hišice na vrhu hrička nima, imata pa z Johanom skromno hišico na ravnini, ter da želja za boljšim in še boljšim tudi na tako imenovanem duhovnem področju ni vedno tisto pravo in je pogosto celo ovira za pravo, polno življenje. Tako ali zelo podobno razmišljajo tudi mnogi njeni pravi tamkajšnji prijatelji, zato Darja še vedno misli, da iz Auroville ne bi šla za stalno nikamor.

"Ena bolj očitnih indijskih dobrih lastnosti, ki se je lahko naučiš, je tolerantnost (strpnost) do drugačnosti in nekakšna brezčasnost," je ob zaključku pogovora in pred odhodom v Auroville povedala Darja, naša sosedka v Kočevju.

JOŽE PRIMC

SREČA - Tatjana Čurčič v družbi svojih ljubljencev. (Foto: A. J.)

PRI ČEBELARJEVIH V VELIKEM GLOBOKEM

Njeno življenje so živali

Tabla z napisom Čebelarjevi po potki pripelje v Velikem Globokem do hiše, obdani s travniki in drevesi, na dvorišču pa vas pozdravijo psi. Vsak v svojem skrbno urejenem pesjaku. To so ljubljenci Tatjane Čurčič, ki jo ljudje poznajo po ljubezni do živali.

Že kot otrok si je želela manjši živalski vrt. Kot velika ljubiteljica živali je šolsko pot nadaljevala na veterinarski šoli. Najprej je delala v Stični kot živinorejska delovodkinja, se poročila v Ljubljano in delala v živalskem vrtu.

"Živalim sem posvetila cele dneve, vikende in praznike, odpovedala sem se dopustom," je pripovedovala Tatjana Čurčič. Spominja se, kako je šimpanze navadila jesti z žličkami iz skodelic ter nato pospraviti za sabo, božala je leopardinjo, vzgajala mlade papige, za vodne ptičje mladiče nabirala mravljične bube, račjo zel in regat. Nato je delala na banki, a je pred petimi leti to delo pustila ter se z možem in sinom preselila na Veliko Globoko, kjer so vikend preuredili v dom.

"Na Dolenjsko smo se preselili zaradi čebel, za katere je skrbel moj oče. Od njega sem se naučila vsega znanja, ki ga sedaj s pridom uporabljam, saj sem zaradi njegove bolezni prevzela skrb nad njimi," je Tatjana pokazala na panj za hišo, ki ga je tudi poslikala.

Ker ima okoli hiše dovolj prostora, se je začela ljubiteljsko ukvarjati z vzrejo kuncev in psov, njen mož pa ima raje golobe. Vzreja rekse, kalifornije,

svetle srebce, velike ovnače, pritlikave ovnače, hermelinr, modrooke hermeline, rdečooke hermeline, obarvane pritlikavce in ruske kunce. Najprej je bila vključena v Društvo malih živali v Ljubljani in zasedla kar tri četrtno kletk, bila je med ustanovitelji Društva malih živali v Ivančni Gorici. Pred štirimi leti je kunce začela voziti tudi na razstave. Za vse pasme je že prejela nagrade, hrani tudi pokale, na katere je upravičeno ponosna.

Že pred preselitvijo na Dolenjsko so imeli psico kokeršpanjelko. Tu pa se je potem odločila za vzrejo črnobelih in črnorjavih kokeršpanjelov. Sedaj ima šest svojih psov. Ker je takih rejcev v Sloveniji malo, težko dobi pse za parjenje, zato gre ponje v tujino. V času dopustov vas lahko pri Čebelarjevih pozdravi več kot šest psov, saj Tatjana za nekaj dni v skrb vzame vse tiste, ki jih je oddala. Vzreja tudi črne, vedno nasmejane pse špice. Tudi s psi se udeležuje tekmovanj, s katerih se vrne nagradami.

"Ljudje me večkrat kličejo in prosijo za nasvet oz. pomoč in že mnogo živali sem rešila, čeprav je veterinar rekel, da jim ni več pomoči," je skromno povedala prijazna Tatjana. Velikokrat je omenila, kako dobro je predvsem pozimi psom dati med.

Med zelenimi travniki in gozdom za hišo so se zgovorni, vedno nasmejani Tatjani uresničile sanje iz otroštva o majhnem živalskem vrtu. Sedaj ga ima in mu je predana z vsem srcem.

ANDREJA JERNEJČIČ

55 LET PO KONCU INTERNACIJE

Blaž je na Rabu zapustil sled

Sredi avgusta je bila na Rabu slovesnost ob petinpetdesetletnici osvoboditve internancev in političnih zapornikov v italijanskem koncentracijskem taborišču v Kamporskem zalivu. Na tovrstna srečanja ob bolj okroglih obletnicah pridejo vedno številni slovenski, hrvaški in židovski internanci. Letošnjega se je, kljub temu, da je že v oseminosemdesetem letu, tako kot že večkrat doslej, udeležil tudi Blaž Pahulje iz Črnomo-

lj. Poleg izredne čilosti ima Pahulje zelo dober spomin, ob obisku Raba pa vedno znova podoživlja tisto leto, ki ga je kot taboriščnik preživel v ta Slovence najbolj pogubnem italijanskem koncentracijskem taborišču med drugo svetovno vojno. Tako je v predstavitvi knjige "Iz verig v svobodo-Rabska brigada" avtorja dr. Antona Vratuše, ki je izšla nedavno, taborišče označil Stane Kotnik. Med sicer številnimi citiranimi je velikokrat omenjen prav Blaž Pahulje, ki se najbolj kot trpljenec, lakote in drame taboriščnikov raje spominja za kanček bolj veselih dogodkov iz taborišča. Pripetljajev torej, ki so ljudem, marsikaj že povsem apatičnim, le vlivali kanček upanja v rdečen konec njihovega neizmerne-

ga trpljenja. Blaž se je rodil v Prigorici pri Ribnici. 13. avgusta leta 1942, ko mu je bilo 31 let in pol, so ga Italijani kot

aktivista OF aretirali, ga najprej skupaj s sovaščani odpeljali v hlev v Dolenji vasi, nato v ljubljanske zapore ter 28. avgusta v tovornih vagonih na Reko in z ladjo na Rab. Tam se je slabim bivalnim razmeram hitro pridružila še lakota. "Po treh mesecih smo bili povsem podhranjeni. Ker je prihajalo vse več internirancev, so morali Italijani taborišče neprestano dograjevati. Gradnjo je vodilo italijansko civilno podjetje, delavci pa so bili v glavnem domačini, civilisti. Seveda so hoteli izkoristiti tudi nas, brezplačno delovno silo, zato so na nas naslovili apel, naj se javimo za zidarska dela. Ker sem bil po poklicu zidar, sem se prijavil in določili so me za vodjo skupine, v kateri je bilo še 14 moških, večinoma iz ribniških vasi, ki so se prav tako javili prostovoljno. Na delo smo se seveda prijavili zato, da bi si prislužili dodaten kos kruha, ne pa, da bi bili v pomoč okupatorju. To smo dokazali tudi z našim namenoma počasnim delom," se spominja Pahulje.

Blaž je skupaj s prijateljem Jožetom Rusom gradil tudi štiritrmetrski most čez jarek v taborišču, po katerem je v naliivih tekla voda. Ko sta zaključila z zidarskimi deli, so most dokončali tesarji. Toda v Blažu je neprestano vrtalo, da bi na mostu pustil sporočilo. Tako si je sam zmeškal malto ter na skrito mesto med tramovi v svež omet zapi-

sal priimka Pahulje in Rus, datum, narisal Triglav ter kratici S. F.-S. N., torej Smrt fašizmu - svoboda narodu. A Rusu ni dalo miru, zakaj si je njegov mojster sam mešal malto, zato je šel pogledat k mostu. "Odkril je napis in me pošteno nadrl, češ kaj da si mislim, saj me bodo Italijani obesili, če bodo odkrili napis. Povedal mi je, da je svoje ime zbrisal ter mi še očitajoče zabrusil, naj pazim kakr. S staro desko sem potem zakril napis in - ostal živ. Ko sem leta 1953, ob deseti obletnici rabske internacije, obiskal Rab, je bil kljub temu, da je leseni del mostu zgorel, moj napis še dobro viden. Ko bom šel letos zopet tja, bom

Blaž Pahulje

poskušal najti ostanke mostu," je pred odhodom na proslavo povedal Pahulje.

Blaž se rad spominja tudi 27. julija 1943, ko je zjutraj z Rusom čakal na kaplarja, da jima dodeli delo. Prišel je skupaj s kapetanom, ki ga do takrat še nista videla. Morala sta vzeti samokolnico in orodje ter z njima oditi do mesta, kjer je bil na tleh v obliki knjige oblikovan fašistični grb s fašističnima sekiricama in butaricama ter obdan z rožami in barvnim kamenjem. "Kapetan nama je ukazal, da uničiva fašistični znak. A sva stala kot vkopana, ko pa sem pogledal k bližnji baraki, v kateri so bili karabinjerji, sem opazil, da so živčni in mrko gledajo kapetana. Jože je pokazal kapetanu, da se boji, da bo obesa, če ga uboga. A je kapetan zagotovil, da je strah odveč. Naredila sva, kar nama je bilo naročeno. Jože pa je še ves dan v samokolnici vozil po taborišču sekirici in butarici ter veselo razlagal, da vozi dučuja," pripoveduje Blaž.

Seveda ob kapitulaciji Italije med taboriščniki kljub izčrpanosti ni manjkalo veselja, vendar je prevladal zdrav razum, ki je pomagal internirancem, da so se, tudi s pomočjo Rabske brigade, rešili Raba. Mnogi so se potem še borili za osvoboditev domovine izpod okupatorjevega škornja. Tudi Blaž Pahulje, ki je bil junija 1944 hudo ranjen in le malokdo je verjel, da bo preživel, saj mu je v telesu obtičala krogla. "Ceprav sem med vojno doživel marsikaj in za sodelovanje v NOB dobil več odlikovanj, mi je najdražja prav ta krogla, ki jo še vedno nosim v sebi," pravi z nasmehom Blaž Pahulje.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

In Tadinovih napiskov

• **Kmetje o sodniji** – "Nabunkaj koga in če se brani, pojdi ga tožit. gotovo dobiš pravdo." – Sodba drži s kurbami, sodniki jih fukajo, potem pa kaznujejo nas kmete, če jim dajemo v jezi na to sodrgo pravo ime: kurba. Morda bi bilo naj bolj prav, ko bi postavili jih v oltar in pred njimi molili – "Glejte oni lump, ki je obsojen na pet let, ni dal nikomur miru, je enega ubil, brez številne podrl s kamnjem, če mu niso hoteli dati piti in zdaj pa se mu je ta pošten fani branil, da ga ne ubije, in ga oklal kakor je pošteno in za to pravično brambo sedel bo tri mesece v ječi. Bog nam pomagaj, kaj dela vse z nami ubogimi kmeti ta prekleto gospoda." Hudodelnik je iz Trebelske fare, Franc Metelko, vse se veseli da pride v luknjo – zdaj vladal bo v župi mir.

• **Kmetje o davkarjih** – "To so sami tatje, njih bo treba naj pred pobiti." Zoper vojakne in žandarje pa ljudje nimajo sploh nič antipatije.

• **Nimajo cvička** – Beli Kranjci nimajo cvička kakor Dolenjci – povsod je izvrstna kaplja kakor lani in predlani.

• **Birokratična sužnost** – Volf ves obupan radi babe, dolgovi in brž ko ne, ker je človek poln zmožnosti in bistroumja, tudi radi birokratične sužnosti, ki ga tare. V pisarnici mora se sedeti do 6. popoldne in še čez, če je dela ali ne. Službene seje, ki so vsaki torek, trpe do ene in še dlje, če prav ni nič važnega za pretres.

• **Županovi škandali** – Novi črnomaljski župan – Kočevar po rodu dela silne škandale, neki dan prirogovil je z biriči v Čitalnico in razsajal tu kot divjak.

• **Okuživna oblast** – Dobro je zdaj, da se kaže in čuti ta strašna moč birokrat. glavarjev le samo v uradnji – v javnem življenji, v omikanih društvih je hvala bogu prenehala popolnoma. Kakošno vegetovanje moralo je biti še le prejne čase za izobraženega človeka v N. mestu etc v dobi despotskega vpliva te okuživne oblasti i zunaj uradnijskih zidovij.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 13. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
PACKAČKOV PISANI SVET
9.40 DENVER, ris. naniz.
9.50 MLADA EVROPA POJE
10.15 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija, 6/7
11.15 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, angl. dok. serija, 1/10
11.45 HOMO TURISTICUS
12.05 J.A.G., amer. naniz., 13/22

13.00 POROČILA
13.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.45 IZRAELSKI KOMORNI ORKESTER
14.40 TEDENSKI IZBOR
PO DOLGEM IN PO ČEZ
15.10 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 7/24
15.35 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 3/16

16.50 OBVESTILA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 JASNO IN GLASNO
18.20 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. oddaja
18.35 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 7/22
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 1/9
21.05 TEDNIK
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 8/24
23.05 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 4/16
23.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 34/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 34/130; 10.55 Družinski zdravnik, špan. nadalj., 10/14; 12.00 Cik cak; 12.50 Tuji gostje v popevki meseca - 13.45 Naša krajevna skupnost - 14.25 Euronews - 15.30 Svet poroča - 16.30 Razbijajoče srce, franc. film - 18.05 Opremljevalke, amer. naniz., 7/21 - 18.30 Kdo je glavni, amer. naniz., 17/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Koncert skupine Strogo zaupno - 20.45 Risanje zemljovidov, valiz. film - 22.30Bela soba III, angl. glas. serija - 23.20 Nogomet

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Odkop, ponov. - 14.00 Drzni in lepi - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družčina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Mesto zločina, naniz. - 21.00 Utrdba, film - 22.30 Nema priča, naniz. - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Prvi odklopi

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Mala morska deklica - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 18.25 Sosedje, 13/130 - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontakt - na oddaja - 20.40 Nas poznate - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litijski mozaik

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsons - 10.30 Rdeči palček (serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Filmi Danielle Steel - 15.00 Program za mlade - 17.10 Hrvaška kulturna dediščina - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Stoletje, dok. serija - 21.05 Kviz - 22.05 Opazovalnica - 22.30 Oddelek za umore (serija, 6/44) - 23.15 Umri, pošast, umri (angl. film)

HTV 2

15.05 TV spored - 15.20 Dar življenja (amer. film) - 17.00 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdrave (hum. serija) - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Dosjeji X (serija) - 21.30 Seinfeld (hum. serija) - 22.00 Mali princ je povedal (franc. film)

PETEK, 14. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.00 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
LAHKIH NOG NA OKROG
10.35 EVROPSKA TEHNOLOGIJA, franc. dok. serija
10.50 IZZIVI PRIHODNOSTI, amer. dok. serija, 6/22
11.15 POMAGAJMO SI
11.40 NA VRTU
12.05 NAŠI PRIJATELJI NA SEVERU, angl. nadalj., 1/9
13.00 POROČILA
13.10 BOLHA V UŠESU, gled. predstava
15.00 TEDENSKI IZBOR
VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 8/24
15.25 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 4/16

16.20 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.25 MALA ČAROVNICA, 2. del
17.40 LAŽNI VI KLJUKEC, gled. predstava
17.50 PALČEK DAVID, risana serija, 6/12
18.20 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, amer. serija, 8/10
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 ZRCALO TEDNA
20.15 NA LENTU - FOLKART 98
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 POLNOČNI KLUB
23.50 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 9/24
0.15 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 5/16

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 35/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 35/130; 10.55 Opremljevalke, amer. naniz., 7/21; 11.15 Kdo je glavni, amer. naniz., 17/22; 11.40 Lansko poletje, amer. film - 13.10 Euronews - 16.20 Risanje zemljovidov, valiz. film - 18.05 Pasje življenje, amer. naniz., 16/22 - 18.30 Čudežni otrok, amer. naniz., 9/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Sorodniki, amer. film - 21.40 Vinska potovanja, serija, 6/13 - 22.05 O dečku, ki je nehal govoriti, nizoz. film - 23.50 Klient, amer. naniz., 6/19

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 MacGyver, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Lepota telesa, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show, ponov. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družčina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Moj film - 23.30 MacGyver, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Danyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 16.45 Videotop - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, 14/130 - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 2

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.05 Simpsonovi - 10.30 Rdeči palček (humor. serija) - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.25 New York (serija) - 12.55 Filmi po romanih Danielle Steel - 15.00 Program za mlade - 17.50 Zlata kletka (serija) - 18.40 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dom in svet - 22.05 Opazovalnica - 22.30 Ljudje smo - 23.45 Poročila - 23.50 Nočna straža: Oddelek za umore (serija); Psi faktor (serija); Mickie in Maude (amer. film); Sedmi element; Biblija (amer. film)

HTV 2

15.15 Tv koleдар - 15.30 Memphis (amer. film) - 17.00 Savannah (serija) - 17.50 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Na zdrave (hum. serija) - 19.00 Zagrebška panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zakon L.A. (serija, 13/44) - 21.05 Poročila - 21.20 Nenadoma Susan (hum. serija) - 21.50 Emma (angl. film) - 23.45 Velike skrivnosti 20. stoletja

SOBOTA, 15. VIII.

SLOVENIJA 1

7.35 - 1.35 TELETEKST
7.55 ODDAJA ZA OTROKE
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
8.25 ČAROBNI ŠOLSKI AVTOBUS, risana naniz.
8.50 ŽIVAHNI SVET IZ ZGODB RICHARDA SCARRIJA, 8/13
9.15 MODRO POLETJE, špan. naniz., 21/37
9.50 DOBRODOŠLI DOMA
9.55 MAŠA

11.15 PROMENADNI KONCERT
12.05 TEDNIK
13.00 POROČILA
13.25 TEDENSKI IZBOR
PRISLUHNI MO TIŠINI
13.55 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 9/24
14.20 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 5/16

15.15 SLAMNATI MOŽ, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.15 EUROMUZIKA 97
17.50 NA VRTU
18.15 OZARE
18.20 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, francoska dok. oddaja

19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.15 NA LENTU, oddaja TV Maribor
21.45 HOMO TURISTICUS
22.05 DRUŽENJE IN PRAZNOVANJE, amer. dok. oddaja, 2/10
22.35 POROČILA, ŠPORT
23.00 IZSELJENCI, amer.-šved. film

SLOVENIJA 2

9.30 Zlata šestdeseta - 10.30 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Jeklene ptice, angl. naniz. - 11.20 Sorodniki, amer. film - 13.30 Ben Hur, amer. film - 16.55 Teniški magazin - 17.25 Nogomet - 19.30 Videoring - 20.00 Nežna pošast, nem. film - 21.30 V vrtincu - 22.00 Sobotna noč

KANAL A

8.30 Kaličopko, ponov. - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Divji divji zahod, naniz. - 11.30 Srečni časi, naniz. - 12.00 Inkov-

sko zlato, film - 14.00 Remington steele, nadalj. - 15.00 Lepotica in zver, naniz. - 16.00 Družinske vezi, ponov. - 16.30 Razglednice iz Francije, film - 18.00 Atlantis - 19.00 Protidarec, naniz. - 20.00 Kung Fu, naniz. - 21.00 Varuhi časa, naniz. - 22.00 Babilon 5, naniz. - 23.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 23.30 Petek trinajstega, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Atlantis

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, serija - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

HTV 1

8.15 Tv spored - 8.35 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.25 Heidi (amer. film) - 14.10 Čista resnica - 14.40 Svet hipnoze - 15.05 Fatalne ženske (dok. oddaja) - 15.30 Velike svetovne palače - 16.05 Dr. Quinn - žena vrač (serija) - 17.05 Večer z Muppetki - 17.35 Na krilih cvetnega vetra (serija) - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.25 Koncert - 21.05 Gospod in gospa Bridge (amer. film) - 23.10 Opazovalnica - 23.50 Svet zabave - 0.00 Nočna straža: Detekтиви (serija); American Streetfighter (amer. film); Največji uspehi hrvaškega športa

HTV2

10.40 Oddajnik Belje - 10.50 Tv koleдар - 11.00 Zlata kletka (serija) - 14.30 Črno belo v barvi - 17.30 Kronika Dubrovniškega poletnega festivala - 18.00 Dok. film - 19.00 Conan (ris. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Triler - 20.55 Ples na ulici (glas.-dok.serija); 05 Hrvaški umetniški amaterji (dok. serija) - 22.50 Oprah show

NEDELJA, 16. VIII.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.30 TELETEKST
8.00 ŽIV ZAV
CILIKN KOTIČEK, risanka
8.10 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE
IGRAČ, lut. naniz.
8.25 ZVEZDICA, lut. naniz.
8.45 TELERIME
8.50 MODRO POLETJE, špan. naniz., 22/37
9.20 PUSTOLOVŠČINE, naniz., 24/24
9.50 OZARE
9.55 EVANGELČANSKO BOGOSLUŽJE
SVETOVNA DRUŽINA, japon. poljudnoznan. serija
11.00 NAŠI MISIJONARJI NA SLONOKOŠČENI OBALI, 2. del
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.45 NA LENTU, oddaja TV Maribor
15.10 V DANOST, kanad. film
17.00 OBZORNIK
17.15 SLOVENSKI MAGAZIN
17.45 PO DOMAČE
18.40 PO DOLGEM IN POČEZ
19.10 RISANKA
19.20 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.00 POLETNI MOST
21.30 OČETJE IN SINOV
22.30 POROČILA, ŠPORT
22.45 TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 18/20
23.10 UPRAVNIKA, angl. nadalj., 3/6

SLOVENIJA 2

9.25 Teater paradižnik - 10.20 V vrtincu - 10.50 Lump, dan. film - 12.10 Fenoamby, glasb. skup. - 13.00 Euronews - 15.45 Koncert ob 45-letnici simfonikov RTV - 17.55 Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - 20.55 Seks, cenzura in film, amer. dok. oddaja - 21.50 Šport v nedeljo - 22.35 Obračun v Malem Tokiju, amer. film

KANAL A

8.30 Kaličopko - 9.30 Risanka - 10.00 Mork in Mindy, naniz. - 10.30 Jeanny, naniz. - 11.00 Atlantis, ponov. - 12.00 Srečni časi, naniz. - 12.30 Prevale, film - 14.00 Drzni in lepi, ponov. - 15.45 Bravo maestro, ponov. - 16.00 Le Mans, film - 18.00 Miza za pet, naniz. - 19.00 Duh bojevnika, naniz. - 20.00 Molčeči morilci, film - 21.30 Odklop - 22.30 Plesalec, film - 0.00 Nemogoče, naniz. - 1.00 Cannon, naniz.

NAGRADI V DOL. TOPLICE IN DRAGATUŠ

Žreb je izmed reševalcev 30. nagradne križanke izbral Janjo Sitar iz Dolenjskih Toplic in Damjana Matkoviča iz Dragatuša. Sitarjevi je pripadla denarna nagrada, Matkovič pa bo za nagrado prejel knjigo. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 24. avgusta na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 32". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 30. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 30. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: SISTEM, ANTENA, KAKOLIN, MORJE, AVIATIK, KATARI, LALA, ANILIN, OREL, PARANA, GI, INANA, NOMAD, CAN, DRAMILO, ASA, ANKARAN.

VAŠ KANAL

13.00 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Sosedje, serija - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 17. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
TEDENSKI IZBOR
MALA ČAROVNICA, 2. del oddaja
9.45 LAŽNI VI KLJUKEC, gled. predstava
9.55 PALČEK DAVID
10.15 IZGUBLJENE CIVILIZACIJE, serija, 8/10
11.10 PUSTOLOVŠČINA OKAVANGO, franc. dok. oddaja
12.00 SLOVENSKI MAGAZIN
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA

13.00 POROČILA
13.25 LJUDJE IN ZEMLJA
13.55 OČETJE IN SINOV
14.50 POLETNI MOST
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 RADOVEDNI TAČEK
17.50 NA PAŠI V PLANINI, oddaja za otroke
18.05 ČASOVNI POPOTNIKI, naniz., 10/13
18.35 OTROCI SVETA
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3 PLUS 6
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 32/34
21.00 GORE IN LJUDJE
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 FINA GOSPA, angl. naniz., 12/14
23.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 6/16

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 36/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 36/130 - 10.55 Pasje življenje, naniz., 16/22 - 11.20 Čudežni otrok, amer. naniz., 9/22 - 11.45 Šport - 12.30 Vinska potovanja, dok. serija, 6/13 - 12.50 Bullionovi fantje, angl. film - 14.25 Euronews - 16.15 O dečku, ki je nehal govoriti, nizoz. film - 18.05 Okus po zločinu, angl. nadalj., 1/10 - 19.00 Lingo - 19.25 Videoring - 20.00 Studio City - 20.50 Koncert - 21.40 Pomp - 22.45 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, naniz. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Danyjeve zvezde - 14.00 Drzni in lepi, naniz. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družčina, naniz. - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Simpatije, nadalj. - 21.00 Ljubezen, laži in uspavanke, film - 22.30 Lepota telesa - 23.30 Ellen, naniz. - 0.00 Prijatelj v krilu, naniz. - 0.30 Nemogoče, naniz. - 1.30 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Film - 18.30 Šport - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.30 Šport - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

DOLENJSKI LIST

vaš četrtikov prijatelj

TOREK, 18. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.30 TEDENSKI IZBOR
RADOVEDNI TAČEK
9.45 NA PAŠI V PLANINI, oddaja za otroke
10.00 ČASOVNI POPOTNIKI, amer. naniz., 10/13
10.40 OTROCI SVETA
11.10 PO DOMAČE
12.05 SAVANNAH, amer. nadalj., 32/34
13.00 POROČILA
14.10 TEDENSKI IZBOR
GORE IN LJUDJE
15.00 FINA GOSPA, angl. naniz., 12/14
15.30 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 6/16

16.20 MILJE IN VOZLI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 MEJNIKI NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE, dok. naniz.
17.45 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. naniz., 13/26
18.20 VELIKE KNJIGE, amer. dok. oddaja, 7/8
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 HROŠČI, angl. naniz., 7/10
21.00 KULTURNO POLETJE
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.40 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 10/24
23.05 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 7/16
23.55 AMERIŠKA DRAMA

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Na vasi, dan. naniz., 37/44; 10.30 Pacific Drive, avstral. naniz., 37/130 - 10.55 Okus po zločinu, angl. nadalj., 1/10; 11.45 Studio City - 12.35 Sobotna noč - 14.40 Euronews - 15.45 Rdeči klic, angl. nadalj. - 16.40 16.40 Kolo sreče - 17.15 Atletika - 20.45 Past, nemški film - 22.10 Svet poroča

KANAL A

9.00 Srečni časi, ponov. - 9.30 Družinske vezi, ponov. - 10.00 Cannon, ponov. - 11.00 Nemogoče, ponov. - 12.00 Petrocelli, naniz. - 13.00 Atlantis, ponov. - 14.00 Drzni in lepi, nadalj. - 14.30 Oprah show - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Družinske vezi, naniz. - 16.30 Cooperjeva družčina - 17.00 Družinske zadeve, naniz. - 17.30 Alf, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Korak za korakom, naniz. - 20.00 Odkop - 21.00 Podivjani vlak, film - 23.00 Svilene sence, naniz. - 0.00 MacGyver, naniz. - 1.00 Nemogoče, naniz. - 2.00 Cannon, naniz.

VAŠ KANAL

14.00 Videostrani - 17.00 Čukec in Rozi - 18.00 Šport - 18.30 Avtogalerija - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Film - 21.40 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 19. VIII.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.15 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
TEDENSKI IZBOR
MOJA ENCIKLOPEDIJA
9.40 WAYNOVE DOGODIVŠČINE, avstral. nadalj., 13/26
10.05 MEJNIKI NARAVOSLOVJA IN TEHNIKE, nem. dok. naniz.
10.25 VELIKE KNJIGE, amer. dok. oddaja, 7/8
11.15 KULTURNO POLETJE
12.05 HROŠČI, angl. naniz., 7/10

13.00 POROČILA

14.10 TEDENSKI IZBOR
TRETJI KAMEN OD SONCA, amer. naniz., 18/20
14.35 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 7/24
15.00 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 7/16
15.55 ALICA, evropski kulturni magazin
16.20 NAŠI MISIJONARJI NA SLONOKOŠČENI OBALI
17.00 OBZORNIK
17.10 PO SLOVENIJI
17.30 MODRO POLETJE, špan. naniz., 23/37
17.55 MLADA EVROPA POJE, 9. oddaja
18.20 AFRIŠKE KORENINE, angl. serija
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 J.A.G., amer. naniz., 14/22
21.05 TO ŽIVLJENJE, angl. nadalj., 8/11
22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT
22.45 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 11/24
23.10 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 8/16

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

OPROSTITVE PLAČILA DAVKA NA DODANO VREDNOST

Oprostitve plačila DDV so določene v skladu s smernicami EU in se delijo na oprostitve, predpisane znotraj Slovenije, na oprostitve pri uvozu blaga in na oprostitve pri izvozu blaga. Davčni zavezanec, ki bo opravljal promet blaga oziroma storitev, za katerega velja oprostitve, pri tem prometu ne bo obračunaval DDV, po drugi strani pa ne bo imel pravice do odbitka vstopnega davka, ki ga bo plačal v predhodnih fazah prometa.

Oprostitve plačila DDV torej pomeni zmanjšanje davčne osnove le v eni fazi prometa, oziroma to, da se plačilo davka prenese v naslednjo fazo prometa. Vse, česar davčni zavezanec ni plačal v prejšnji fazi, plača davčni zavezanec v naslednji fazi prometa. Zaradi tega so v predlogu zakona o DDV predvidene predvsem oprostitve za blago in storitve, ki se opravijo v zadnji fazi prometa – med davčnimi zavezanci in končnimi potrošniki.

Kdo je po predlogu zakona o DDV oproščen plačila znotraj Slovenije?

Po predlogu zakona so plačila DDV oproščene javne poštne storitve; zdravstvene storitve in oskrba, socialno varstvene storitve in promet blaga, neposredno povezan s socialno varstvenimi storitvami; storitve predšolske vzgoje, izobraževanja in usposabljanja otrok, mladine in odraslih; storitve, povezane s športom in športno vzgojo nepridobitnih organizacij; verske storitve in promet blaga. neposredno povezanega z verskimi storitvami; promet storitev in blaga, ki ga opravljajo politične, sindikalne, človekoljubne, dobrodelne in invalidske ter podobne organizacije in ustanove svojim članom; kulturne storitve, vključno z vstopnicami za kulturne

prireditve in vključno s prometom blaga, neposredno povezanega s temi storitvami, ki jih opravljajo nepridobitne organizacije; mesečne naročnine za televizijski in radijski program, ki jih zaračunava RTV Slovenija.

Plačila DDV so oproščene tudi zavarovalniške in pozavarovalniške storitve in storitve, ki jih opravljajo zavarovalniški posredniki in agenti. Promet nepremičnin, razen prvega prenosa lastninske pravice oziroma pravice razpolaganja na novozgrajenih objektih, dajanje v najem ali podnajem stanovanjskih hiš, stanovanj oziroma stanovanjskih prostorov za bivanje, daljše od 60 dni. Finančne storitve v zvezi z odobravanjem kreditov, storitve v zvezi z upravljanjem depozitov, hranilnih vlog, bančnih računov, opravljanjem plačilnega prometa, nakazila, vnovčevanjem zapadlih obveznosti, čekov in drugih instrumentov, razen izterjave in odkupa terjatev. Promet z zakonitimi plačilnimi sredstvi, promet z delnicami, obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji, vključno z njihovim izdajanjem, razen hrambe vrednostnih papirjev. Upravljanje z investicijskimi skladi, dobava zlata Banki Slovenije, veljavne poštne znamke, davčne znamke ter upravni in sodni kolki.

Oprostitve pri uvozu blaga

Na področju uvoza je uveljavljenih nekaj običajnih oprostitvev plačila DDV. Predlog zakona loči oprostitve, ki jih je mogoče zahtevati pri vsakem vnosu blaga v Slovenijo, ter tiste, ki jih je mogoče uveljaviti, kadar je uvoženo blago sproščeno v prosti promet ali samo začasno uvoženo. Predvideni pa so tudi posebni primeri oprostitvev plačila DDV, ki se nanašajo na uporabo blaga v posameznih odloženih carinskih postopkih, kjer je tudi plačilo DDV odloženo. Navajamo samo nekaj primerov. Plačila DDV je oproščeno tisto uvoženo

blago, katerega promet je v Sloveniji oproščen plačila DDV. Blago, ki se v Slovenijo vnese v okviru tranzitnega carinskega postopka, ponovno uvoženo blago, ki ga v nespremenjenem stanju uvaža oseba, ki ga je izvozila. Uvoženo blago, ki je oproščeno plačila carine in je namenjeno za službene potrebe diplomatskih in konzularnih predstavnikov, za službene potrebe mednarodnih organizacij, za osebne potrebe tujega osebja diplomatskih in konzularnih predstavnikov ter za osebne potrebe tujega osebja mednarodnih organizacij. Plačila DDV se tudi oprosti blago v osebni prtljagi potnika, ki se uvaža v nekomercialne namene, osebni predmeti in predmeti za gospodinjstvo, ki pripadajo osebi, ki je imela običajno prebivališče v tujini najmanj 12 mesecev, ter učni pripomočki, ki jih z lastne potrebe uvažajo dijaki in študentje.

Izvoz blaga je oproščen plačila DDV

Izvoz blaga in storitev, neposredno povezanih s tem izvozom, je oproščen plačila DDV. Oprostitve izvoza izhaja iz realizacije načela destinacije, po kateri se blago obdavči tam, kjer se porabi. V primeru izvoza blaga je to država, v katero je bilo blago uvoženo. Zaradi tega ima tudi davčni zavezanec vedno pravico do odbitka vstopnega DDV od vseh nabav, ki so potrebne za realizacijo izvoza. Enak status, kot ga ima izvoz blaga, ima tudi mednarodni promet.

Opomba: ker je lista oprostitvev predolga, da bi jo lahko v celoti objavili v tem članku, vas želimo obvestiti, da so vse predlagane oprostitve zajete v predlogu zakona o DDV, in sicer v členih 26, 27, 28, 29, 30, 31, in 32.

Informacijske koticke o DDV bomo nadaljevali v mesecu septembru 1998.

POLETNE JEDI - Tako kot vse posebne kulinarne dneve v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah sta tudi dneve jedi iz bučk pripravila navdahnjena kuharska mojstra Berta Grmek in Peter Kotar. (Foto: A. B.)

Dnevi slastnih jedi iz bučk

Od danes do nedelje v gostilni Rog jedi iz bučk za hladno predjed, toplo jed in sladico

DOLENJSKE TOPLICE - Kdor zadrto trdi, da so buče le za prašiče, ni vreden, da bi okusil slastne, domiselno in z veliko znanja in ljubezni pripravljene jedi iz bučk, ki jih od danes do nedelje nudijo v znani gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah. Tako kot vse dneve posebnih jedi sta tudi te pripravila kuharska mojstra Berta Grmek in vodja zdraviliškega gostinstva Peter Kotar, izvrsten kulinarčni par, vreden petih sijočih zvezdic.

"Bučke zna pripraviti vsak, a kaj ko jih v glavnem pripravljajo le na dva ali tri načine. Z malo domišljije in znanja pa se jih da pripraviti tako za hladno predjed, toplo glavno jed, v kombinaciji z mesom, iz njih pa naredimo tudi zelo okusne sladice," pravita večaka. Jed iz bučk so kot nalašč za vroče poletne dni ali večere: to je zdrava, okusna in osvežilna hrana, katere nabava in priprava je poceni in enostavna. Za topliške bučne dneve - v znamenju

teh jedi bodo tudi sobotna in nedeljska kosila v gostilni Rog - je buče priskrbela kar glavna kuharica Berta, ki ima cel nasad raznih vrst bučk ob svojem vinogradu na Ljubnu.

Za hladne predjedi so pripravili slan bučni zavitek, bučni namaz, karpčo iz bučk, bučke z zeliščnim jogurtom. Bogat je izbor toplih bučnih jedi: od musake iz bučk, bučk na žaru s česnovim omako, pečenih nadevanih bučk, do praženih bučk s smetanovim omako, gratiniranih bučk z gorgonzolo in rižote iz bučk z belo omako. Za sladico pa so pripravili pito in potico iz bučk ter bučnico, to je bučni zavitek s skuto, domačo smetano, s kot jabolka naribanimi bučami, prej nasoljenimi in ožetimi. Bučnica je po izkušnjah najboljša iz navadnih svinjskih bučk.

K jedem iz bučk se lepo poda kozarec lažjega polsuhega vina, na primer kernerja, laškega rizlinga, šardoneja.

A. B.

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo

JAVNA OBRAVNAVA

OSNUTKA SPREMENB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 2000 IN SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD LETA 1986 DO LETA 1990 ZA OBMOČJE MESTNE OBČINE NOVO MESTO, DOPOLNJENE 1998, S PROGRAMSKO ZASNOVO ZA UREDITVENI NAČRT OSKRBNEGA CENTRA MERCATOR - KZ KRKA OB ŠENTJERNEJSKI CESTI V NOVEM MESTU

ter

OSNUTKA UREDITVENEGA NAČRTA OSKRBNEGA CENTRA MERCATOR - KZ KRKA OB ŠENTJERNEJSKI CESTI V NOVEM MESTU v ponedeljek, 24.8.1998, ob 20. uri

v prostorih blagovnice Mercator - KZ Krka v Žabji vasi

Datum, objavljen v Dolenjskem listu dne 6.8.1998, je bil napačen, zato se opravičujemo.

Na javni obravnavi bo izdelovalec podrobneje obrazložil osnutka dokumentov in pristojnim dajal pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora

Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje
Novi trg 6

Na podlagi 29. in 51. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 72/93, 6/94-odločba US RS, 45/94-odločba US RS, 57/94, 14/95, 20/95-odločba US RS, 73/95-odločba US RS, 9/96-odločba US RS, 39/96-odločba US RS, 44/96-odločba US RS, 26/97 in 70/97) ter 10. člena Statuta občine Krško (Ur. l. RS, št. 2/96), Občina Krško razpisuje

POIZVEDOVALNI RAZPIS O PRODAJI POSLOVNEGA OBJEKTA NA RAKI

V trgu naselja Raka prodajamo objekt, v lasti občine Krško, z evidenčno številko Raka št. 40, ki je lociran na parc. št. 983/5 k.o. Raka, in meri 335 m². Objekt ima pritličje in nadstropje, kjer so poslovni prostori - lokali in neizkoriščeno podstrešje.

Poslovni objekt je bil zgrajen leta 1890 in kasneje tudi prenovljen, trenutno stanje pa je takšno, da bi bilo potrebno objekt v celoti prenoviti.

Od vseh zainteresiranih kupcev se zahteva, da bodo nastopali kot investitorji novega objekta na isti lokaciji in da bodo sedanjim najemnikom (pošta, krajevni urad, društvo upokojencev in frizerski salon) omogočili najem tudi v novo zgrajenem oz. prenovljenem objektu.

Objekt s pripadajočim zemljiščem bo prodan po ceni, ki jo bo določil sodni cenilec.

Ponudbe pošljite v roku 20 dni od dneva objave na naslov: Občina Krško, Oddelek za gospodarske dejavnosti, Cesta krških žrtev 14, 8270 Krško. Vse dodatne informacije pa lahko dobite osebno pri g. Preskarju ali po telefonu 068/22-771 int. 279.

TILIA

NA NOVI LOKACIJI ŠE UGODNEJŠI

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

POL STOLETJA GASILSTVA - Prvo avgustovsko soboto so gasilci iz Rožnega Dola ob 50. obletnici društva pripravili slovesnost, na kateri so sodelovali številni gasilci (na fotografiji v paradi). Ob tej priložnosti je boter Anton Malenšek, sicer predsednik semiškega občinskega sveta, razvil društveni prapor ter ga izročil predsedniku PGD Rožni Dol Zvonku Avscu. O delu društva je govoril Anton Kapš, sicer ustanovni član. Gasilci so na slovesnosti za požrtvovalno delo prejeli priznanja, gasilsko društvo Rožni Dol pa za posebne zasluge pri gašenju in reševanju priznanje Gasilske zveze in gasilsko plemenico 3. stopnje.

Osnovna šola Frana Metelka Škocjan

Škocjan 51, 8275 Škocjan

razpisuje prosta delovna mesta:

- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- 2 UČITELJEV ZA DELO V ODDELKIH PODALJŠANEGA BIVANJA, za določen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z zakonom in bodo opravljali poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela: 1. september 1998. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

V Novem mestu se vam bo ustavila samo pod enim pogojem:

če se boste tja pripeljali naravnost z obale Atlantika. Brez postanka ...

Nova MAZDA 626 DITD 16V vas z enega na drugi konec Evrope odpelje z enim samim polnjenjem 64-litrskega rezervoarja. Turbo dizel motor s 16-ventilsko tehniko z direktnim vbrzganjem goriva in z 90 konjskimi močmi potrebuje le 4,5 LITRA GORIVA na 100 kilometrov pri daljših vožnjah, kar pomeni, da lahko z enim samim rezervoarjem prevozite kar 1400 kilometrov dolgo pot. Varčno porabo izredno vzdržljivega in varnega avtomobila dopolnjuje še izredna cena. Prvih sto lastnikov v Sloveniji bo svojo novo Mazdo 626 DITD 16V dobilo za samo dobrih 3,2 MILJONA TOLARJEV! Bodite med njimi.

PRI VAŠEM POOBLAŠČENEM TRGOVCU Z VOZILI MAZDA

NOVO MESTO:
MSM, tel. (068) 37 29 60
BREŽICE:
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
ZAGORJE:
AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 63 399
LJUBLJANA:
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38,
GRUDA, tel. (061) 26 82 83,
AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58
CELJE:
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
MARIBOR:
ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
RADENCI:
MOHOR MM, tel. (069) 65 830
NOVA GORICA:
AUTORENT, tel. (065) 28 460

mazda
MAZDA NAJ BO

KLJUČAVNIČARSTVO MAJCEN MIRKO, s. p.

Cegelnica 33, Novo mesto

objavlja prosta delovna mesta:

1. strojni tehnik ali VK ključavničar
2. KV ključavničar
3. PK ključavničar

Pogoji:

Pod točko 1.

- V. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe
- 5 let delovnih izkušenj
- znanje računalništva

Pod točko 2.

- IV. stopnja strokovne izobrazbe
- 3 leta delovnih izkušenj

Pod točko 3.

- II. ali III. stopnja strokovne izobrazbe
- 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo z izbranimi kandidati sklenili za nedoloččen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Dokazila o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 10 dneh po objavi na naš naslov. Ponudbe bomo pregledali in se o izbiri odločili v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Nemški znak RAL za Jelovico

Prizadevanja za kakovost svojih izdelkov je škofjeloška Jelovica potrdila s pridobitvijo nemškega znaka RAL za notranja vratna krila s posebno konstrukcijo in je hkrati prva in edina proizvajalka notranjih vrat pri nas, ki ima pridobljen ta znak.

Konstrukcija vrat, ki ima znak kakovosti RAL RG 426, se od standardne konstrukcije razlikuje po posebni obložni plošči s parno zaporo in polnilom iz iverokala. Vrata s tako konstrukcijo se priporočajo v prostorih z dolgotrajno povišano zračno vlago ali pri prehodu iz neogrevanih vež oz. stopnišč v ogrevane prostore. Inštitut IFT Rosenheim, ki vrata na podlagi preizkusov in testiranj razvršča v ustrezne klimatske razrede mehanske vzdržljivosti, je opravil testiranja na podlagi pooblastila nemškega Združenja za kakovost notranjih vrat, katerega član je tudi Jelovica. Omenjeni inštitut je tudi pooblaščen za nadzor izdelave vrat z znakom RAL.

Izdelovanje izdelkov, katerih kakovost je podkrepljena s certifikati in atesti, je še ena od poti, s katerimi si škofjeloška Jelovica odpira vrata na zahtevna zahodno-evropska tržišča.

ZAHVALA ZA POMOČ

ROŽNI DOL - Gasilsko društvo Rožni Dol se zahvaljuje pokroviteljem, ki so na kakršen koli način pomagali ob 50. obletnici ustanovitve društva. To so bili: občina Semič, občinska gasilska zveza Semič, Iskra kondenzatorji Semič, Begrad Črnomelj, Krka-tovarna zdravil Novo mesto, Obrtna zadruga Hrast Novo mesto, Franc Krnc - gradbena mehanizacija Podhosta, MKI Kovi-notehna Novo mesto, Cestno podjetje Novo mesto, Intel servis Novo mesto, Gozdno gospodarstvo Novo mesto, Dolenjka Novo mesto, Dolenjska banka Novo mesto, zavarovalnici Tilia in Triglav iz Novega mesta, SKB banka Novo mesto, Miro Žagar - prevoznništvo Laze, Pavle Žagar - razrez lesa Laze, gasilska društva ter številni krajani Rožnega Dola in okolice.

- *Ko sem videl, kako ženejo Italijani naše ljudi, sem stisnil pesti: nikdar! (Lavov, prior Pleterij)*
- *Ne drži, da nekaj, kar pomaga, še bolje pomaga v velikih odmerkih. (Lamovec)*

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je bila v tragični nesreči pretrgana življenjska pot.

Od nas je odšel

ROBERT GRUBAR

Dragega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Prijatelji in sodelavci Pfleiderer Novoterm, d.o.o.

ZAHVALA

V 77. letu nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama in prababica

JOŽEFA GRADIŠAR

s Štrita

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in za svete maše ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

*V tišini tvojega večnega miru
naj ti sledijo naše misli in molitve.
Z ljubeznijo in spoštovanjem
čuvamo spomin nate.*

Danes mineva 10 let, odkar Te ni več med nami,

JOŽE CRNČIČ

iz Koštialove ul. 27, Novo mesto

Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob in mu prinašate sveče.

Vsi njegovi

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žeppek, Ragovska
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška
- **Šentjernej:** od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- **Metlika:** od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 16. avgusta, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Glavni trg, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos

- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žeppek, Ragovska
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

- **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška
- **Straža:** od 8. do 11. ure: Market Straža
- **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Market Šentjernej
- od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- **Žužemberk:** od 8. ure do 11.30: Market
- **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grič
- **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- **Semič:** od 7.30 do 10. ure: Market
- **Metlika:** od 7. do 21. ure: Prima

V času

GORENJSKEGA SEJMA V KRANJU

od 14. do 23. avgusta 1998

Vam ponujamo

POPUST do 14%

za celoten proizvodni program Jelovice

Za nakup nad 100.000 SIT tudi darilo.

JELOVICA

Lesna industrija d.d., 4220 Škofja Loka, tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261, E-mail: info@jelovica.si

NOVO MESTO, Ulica talcev 2, tel., fax: 068/323-444; BREŽICE, Aškerčeva 1, tel., fax: 0608/62-926;

METLIKA, Cesta XV. brigade 9, tel., fax: 068/58-716;

KERA TRADE Zagorje ob Savi tel.: 0601/64-465; BAVEX Trebnje tel.: 068/45-640; MK TRGOIMPEX Kočevje, tel.: 061/857-300.

Avtohiša DANA, d.o.o.

Adamičeva ul. 12, 8000 Novo mesto
tel.: 068/341-400, 24-838, fax: 068/341-600

motor 2.5 TDi
nosilnost 1600 kg
volumen 12 m³
cena s 5 % p.d.
2,900.000 tolarjev

POZOR! AKCIJA

P-306 že od 2,068.000 tolarjev
P-406 že od 2,835.000 tolarjev
PARTNER že od 1,566.000 tolarjev

PEUGEOT

OŽIVELI OTOČEK - To poletje je ob Kolpi v osilniški občini zelo živahno, še posebno v Osilnici in Bosljivi Loki, kjer so prijetno uredili nekdanji zanemarjeni otoček sredi Kolpe. Najbolj pa je porastlo zanimanje za ta del naše domovine po nedavnem odprtju treh poti (peš, kolesarska in čolnarska) od Osilnice do Metlike. Poti so razdeljene na več etap, pohodniki pa na določenih točkah dobe tudi žige, da so pot opravili. Na fotografiji so čolnarji na otočku pri Bosljivi Loki. (Foto: J. Primc)

Nekaj kostelskih

NOVI KOZOLČKI - Turistično športno društvo Kostel nadaljuje s postavljanjem turističnih kozolčkov pri vходу v vasi ali v posameznih vaseh. Te dni so dobile kozolčke z napotki turistom vasi Grivac, Pirče, Colnarji in Podstene, zdaj pa s postavljanjem nadaljujejo. Vaščani urejajo tudi okolico kozolčkov in ob njih sadijo rože.

DELAJO DOMAČE NALOGE - Udeleženci turističnega krožka so dobili za domačo nalogo izdelati šesturni program izleta po Kostelu in okolici.

TOPLA KOLPA - Pred kratkim so se zamenjali taborniki ob Kolpi. Prva izmena je imela srečo z vremenom, saj so nekega dne Kolpi na Žagi namerili kar 20 stopinj C, kar je zelo veliko za ta del Kolpe. Vremenska napoved pravi, da nova izmena ne bo imela take sreče.

REDNO ODVAŽAJO ODPADKE - Iz obkolpskih krajev, kjer gostujejo taborniki, redno odvažajo odpadke. Kočevska Komunala je na Žagi namestila dodatni zabojnik za odpadke, pa tudi taborniki so se organizirali tako, da na primeren način zbirajo odpadke, če jih je preveč, in jih shranijo do odvoza.

NA KOPANJE NA KOLPO - Iz Kočevja se vozijo domačini ob toplih dneh na kopanje na 30 do 40 km oddaljeno Kolpo. Največ kočevskih kopalcev je v Dolu, na Žagi in v Zavrtkah, pa tudi drugod.

• *V deželi slepcev je enooki kralj.* (Pregovor)

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

SLAVKO JURAJEVČIČ

iz Črnomlja, Cankarjeva 6

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom Boršta in okoliških vasi, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali sveče in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala DI Črnomelj za cvetje. Posebna zahvala g. dr. Macanu za dolgoletno zdravljenje, sosedu g. Janku Totterju za poslovilne besede, godbi na pihala Črnomelj za zaigrane žalostinke, gospodu kaplanu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Malerič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi

ANTON JERMAN

s Kvasice 10

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za ustne in pisne izraze sožalja, darovano cvetje, vence in sveče ter vsem, ki ste nam stali ob strani in pokojnega tako številno pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo govorniku Starešiniču, upokojencem, rudarjem za spremstvo, podjetjema Danfoss in Begrad, pevcem in gospodu župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

V 87. letu je umrl naš

ANTON MATKOVIČ

iz Bereče vasi 24

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, sočustvovanje, cvetje in sveče ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Ob Kulpi sem jo srečal, spremil, in ne veš, kak njena so očesca sladka... (Oton Župančič)

11. avgusta so minila štiri leta, odkar naše

MARIJE VRANIČAR

ni več.

Hvala vsem, ki se je spominjate, ji prinašate cvetje, prižigate svečke in za trenutke postojite ob njenem grobu.

Ivan, Anita in mama Mici
Trebnje, 11. avgusta 1998

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upal, da bolezen s trdo voljo boš ugnal, a pošle so ti moči in zatisnil si oči.

V 62. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oči, brat in stric

STANE VIDMAR

Sela pri Straži 21

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč v najtežjih trenutkih, izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in pokojnika tako številno spremili na zadnji poti, iskrena hvala. Hvala tudi Pogrebni službi Oklešen in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Marinka, hči Vesna, sestre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

STEVO STRABIĆ

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala velja sorodnikom za nesebično pomoč, dobrim sosedom, njegovim sodelavcem, g. župniku za opravljen obred, govornikoma, gasilski enoti za častno spremstvo, izvajalcu zaigrane Tišine in Pogrebni službi Oklešen.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Zakaj si morala umreti, ko pa s tabo je bilo lepo živeti? Odkar utihnil je tvoj glas, žalost, bolečina domujeta pri nas. Ljubila si življenje, polje in dom, vendar brez slovesa zapustila si svoj dom.

V 40. letu nas je mnogo prezgodaj in nenadoma zapustila mamica

JOŽICA ŠKRBINA

roj. Grahut
z Vinice 6 pri Šmarjeti

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in jo s spoštovanjem pospremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi tvoji

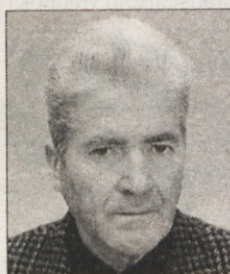
Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma za vedno zapustil naš sodelavec

ALOJZ HENIGSMAN

kovinar na področju Vzdrževanja, Sektor Novo mesto

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

Vekovečna dragih je bližina, smrt je le združitev na večer. Zemlja skupno je pribežališče in poslednji cilj je mir. (Mila Kačič)

Huda bolezen je prekinila življenjsko pot našemu dragemu

MARIJANU DRENOVCU

Na poslednjo pot smo ga pospremili v torek, 4. avgusta 1998. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v bolečini stali ob strani. Hvala vam za darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Njegovi: žena Ana, sinova Marjan in Mitja z družinama, sestra Danica ter brata Cveto in Lado z družinami

Novo mesto, Grosuplje, Novi Sad

tedenski koledar

Četrtek, 13. avgusta - Lilijana
Petek, 14. avgusta - Maksimilijan
Sobota, 15. avgusta - Timotej,
Marijino vnebovstetje
Nedelja, 16. avgusta - Rok
Ponedeljek, 17. avgusta - Milica
Torek, 18. avgusta - Helena
Sreda, 19. avgusta - Ljudevit
LUNINE MENE
14. avgusta ob 21.48 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 13. do 15.8. (ob 19. uri),
16.8. (ob 19. in 21. uri) ter 17.8. (ob 21. uri)
komedija Skrivnostno pleme. Od 13. do
15.8. (ob 21. uri) kriminalni film Nepo-
membneži. 19.8. (ob 21. uri) akcijski film
Elitni morilci.

film

• **UKRADENA LEPOTA**, ro-
manca (Stealing Beauty, 1996,
ZDA-Italija, 110 minut, režija:
Bernardo Bertolucci)
Kaj reči na razgledniško štori-
jo o lepotic, ki iz ZDA pride v
Toskano iskat svojega biološkega
očeta? Toskana je tisto pravo.
Saj veste, boemsko grčasta po-
krajina z mediteransko klimo,
vegetacijo in ličnimi hiškami.
Toskana strahotno rajca, čisto
erotično pa tudi kreativno, saj je
splošno znano, da obiskovalci, še
posebno umetniško nadarjeni, v
teh logih vedno najdejo svežo
dozo volje do življenja oziroma
artističnega navdiha.
Punca, ki gre v Toskano po
očeta, je povrh vsega še devica
in seveda je zelo zelo lepo dekle,
Liv Tyler - tu 19-letna Lucy. Lucy
išče očka med najboljšimi pri-
jatelji svoje nedavno umrle ma-
me, ki je skrivnost odnesla v
grob. Da je mala spočeta natan-
ko tam, naj bi pričal zaznamek
iz maminega dnevnika, pesmica
o meseni in romantični noči med
oljkami. Seveda mamini frendi,
sedemica internacionalne zdru-
žbe, živijo v najlepši vili daleč
naokoli in seveda so face. Last-
nika, Irca, kipar Ian in žena Di-
ana, ki goste "pedena od spred in
od zad", Francoz, ostareli trgovci

ČRNOMELJ: 13.8. (ob 10.30) ameriš-
ko-angleška komedija Mr. Bean. 14. in
15.8. (ob 21. uri) ameriški kriminalni film
Rdeči kot. 16.8. (ob 21. uri) ameriški krim-
inalni film Džankiji.
DOBREPOLJE: 16.8. (ob 15. uri in
20.30) ameriški film Nič ni izgubljeno.
GROSUPLJE: 14.8. (ob 20. uri) ame-
riška komedija Nič ni izgubljeno.
KRŠKO: 13.8. (ob 18. uri) in 14.8. (ob
20. uri) slovenska drama Brezno. 15.8. (ob
20. uri) in 16.8. (ob 18. uri) akcijski triler
Merkurjev srd.
METLIKA: 14.8. (ob 21. uri) ameriški
kriminalni film Džankiji. 16.8. (ob 21. uri)
ameriški kriminalni film Rdeči kot. 19.8.
(ob 10. uri) ameriška komedija Nabrita
družabnica.
NOVO MESTO: Od 13. do 19.8. (ob 19.
in 21. uri) pustolovski film 6 dni, 7 noči.
RIBNICA: 15.8. (ob 22. uri) ameriška
komedija Nič ni izgubljeno.
VELIKE LAŠČE: 15.8. (ob 20. uri)
ameriška komedija Nič ni izgubljeno.

z umetninami, za aidsom umira-
joči angleški gej pisatelj Alex
(Jeremy Irons, strokovnjak za
vloge skorajšnjih mrtvakov), trač
kolumnistka Italijanka Noemi,
Američana, oblikovalka nakita
in njen ljubimec, odvneti takih
tičev, kot so oni. Vsi so malo
skrivnostni, poduhovljeni, raz-
posajeni, svobodni. Malo pozira-
jo, v bistvu pa jim je dolgčas, ker
so že v srednjih letih in že 20 let
živijo na en in isti način. Priznaj-
te, 20 let še takega žura začne
presedati tudi najbolj žilavim
hedonistom. In ko zagledajo
Lucy, tako zalo, z zrolanimi ciga-
retki, prav tako boemsko, nežno,
toda solidno grajeno punco, ki se
je prišla, kar je najlepše v tej prav-
ljici, ravno tja deflorirata, se jim
strga. Vsi bi njeno mladost, hi-
men prve noči, njene zamišljene
oči, ki so še polne iluzij. Koliko
časa je že od takrat, ko so tudi
oni bili lepi in predzrni, hočem
reči, mladi?

Iščeta se torej oče in prvi fant.
Lahko se tudi zgodi, nam nami-
guje Bertolucci, da bo to kar ena
in ista oseba, Lucy pa bi postala
dekliski Ojdis. Eden od družbe
itak umira, a ne? Toda Berti nas
drži v suspenzu do zadnjih, s sol-
zami nabitih minut. Če že lahko
"papana" vsaj približno zadene-
te, fanta zagotovo ne boste.
Seštevek? Ukradena lepota je
zelo združajinran, scensko izjem-
no skrbno premišljen in boemski
film s pridihom kultiviranega
japijevstva. Predvsem za oči.

TOMAŽ BRATOŽ

RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj,
Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda,
Majca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn,
Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje
5.330 tolarjev, za upokojence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za
upokojence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva
ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti.
Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev),
na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije
ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200
tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800
tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun:
52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska
propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-
92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz
13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-ČTR, d.d., Ljubljana.

tradicionalni
48. GORENJSKI SEJEM
v KRANJU od 14. do 23.8.'98
• največja trgovina na enem mestu
• na večerni zabavni program prost vstop
ŽREBANJE VSTOPNIC - glavna nagrada Renault TWINGO

KMETIJSKI STROJI

TRAČNI OBRAČALNIK Sip 2250, dobro
ohranjen, prodam. ☎ (068)28-023. 3118
TRAKTOR ŠTORE 404, prvi pogon, z
čelnim nakladačem, prodam za 690.000 SIT.
☎ (064)736-230. 3125
PLANIRNO DESKO prodam. ☎ (068)83-
640. 3161
TRAKTOR TORPEDO 75 TD 4 x 4, letnik
1985, prodam. ☎ (068)42-654. 3162
TRAKTOR ŠTORE 404, rotacijsko kosilni-
co Sip 165 in 100 litrov belega vina prodam.
☎ (068)47-122. 3112
BALIRKO za suho seno prodam. ☎ (068)
83-216. 3149

KUPIM

STAREJŠI OBJEKT za možnost preu-
ditve v trgovino kupim. Lokacija je zaželjena
ob prometni cesti. Ponudbe pošljite na fax
(064)691-610 ali ☎ (064)691-444. 3068

MOTORNA VOZILA

GOLF 1.6 D, S paket, letnik 1985, registri-
ran do 7/99, dobro ohranjen, prodam. ☎
(068)51-441. 3101
ZA GOTOVINO kupim megane scenic, let-
nik 1996, RT izvedba. ☎ (0609)631-513. 3109
ROVER 111 SL, letnik 12/93, 78.000 km.
prodam. ☎ (068)85-446. 3124
R 4 GTL, letnik 10/90, prodam. Rajer, Dol.
Kamence 32. 3138
JUGO 45 KORAL, rdeč, letnik 12/89, 94.000
km, prodam za 120.000 SIT. ☎ (068)324-941. 3154
R 5 AAGA, letnik 1991, tonirana stekla,
strešno okno, prodam. ☎ (068)84-530. 3156
126 BIS, letnik 1991, registriran do 13.3.1999,
rdeč, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)89-
248. 3158
Z 50.8, hladilnik z agregatom, letnik 1988,
prodam. ☎ (068)81-188. 3164
126 P, letnik 1988, registriran do 11/98, zelo
ohranjen, prodam. ☎ (068)23-512. 3152
FIAT TIPO 1.7 D, letnik 1993, 62.000 km,
prodam. ☎ (068)22-611. 3139
JUGO SKALA 55, registriran, ohranjen,
prodam. ☎ (0608)87-617. 3146
GOLF 1.6 B, letnik 1992, 5V, prodam. ☎
(068)87-615. 3163
R 4 GTL, letnik 1989, lepo ohranjen, regi-
striran do 3/99, ugodno prodam. Jože Ko-
lenc, Zalog 18, Škofjan. 3123
GOLF D, letnik 1986, prodam. ☎ (068)73-
447. 3150

AKCIJA
SUZUKI BRILJANT
SWIFT
že od 1.400.000 tolarjev
BALENO
že od 1.900.000 tolarjev
SAMURAI
že od 2.000.000 tolarjev
VITARA
že od 2.800.000 tolarjev

Dragoceno darilo
za vso družino
+
moped Tomos

• bogata oprema
• 3-letna garancija
• ugoden kredit
1 - 5 let TOM + 5,5 %
• ugoden leasing
s preostankom vrednosti

Pooblaščen trgovci in serviser
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

DOLENJSKI LIST

OBVESTILA

HOČEVAR, AGROTRGOVINA, d.o.o.,
Dol. Težka Voda 7 b, Novo mesto, obvešča
cenjene stranke, da bodo mesnica, klavnica
in odkup živine zaradi letnega dopusta zaprte
od 17.8. do 30.8. Hvala za razumevanje, se
priporočamo! 3105

POSEST

V KRŠKEM prodam bivalno zidnico, 90 m²,
voda, elektrika, telefon, asfalt, v vinogradu.
220 trt, in sadovnjakom. ☎ (061)341-928 ali
(0608)21-672. 3111
MANJŠO HIŠO na relaciji Mirna-Trebnje-
Mirna Peč kupim. ☎ (068)47-130. 3128
ZAZIDLJIVO PARCELO v smeri Novo
mesto-Šentjerneje kupim. ☎ (068)67-603. 3127
2 ZAZIDLJIVI PARCELI v Straži prodam.
☎ (068)83-032, po 20. uri. 3127
LESENI BIVAK, 3,5 x 6 m, primeren za vi-
kend, prodam. ☎ (068)341-868, zvečer. 3151
NIJIVO, 23 a, v vasi Krka pri Novem mestu,
in borove deske prodam. ☎ (068)23-528. 3151

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540
SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT
prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826
STRUŽNICO POTISJE PA 631/1500, letnik
1984, varilni aparat, vrtni in šeping pro-
dam. ☎ (062)687-235, zvečer, ali (041)726-
503. 3117
PNEVMATSKO STISKALNICO VELO, za
grodje, 700-litrsko, staro 3 leta, prodam. ☎
(068)58-507 ali (041)632-740. 3119
LEPA bukova drva prodam. Jožef Gazvoda,
Konec 17, Novo mesto. 3120
POHORSKI ŠKRILJAVEC, naraven, razli-
čnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo
polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax:
(063)754-003 ali (041)621-478. 3144
STENSKI OPAŽ, brune, ostrejša, late, talni
pod in rezan les prodajamo. Nudimo prevoz!
☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3145
KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodaj-
amo. ☎ (063)762-433. 3147

UČBENIKE za 7. razred OŠ in
nerabljen delovne zvezke
ugodno prodam. Tel. 73-826.

VINO, mešano, cepljeno šmarnico, prodam
po 150 SIT/l. ☎ (068)326-044. 3153
BOX avtomobilski prtljajnik in dve otroški
moto čeladi prodam. ☎ (068)321-695. 3169
BELO in rdeče vino prodam. ☎ (068)83-
584. 3155
RDEČE in belo vino ugodno prodam. ☎
(068)42-071. 3141
500 LITROV rdečega vina prodam. ☎
(068)42-148. 3140
VINO ŠMARNICO in cvček ter žganje
prodam. ☎ (068)48-789. 3148
RABLJENA strešna okna, balkonska vrata in
okna, radiatorje in hidrofor ugodno prodam.
☎ (068)64-005. 3097

RAZNO

VARSTVO otrok na vašem domu nudim. Čas
varstva in plačilo po dogovoru. ☎ (068)26-
418. 3106

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.
Cigaletova 15, 1000 Ljubljana
Ugodni potrošniški krediti že od
TOM + 4,5 % naprej!
Informacije na tel. št. 062/449 24 70

SLUŽBO IŠČE

GRADBENI TEHNIK z večletnimi izku-
saji in operativni in znanjem avtomatiziranih
ostalih programov išče delo. ☎ (0608)75-038.
3096
PRIJETNA ŽENSKA, po poklicu gostinjska
tehnik, s 15 leti delovnih izkušenj, išče hote-
larno ali redno zaposlitev. ☎ (068)341-453.
3153
POSLOVNI PROSTOR, trgovino, 70 m²,
cvetličarno, 30 m², lahko tudi za druge de-
javnosti (pisarne ali podobno), oddam. ☎
(068)323-575. 3166
VARSTVO dveh otrok sprejem v dopol-
dnem času na svojem domu. ☎ (068)28-
695, od 11. do 17. ure. 3132

STANOVANJA

OPREMLJENO etažno stanovanje oddam
v najem. ☎ (068)325-035, vsak dan po 19. uri.
3096
STUDENTSKI PAR najame garsonjero ali
enosobno stanovanje v Ljubljani. ☎ (0608)
84-321. 3154
GARSONJERO oddam v najem. Predpla-
čilo 6 do 12 mesecev! ☎ (068)341-552. 3157
DVOSOBNO opremljeno stanovanje v No-
vem mestu oddam. ☎ (068)323-785. 3168

ŽENITNE PONUDBE

STE OSAMLJENI, si želite pogovora, sre-
čanja? Pokličite na (090)43-95, non stop. 3142

ŽIVALI

VALILNICA NA SENOVM obvešča ce-
njene kupce, da sprejemamo naročila za vsa
vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse
informacije dobite na ☎ (0608)71-375. 3150
MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, na
pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, vsa
prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprej-
majo in dajejo vse informacije: Jože Zupan-
čič, Otovce, Črnomelj. ☎ (068)52-806.
Gostišče Krulc, Mostec, Dobova. ☎ (0608)
67-587, Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog.
☎ (068)49-813. 2437
TELICO frizirko, breje 6 mesecev, prodam.
☎ (068)89-249, zvečer. 3102
KRAVO SIVKO, breje 8 mesecev, prodam.
☎ (068)42-307. 3113
TELIČKO, staro 10 dni in 2 kravi s prvimi
tetelom prodam, kupim pa kotel za žganje
njekuh (prekucnik). ☎ (068)75-173. 3121
4 BIKICE simentalce za nadaljnjo rejo ter 1
kravi, simentalke in sivko, obe s teličkom
prodam. ☎ (061)667-719, Jože Dolinski.
Vino 10, Škofljica. 3129
7 DNI starega bikca, črno-belega, prodam.
☎ (068)83-071. 3133
BELE težke kokoši, jarkice, že v nesnosti ter
14-tedenske, prodajamo. Kuhelj, Šmarje
Šentjerneje, ☎ (058)42-524. 3137
PLEMENSKEGA OVNA solčavske pasme
starega 15 mesecev, prodam. ☎ (068)83-302.
KRAVO za zakol prodam. Viko Može, Dal-
ni Vrh 16, Novo mesto. 3111
TRI visoko breje telice sivke ter kolut in 13
m cevi za škropljenje prodam. ☎ (068)73-
340. 3110
PRAŠIČE, težke 80 do 140 kg, prodam. ☎
(068)44-765. 3108

Cvetličarna Bayer
Ločna, Novo mesto
zaposli cvetličarja(ko),
lahko tudi pripravnik.
Pisne ponudbe na naslov:
Koštilova 42, 8000 Novo
mesto, tel. 068/324-888.

Posavske goniče, stare 3
mesec, prodam. Cena 6.000
tolarjev. Tel. 068/324-094.

Novi simbol
novе storitve
E.P.S. - elektronsko pismo
Elektronska poštna storitev
Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov
do dostave naslovniku. Torej:
• izdelavo,
• izpis,
• kuvertiranje,
• dostavo pisem, računov, položnic ali pa
reklamnih sporočil.
POŠTA SLOVENIJE
http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

DRUŠTVO NOVOMEŠKIH ŠTUDENTOV
PREŠERNOV TRG 8, TEL: 068 322 275

v skladu s sklepom seje
upravnega odbora društva z dne 30. 5. 1998 in določili pogodbe o
sofinanciranju občinskih dejavnosti med
podjetjem Rudolf, d.o.o., in Društvom novomeških študentov

objavlja razpis o

dodelitvi denarne pomoči
za projekte s področja glasbenega ustvarjanja.

Na razpis se lahko prijavijo vsi glasbeni ustvarjalci in skupine, ki
delujejo na področju Novega mesta, ne glede na zvrst glasbe, in niso delež
ni nobene stalne finančne pomoči iz naslova proračunskih sredstev občine
ali države.

Prednost pri dodelitvi denarne pomoči bodo imeli
posamezniki ali glasbene skupine, katerih člani imajo status
dijaka ali študenta in imajo stalno bivališče na področju Upravne
enote Novo mesto.

Na razpis se zainteresirani posamezniki ali skupine prijavijo
z izpolnitvijo obrazca, ki jim je na voljo na sedežu
Študentskega servisa Društva novomeških študentov,
Prešernov trg 8, Novo mesto.

Razpis se zaključuje s 15. septembrom 1998.

ŠTUDENSKI NOVO MESTO, PREŠERNOV TRG 8, TEL: 068 322 275
SERVIS TREBNJE, GUBČEVA CESTA 18, TEL: 068 45 752

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

Dolenjka, d.d., Novo mesto, Glavni trg 23,
vabi k sodelovanju mlado(ega) in ambiciozno(ega)
aranžerko(ja) in
natakarico(ja)

ki jima je delo, samostojnost in ustvarjalnost v svojem poklicu izziv.
Pisne prijave sprejemamo na sedežu družbe
v Novem mestu, Glavni trg 23, do 21.8.1998.

Občina Krško objavlja
razpis

za dodelitev sredstev za subvencioniranje realne obrestne
mere iz občinskega proračuna za pospeševanje malega
gospodarstva v občini Krško za leto 1998.

Razpis traja do 20. septembra 1998. Interesenti lahko dvignejo dokumentacijo
o vsebini in pogojih razpisa na Občini Krško v Oddelku za gospodarske
dejavnosti in v Podjetniškem centru Krško, Bohoričeva 9 v Krškem.

NOVO MESTO, Ljubljanska 27

ZLATA RIBICA
specializirana prodajalna za male živali

MALE ŽIVALI, HRANA, OPREMA,
AKVARIJI, STROKOVNI NASVETI

BTC Ljubljanska 27, tel.: 068/316-111
Ilike Vaštevotve 2, tel.: 068/23-719

San 21 d.o.o.
salon kopalniške opreme

tel.: 068 316-144 fax: 068 322-879

- turške savne
- tuš kabine
- kopalne kadi
- masažne kadi
- ploščice
- keramika
- kopal. dodatki

BIG BANG

BTC, Novo mesto
(068) 316-151
INTERMARKET, Brežice
(0608) 61-514

PHILIPS "diga"
samo 26.990
+P.D.
takošen priklap
na omrežje
prodaja na 6 obrokov
brez obresti
najugodnejša ponudba GSM
telefonov na Dolenjskem
kupovati
drugo
bi bilo
potratno

STUDIO
103.0 MHz

Vi uganete
- mi nagradimo!

Odgovor na enajsto na-
gradno vprašanje se je pravil-
no glasil, da vas s prve strani
Dolenjski list pozdravlja kot
"vaš četrtkov prijatelj". Sre-
čo pri žrebanju za darilni
bon je imela **Veronika Košak**
iz Lastovč 39 pri Novem me-
stu, za knjigo (*J. Dularja*
Smeh na prepihu) pa je bil
izžreban **Bojan Lepšina** iz
Dečnega sela 43 pri Artičah.
Med rednimi plačniki na-
ročnine je žreb določil, da
knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske*
obrazje) prejme **Jože Selak** iz
Dolenje vasi 1 pri Otočcu.

Izpolnite pravilno dvanaj-
sti nagradni kupon in prilep-
ljenega na dopisnici pošljite
na naslov uredništva v Novem
mestu, Glavni trg 24, p.p.
212, in sicer do torka, 18. av-
gusta, ko bomo izžrebali do-
bitnike **treh nagrad**, in sicer
dveh knjig (ene bo deležen
nekdo od rednih plačnikov
naročnine) in
darilnega bona
Kovinotehne
za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 12

Vprašanje: Na kateri tradicio-
nalni 48. sejem vas vabi oglas v
tokratni številki Dolenjskega lista?

Odgovor:

Moj naslov:

ISDN & SiOL

Danes
pametna,
jutri nujna
odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremen-
jene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja
prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo
sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadržev s kombi-
nirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, pri-
hranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja
in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa.
Telekom Slovenije je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z
omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih
povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

<http://www.telekom.si>

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

JEROVŠEK
computers

Vas zanima delo v uspešni
računalniški hiši?

V naši poslovalnici v Novem mestu
nudimo možnost zanimivega in
kreativnega dela sodelavcem na
področjih:

- posloводства
- serviranja računalniške opreme
- komercialne dejavnosti

Svojo vlogo in kratek življenjepis
pošljite v 8 dneh od objave na
naslov: Jerovšek computers, d.o.o.,
Breznikova 17, 1230 Domžale (s
pripisom: za zaposlitev).

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

SCOOTER SUZUKI

Cena: 475.000 SIT
Akcija: 360.000 SIT

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš
kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

POČITNICE
NA MORJU
IN V TUJINI

Ugodne cene,
plačilo na obroke!

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

TERME BANOVC
- ZA UPOKOJENCE

Od 1. septembra 1998 ugodni paketi za upokojenece. 5 x polpenzion v
Zelenem gaju, samo 25.110 SIT. Če rezervirate do 15. avgusta, vam
priznamo 5 % popust. Pridite na oddih, počitnice!
Informacije in rezervacije: Terme Banovci, ☎ 069/13-400, fax: 069/
87-703.

GOTOVINSKA POSOJILA
Kolodvorska 45, Črnomelj
☎ 068/53-453, 0609/643-216

ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave
čekovnih blanketov, delnic in certifikatov.
REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki
ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega
poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo
naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo postal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1998

Kraj:

Datum:

Podpis:

Nina Kočevar

njeni rezultati niso bili nič posebnega, da pa je bila sama z njimi kar zadovoljna. Predvsem je bila atletika zanjo sprostitelj, pri kateri je pozabila na šolo. Je pa bilo šolanje skupaj z atletiko za Nino, ki se je vsak dan vozila v Novo mesto iz Semiča, tudi svojevrsten napor. Prvi dve leti, ko je imela pouk dopoldne, je kar šlo, saj so prometne zveze z vlakom pač prilagojene potnikom, ki se zjutraj vozijo proti Novemu mestu in se v zgodnjih popoldanskih urah vračajo v Belo krajino. Ko pa je imela šolo popoldne, se je morala, če je imela trening pred poukom, odpraviti od doma že pred deseto uro. Ko pa ga je imela po šoli, je prišla v Semič ob pol enajstih zvečer. Kljub vsemu je marsikdaj imela narejeno domačo nalogo edina v razredu. Nekoč ji je ena od sošolk rekla: "Ko mi je najtežje in se mi zdi, da ne bom kos vsem obveznostim, se spomnim nate in si mislim, če zmoreš ti, ki si veliko bolj obremenjena, bom tudi jaz."

A najbrž ni bila Nina za vzor in spodbudo le tej sošolki. Prav gotovo se je njenih navad, morda povsem nezavedno, navzel še kdo. Do sebe je zelo dosledna in zahtevna, saj nikoli ničesar ne pušča naključju ali morda sreči, ki je lahko zelo varljiva. Pravi, da recepta za uspešnost nima, da pa mora vsak zase vedeti, kdaj je pravi trenutek, da vzame v roke knjigo. "Predvsem mora imeti človek cilj, potem ima tudi voljo in seveda uspeh, ki mu daje polje," je prepričana Nina, ki kljub uspehu na maturi ostaja takšna kot doslej: mirna, skromna, prijazna, vedno dobre volje in nasmejana, predvsem pa trdna na tleh. Realista je bila tudi, ko se je pripravljala na maturi.

Nina se je odločila za študij farmacije. Pravi, da bo tudi vnaprej obdržala štipendijo za nadarjene, saj je tako manj odvisna od štipenditorja. Toda čeprav se veseli odhoda v Ljubljano, jo je po drugi strani strah domotožja, kajti ne bo več vsak dan tistega varnega in prijaznega družinskega zavežja, ki so ga pri Kočevarjih vsi tako zelo navajeni. MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Medvedka za odstrel?

Nujna previdnost v gozdu

RIBNICA - V okolici Ribnice je v zadnjem času medvedka za mladičema prestrašila ali napadla že več ljudi, zato domnevajo, da se je ista mrcina srečala tudi z lovcom J. P., članom LD Ribnica. V sredo, 5. avgusta, mu je na lovu na srnjaka v bližini Zapuž v Mali gori medvedka prišla za hrbet na razdalji desetih metrov. Ko se je obrnil, se je postavila na zadnje noge in začela renčati, naredila je dva skoka in se zopet postavila.

Lovec je v samoobrambi dvakrat streljal (ne da bi meril vanjo), zato se je malo oddaljila in se zopet zapodila proti njemu. Ker se je verjetno ustrašila streljanja, ga ni napadla. Posebna komisija s psi po krvni sledi je ugotovila, da se je napad medvedke na lovca res zgodil, a da žival ni bila obstreljena, kar pomeni, da zaradi tega ni napadalna.

Kmalu naj bi ugotovili, ali gre res za nevarnega kosmatince. Lovci so namreč postregli s podatkom, da se na tem območju klatijo medvedke z večjim številom mladičev. Če bodo ugotovili, da gre za medvedko, ki je napadalna, jo bodo zanesljivo odstrelili.

Dogodek opozarja, da se število kosmatincev tudi na območju od Turjaka do Kolpe večja.

M. G.

Prgišče misli

• Talenti brez kreposti so sužnji brez gospodarjev: ne znajo se dobro vesti in so vsega sposobni. (Kitajski pregovor)

• Samoobvladovanje je osnova vseh vrlin. (Smiles)

• Majhne riti ne potrebujejo velikih hlač. (Nizozemski pregovor)

• Cerkev je skupnost, ki ni majhna, zato ni čudno, da se v njej pojavljajo tudi napake, ki niso majhne. (pater Cerar)

Je bil usoden strel ali elektrika?

Ljudje se še vedno zgražajo nad žalostnim koncem štokrlje, ki je negibna obležala pod svojim gnezdom v Selih pri Dragatušu - Zares skrivnostni strelec ali zgolj nesreča?

SELA PRI DRAGATUŠU - Pred dvema tednoma je Dolenjski list poročal o ustreleni štokrlji v Selih pri Dragatušu. Vest je med ljudmi povzročila val ogorčenja in zgražanja. A ne le zato, ker so štokrlje zaščitene, temveč tudi zato, ker so bili prebivalci te belokranjske vasice zelo ponosni na svoje nove prebivalce in so imeli štokrlje za svoje domače živali.

Električni drog, na katerem sta si štokrlja in štrk spletla gnezdo, stoji v sadovnjaku Martina Puha, ki pretekli teden še vedno ni mogel dojeti, da se je "njihovim" štokrljam lahko zgodilo kaj tako krutega. Drog stoji prav nasproti Puhkovi hiši, tako da od mize v jedilnici lahko opazujejo, kaj se dogaja v gnezdu. O navadah štokrlj v zadnjih petih letih, odkar so prvič prišle v Sela, bi Martin lahko napisal že zajetno knjigo. "Leta 1993 je par le posedal na električnem drogu in si ogledoval okolico, naslednje leto pa je pričel spletati gnezdo. Leta 1995 sta imela štiri mladiče, a se je eden zadavil. Lani sta ostala brez naraščaja, letos pa so bili zopet štirje mladiči," našteva Martin.

Zanimivo je, da je v začetku aprila z dolge poti iz južnih krajev najprej priletela samica, ki je takoj začela urejati gnezdo, čez nekaj dni pa še samec. Konec maja so se izvalili mladiči in po Puhkovih besedah sta bila stara dva prav letos še posebej prizadeta, ko sta jih hranila. Ko so orali njive, sta hodila za njimi in pobirala golazen in jih nosila mladim.

Zato jih je še toliko bolj prenetil pok sredi popoldneva zadnjo julijsko nedeljo. "Na tleh je smrtno ranjen ležal eden od staršev, videli pa smo, kako je odpeljal rdeč clio. Sosed, ki so gledali televizijo, so rekli, da je za trenutek

• Kot je tik pred zaključkom redakcije povedal komandir Policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič, bodo v Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani na posebno zahtevo policije pohiteli s preiskavo štokrlje iz Sel pri Dragatušu. Vendar pa bodo izsledki znani šele konec tega tedna.

zmanjkalo elektrike, saj je štokrlja, preden je padla na tla, oplazila električne žice," pripoveduje Puh. Da pa bi bila nesreča še večja, je šest dni pozneje enega od mladičev povozil avto, vendar bo najbrž preživel, saj so ga odpeljali na zdravljenje v ljubljanski živalski vrt. Martin in žena Zdenka sta prepričana, da imajo tudi živali dušo. Ko je namreč pred dnevi v gozdovih okrog Kanizarice pokalo, so bile zelo vznemirjene in ko sem sama kolovratila s fotoaparatom pod gnezdom, niso bile prav nič navdušene. Puhkovi so prepričani, da bodo štokrlje, ki so še ostale v gnezdu, konec avgusta zmogle pot v Afriko, saj se mladiči hranijo tudi že sami. Bojijo pa se, da ne bi prihodnje leto ostalo gnezdo prazno. V bližnjem Dragatušu so pred leti tudi gnezdile štokrlje, a se potem, ko je enega izmed staršev povozilo, niso več vrnile.

Primer v zvezi z usmrčeno štokrljo je začela takoj raziskovati policija. Kot sta povedala komandir Policijske postaje Črnomelj Peter Šajnič in policist Milan Leskovar, je štokrljo res morda usmrtil izstreljek iz puške, lahko pa se je zapletla v električne žice, povzročila kratak stik ter s tem tudi pok. Odgovorni za Elektra namreč dopuščajo to možnost. Po njunih besedah ni nihče na lastne oči videl strelca, ki naj bi usmrtil ptiča, sprašujeta pa se, ali ni šel clio

Martin Puha

morda zgolj slučajno ravno takrat mimo. "Ker so dopusti, so štokrlje v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani zamrznili, ker pa smo vztrajali, naj pohitijo s preiskavo, so nam obljubili, da ji bodo dali v ponedeljek na rentgen. Če bodo v njej šibre, bo očitno, da je šlo za kaznivo dejanje nezakonitega lova. Kljub temu, da tega še ne vemo, pa delamo, kot bi šlo za takšen lov. Vendar smo dva lastnika cliov že izključili kot morebitna strelca, enega pa še preverjamo s pomočjo novomeških policistov," sta povedala Šajnič in Leskovar.

M. BEZEK-JAKŠE

PODOKNIČAR V NOvem KOTU

NOVI KOT - Zadnje čase je v vasi Stari in Novi Kot v občini Loški Potok, ki leži tik hrvaške meje, postalo življenje nekoliko bolj pestro. Zasluga gre aktivnemu vaškemu odboru, njenemu predsedniku in predsedniku KS Draga Toniju Cimpricu, ki je tu domačin. Z preteklo leto so pripravili t.i. pastirske igre, v petek, 7. avgusta, pa jih je obiskala ekipa "Podokničar", ki je od blizu in daleč privabila najmanj 1000 obiskovalcev vseh starosti.

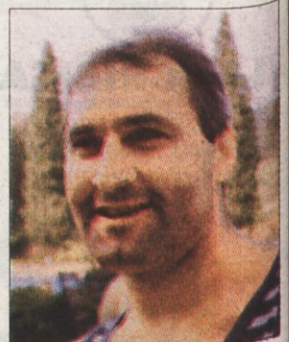
Prireditelj je bila ob novem društvenem domu, ki ga je z neverjetno voljo postavil dobrih 50 prebivalcev, s pomočjo rojakov, ki so raztreseni po svetu. S to gradnjo in aktivnostjo sta vasi, lahko bi rekli, spet dobili svojo dušo.

A. K.

Skoki prepovedani

Kopalci so iz leta v leto bolj kulturni

DOLENJSKE TOPLICE - Tukajšnje toplisce med tednom dnevno obišče do 250 ljudi, med vikendom pa je celo od 700 do 800 obiskovalcev. "Iz leta v leto se zboljšuje kultura kopalcev. Skakanje ni dovoljeno, zato tudi ni nesreč. Za varnost pa skrbimo trije varnostniki," je dejal vodja bazena Nikola Reba, ki tu dela že 19. leto. Letošnji julijski obisk je podoben lanskemu, največ pa k temu pripomore dobro vreme. Dva kopalca smo vprašali, kakaj sta obiskala topliški bazen:

Martin Hrvat

MARTIN HRVAT iz Podturna: "Z ženo sva na bazen pripeljala otroke, saj se radi kopajo, pa tudi voda je čista in prostor urejen. Sicer je bazen nadomestilo za morje, včasih pa se osvežimo tudi v Kolpi."

MOJCA TOMŠIČ iz Knežaka pri Ilirski Bistrici: "V Toplicah je mama na zdravljenju in sem za teden dni v hotelu na dopustu. Vsak dan se kopam, saj je čista voda. Namesto morja sem tako raje izbrala toplisce. Bila sem tudi v notranjem bazenu, vendar mi je bil pretopen."

A. J.

Mojca Tomšič

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Za Posočje ne bi smeli prisilno zbirati pomoči - Gradnja kanalizacije stoji zaradi nesoglasja krajanov - Jordan zanika županovo zgodbo - Kje so rumene črte

Ivanko iz Črnomlja so h klicu spodbudile položnice za plačilo pomoči za obnovo Posočja, ki jih davčna uprava te dni razpošilja svojim zavezancem. Sama ni zaposlena in ima tri šoloobvezne otroke, dela pa le mož, ki pa je invalid III. kategorije. Petčlanska družina se mora čez mesec prebiti z nekaj več kot 40 tisočaki plače, sedaj pa država od njih zahteva še plačilo pomoči. Sama ve, kaj pomeni pomoč v stiski, saj so tudi njim pred leti, ko jim je pogorela hiša, ljudje veliko pomagali. Tudi v Posočje je že poslala pomoč, a ne denarja, ker ga nima, pač pa odeje in posteljino. Meni, da je tak način zbiranja pomoči nepriemeren. Če želi država pomagati, naj denar vzame iz proračuna na drug način, saj tiskanje in pošiljanje položnic in izterjevanje denarja na tak način državo precej stanejo. Poleg tega pri odmeri zneska pomoči niso dovolj upoštevani socialni dejavniki. Kljub nestrinjanju bo plačala, saj se zaveda, da

bi v nasprotnem primeru imela še več sitnosti in stroškov.

Korel Primožič iz ulice Ivana Roba v Novem mestu sprašuje, zakaj so v njihovem koncu pred letom nehali graditi kanalizacijo, čeprav je treba izkopati le še približno 150 metrov, da bi tamkajšnja gospodinjstva priključili na omrežje. Pravi, da je sramota, da celo mestno naselje ni priključeno na kanalizacijo, medtem ko imajo v marsikaterem podeželskem kraju to že zdavnaj urejeno. Jordan Hrvatin, razvojni inženir za kanalizacijo pri novomeški Komunali je povedal, da gradnja stoji, ker nekateri krajanji niso dali soglasja. Dokler to ne bo urejeno, kanalizacijskega omrežja v ulici Ivana Roba ne bodo gradili naprej.

Jože Jordan iz Gorenje Stare vasi se je odzval na zgodbo o njegovem napadu na šentjernejskega župana. Pravi, da župan ni povedal vsega tako, kot se je zgodilo. Po Jordanovem pričevanju naj bi on v zafrkanciji vpil, župan pa naj bi nanj kričal, naj se umiri, prišel na dvorišče in ga porinil, da je padel na tla in si podrsal komolce. Sele tedaj naj bi Jordan začel pretepati župana, ki je zbežal in poklical šentjernejsko policijo, ki je na pomoč poklicala novomeške specialce. Le ti naj bi se lotili Jordana kot največjega kriminalca. Tudi to, da naj bi grozil, da gre domov po kalašnikov in da ga bo ubil, po Jordanovem pripovedovanju ni res in tudi da je z motorjem krožil okoli hiše, naj ne bi bilo res, saj sploh nima motorja in tudi poti ni okoli hiše.

Franc iz Budganje vasi je eden izmed večine, ki je na referendumu zavrnila ustanovitve žužemberške občine in se sedaj zgraža, da jim jo je država kljub jasno izraženemu mnenju ljudstva vsilila. Izgovor, da Žužemberk nima ustrezne neposredne prometne povezave z Novim mestom, oziro-

ma regionalna cesta prečka topliško občino, je neustrezen. Po njegovem bi bilo ceneje kot plačevati župana in novo občinsko upravo asfaltirati cesto čez Brezovo Reber. Tako in tako bodo morali ljudje po večini opravkov še vedno v Novo mesto, kjer je sedež upravne enote. Drugače je bilo v stari Jugoslaviji in tudi v novi po vojni, ko je Žužemberk imel svojo občino, a je imel tudi svojo policijsko postajo, sodišče in financarje.

Gregorja Rakarja iz Trebnjega zanima, kakaj cestna podjetja ne obnavljajo robnih cestnih oznak (rumenih črt), ki voznikom pri vožnji ponoči precej pomagajo in prispevajo k varnosti vožnje. Na cestnem podjetju so nam povedali, da bi z veseljem barvali robne črte, če bi jim lastniki ceste, to sta odvisno od kategorije ceste država ali občina, to naročili in plačali. Poleg tega so rumene robne črte obvezne le na cestah najvišjih kategorij, avtocestah in magistralnih cestah, kjer jih na določen čas obnavljajo.

I. V.

MANJ SEKSA Z VIAGRO

Nove ameriške zlate mrzlice je konec! Pod takšnimi in podobnimi naslovi v ZDA v teh dneh objavljajo podatke o kar polovičnem upadu prodaje erekcijskih tablet viagre. Medtem ko so še v maju vsak teden izdali nad 300.000 receptov za viagro, se je to število v juliju prepolovilo. Začetne evforije je konec, kriva pa naj bi bila neustrezna uporaba tablet, ki jih ljudje jemljejo kadarkoli, tudi v času, ko nimajo nobene želje po spolnih odnosih. Splošno je očitno bolj zapleten fenomen, kot mnogi mislijo. (Sobota)

VZNEMIRJENOST - Dva izmed štirih prebivalcev gnezda štokrlj v Selih pri Dragatušu, ki so, odkar sta jih doleteli kar dve nesreči, precej nezaupljivi do prišlekov. Zlasti se vznemirijo ob pokih, jezijo pa se tudi na tiste, ki hodijo pod njihovim gnezdom. (Foto: M. B.-J.)

LAN BODO "TUKLI" - Pri Raztresenih v Jankovičih pri Adlešičih že vrsto let sejejo lan. Potem ko so ga konec julija populiili, sta ga gospodar Boris in gospodinja Majda tri tedne rosila na travi pri hiši (na fotografiji), sedaj pa je že nared za prireditelj Platno, pesem, pisanice in sejem domače obrti, ki bosta jutri, 14. avgusta, od 15. ure naprej na Raztresenih domačiji. Tam bodo lan "tukli, trli, mikali in preli", kot pravijo v teh krajih. Sicer pa bo bogat kulturni program, ki se bo pričel ob 18. uri, otvoril slavnostni govornik Branko Matkovič, metliški župan in državni svetnik. Na ogled bodo razstave del slikarja Boža Rupčiča, kruha, peciva, medu, medenih izdelkov, z najnovejšo knjigo Nepozabni biseri pa se bo predstavila tudi Nežka Raztresen. Pošta Slovenije bo s prvim priložnostnim žigom pošte Adlešiči žigosala razglednice in pisma. Gospodar Boris pa še posebej vabi na sejem tiste, ki imajo doma izdelke iz lana in konoplje, zlasti platno in rjuhe iz sive konoplje, da jih prinesejo naprodaj. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prišluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.